

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí
(komparativní případová studie obcí Zábřeh, Mohelnice
a Šumperk)**

Bc. Martina Kozáková

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Kozáková

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (komparativní případová studie obcí Zábřeh, Mohelnice a Šumperk)

Název anglicky

Political aspects of management and development of the selected municipalities (case study of municipalities Zábřeh, Mohelnice a Šumperk)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybraná města Mohelnice, Šumperk a Zábřeh ležící v Olomouckém kraji.

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele měst.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných městech (lokální politické subjekty a podobně).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obcí.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako komparativní případová studie třech obcí. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Mohelnice, Šumperk, Zábřeh, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, komunální volby, komunální koalice

---

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BALÍK, S. Okresy na severu. Komunální politika v okresech Šumperk a Jeseník v letech 1989–2006. Brno: CDK, 2008. ISBN 978-80-7325-174-1

Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

ČOPIK, J.; KOPŘIVA, R.; ČMEJREK, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. Local Government Studies. 2019. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.

HEINELT, H.; MAGINER, A.; CABRIA, M.; REYNAERT, H. (eds.). Political leaders and Changing Local

Democracy. The European Mayor. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.

JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.

OUTLÝ, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 – 44.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 22. 3. 2020

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 22. 3. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (komparativní případová studie obcí Zábřeh, Mohelnice a Šumperk)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 05.04.2020

Martina Kozáková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé diplomové práce Ing. Janu Čopíkovi, PhD., z Katedry humanitních věd ČZU v Praze, za jeho metodické a odborné vedení, cenné rady a především čas, který mi věnoval při zpracovávání této práce.

Dále děkuji zastupitelům města Zábřeh a tajemnici Městského úřadu Mohelnice za jejich vstřícnost, ochotu a čas při poskytnutí informací nezbytných pro vypracování diplomové práce.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (komparativní případová studie obcí Zábřeh, Mohelnice a Šumperk)

Abstrakt

Tato diplomová práce je komparativní případovou studií sledující politické aspekty řízení a rozvoje obcí Zábřeh, Mohelnice a Šumperk. Zabývá se vlivem činnosti místní samosprávy na život v uvedených obcích.

V první části, teoretické, jsou vymezeny základní pojmy a charakteristiky, které se pojí k tématu diplomové práce, v části druhé je zpracována charakteristika hlavních demografických a socioekonomických ukazatelů obcí s vyhodnocením jejich vlivů na rozvoj obce, na strategické plánování, přehled plánovaných investic a fungování místní samosprávy. Pozornost byla věnována politickému životu zastupitelů a jejich vzájemným vztahům, sestavování kandidátních listin, tvorbě koalic a tím ovlivněnému rozvoji jednotlivých obcí.

V závěru práce jsou zodpovězeny výzkumné otázky, týkající se politického systému řízení a rozhodování v obcích Zábřeh, Mohelnice a Šumperk.

Klíčová slova: Zábřeh, Mohelnice, Šumperk, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, komunální volby, komunální koalice, zastupitelstvo obce, rada obce, starosta

Political aspects of management and development of selected municipalities (comparative case study of municipalities Zábřeh, Mohelnice and Šumperk)

Abstract

This thesis is a comparative case study following political aspects of management and development of the municipalities of Zábřeh, Mohelnice and Šumperk. It deals with the influence of the activities of local self-government on life in the mentioned municipalities.

The first part, theoretical, defines the basic concepts and characteristics that are related to the topic of the thesis, the second part elaborates the characteristics of the main demographic and socio-economic indicators of municipalities with an evaluation of their effects on community development, strategic planning, overview of planned investments and functioning. local governments. In this part, the political life of the representatives and their mutual relations, the drawing up of the lists of candidates, the formation of coalitions and the affected development of individual municipalities were examined.

At the end of the thesis, research questions concerning the political management and decision-making system in the municipalities of Zábřeh, Mohelnice and Šumperk are answered.

Keywords: Zábřeh, Mohelnice, Šumperk, self-government, municipality development, municipal budget, municipal elections, municipal coalition, municipal council, municipal council, mayor

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika.....	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika.....	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Obec.....	15
3.1.1 Území	15
3.1.2 Občané	15
3.1.3 Členění	15
3.2 Veřejná správa	16
3.2.1 Státní správa a samospráva	16
3.2.2 Samostatná a přenesená působnost.....	17
3.2.3 Orgány obce (aktéři politického života).....	17
3.3 Komunální systém.....	21
3.3.1 Pozice starosty	22
3.3.2 Rozhodování v obci.....	24
3.3.3 Pracovní schůze zastupitelstva	26
3.4 Komunální volby.....	26
3.4.1 Základní typologie volebních systémů	27
3.4.2 Vyhlášení voleb	27
3.4.3 Volební kampaň, kandidátní listiny.....	27
3.4.4 Průběh voleb ve volebním obvodu	28
3.4.5 Výsledky voleb, volební formule a klauzule	28
3.4.6 Vznik a zánik mandátu.....	29
3.4.7 Typologie koalic	29
3.5 Hospodaření obce, rozpočet, investice a rozvoj obce	31
4 Vlastní práce	34
4.1 Charakteristika vybraných obcí.....	34
4.1.1 Obec (město) Zábřeh	34
4.1.2 Obec (město) Šumperk	35
4.1.3 Obec (město) Mohelnice	37
4.2 Demografické a socioekonomické ukazatele obcí	38
4.2.1 Vývoj počtu obyvatel	38
4.2.2 Shrnutí	44
4.3 Samospráva vybraných obcí.....	44
4.3.1 Starosta, rada a zastupitelstvo města Zábřeh.....	44
4.3.2 Starosta, rada a zastupitelstvo města Šumperk.....	45

4.3.3 Starosta, rada a zastupitelstvo města Mohelnice.....	46
4.4 Komunální volby	47
4.4.1 Komunální volby v roce 2002 (volební období 2002 – 2006).....	47
4.4.2 Komunální volby v roce 2006 (volební období 2006 – 2010).....	49
4.4.3 Komunální volby v roce 2010 (volební období 2010 – 2014).....	50
4.4.4 Komunální volby v roce 2014 (volební období 2014 – 2018).....	53
4.4.5 Komunální volby v roce 2018 (volební období 2018 – 2022).....	55
4.4.6 Zhodnocení výsledků komunálních voleb ve vybraných obcích	57
4.5 Hospodaření a majetek vybraných obcí.....	62
4.5.1 Hospodaření města Zábřeh	63
4.5.2 Hospodaření města Šumperk.....	65
4.5.3 Hospodaření města Mohelnice	67
4.5.4 Shrnutí	69
4.6 Místní politické mechanismy	70
4.6.1 Město Zábřeh.....	71
4.6.2 Město Šumperk.....	74
4.6.3 Město Mohelnice.....	78
4.6.4 Shrnutí	81
5 Zhodnocení a závěr.....	84
6 Seznam použité literatury a zdrojů.....	88
6.1 Odborná literatura.....	88
6.2 Použité legislativní zdroje	89
6.3 Použité internetové zdroje	89
6.4 Další použité zdroje.....	91
6.5 Rozhovory	89
7 Přílohy.....	92
7.1 Nejdůležitější realizovaný projekt komparovaných obcí	92
7.2 Seznam otázek k rozhovorům s jednotlivými zastupiteli města Zábřeh	93
7.3 Komunální volby v r. 2018 – kandidátní listiny a volební programy.....	95
7.3.1 Kandidátní listina KDU-ČSL.....	95
7.3.2 Volební program KDU-ČSL a její priority	95
7.3.3 Kandidátní listina hnutí ANO 2011	96
7.3.4 Volební program hnutí ANO 2011.....	97
7.3.5 Kandidátní listina hnutí Mohelnická demokracie.....	97
7.3.6 Volební program hnutí Mohelnická demokracie	98

Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa s náhledem vybraných obcí	34
Obrázek 2 Kostel sv. Bartoloměje	35
Obrázek 3 Muzeum Šumperk	36
Obrázek 4 Pohled na město Mohelnice	37
Obrázek 5 Vývoj počtu obyvatel Zábřeha v letech 1990 - 2013	39
Obrázek 6 Vývoj počtu obyvatel Šumperka v letech 1990 - 2013	41
Obrázek 7 Vývoj počtu obyvatel Mohelnice v letech 2004 - 2014.....	42

Seznam tabulek

Tabulka 1 Typologie vůdcovství.....	24
Tabulka 2 Věková struktura obyvatel města Zábřeh k 1. 1. 2019	39
Tabulka 3 Počet obyvatel města Zábřeh v letech 2013 – 2018 (k 31.12.).....	39
Tabulka 4 Pohyb obyvatel města Zábřeh v letech 2013 – 2018	40
Tabulka 5 Věková struktura obyvatel města Šumperka k 1. 1. 2019.....	41
Tabulka 6 Počet obyvatel města Šumperka v letech 2013 – 2018 (k 31.12.).....	41
Tabulka 7 Pohyb obyvatel města Šumperka v letech 2013 – 2018.....	42
Tabulka 8 Věková struktura obyvatel města Mohelnice k 1. 1. 2019	43
Tabulka 9 Počet obyvatel města Mohelnice v letech 2013 - 2018 (k 31. 12.).....	43
Tabulka 10 Pohyb obyvatel města Mohelnice v letech 2013 – 2018.....	43
Tabulka 11 Přehled výsledků voleb do ZM Zábřeh.....	58
Tabulka 12 Přehled výsledků voleb do zastupitelstva města Šumperk.....	60
Tabulka 13 Přehled výsledků voleb do zastupitelstva města Mohelnice	61
Tabulka 14 Hospodaření města Zábřeh v letech 2012 – 2018 (v tis. Kč)	63
Tabulka 15 Meziroční vývoj rozpočtu města Zábřeh.....	64
Tabulka 16 Hospodaření města Šumperk v letech 2012 – 2018 (v tis. Kč)	65
Tabulka 17 Meziroční vývoj rozpočtu města Šumperka	66
Tabulka 18 Hospodaření města Mohelnice v letech 2012 – 2018 (v tis. Kč).....	67
Tabulka 19 Meziroční vývoj rozpočtu města Mohelnice	68

Seznam použitých zkratk

ZO	zastupitelstvo obce
ZM	zastupitelstvo města
ORP	obec s rozšířenou působností
LAU	místní správní jednotka
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek
SPD	střednědobý plánovací dokument
NK	Nezávislí kandidáti
SNK	Sdružení nezávislých kandidátů
VPM	Volba pro město
SOZ	Slovo občana Zábřeha

1 Úvod

Ke zpracování diplomové práce jsem si vybrala téma Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí, a to jako komparativní případovou studii obcí Zábřeh, Mohelnice a Šumperk. Uvedené obce se, svým počtem obyvatel, řadí podle P. Jüptnera dělicí místní komunální politické systémy podle lidnatosti municipalit, mezi obce větší střední velikosti. V obcích tohoto typu většinou převažují politické strany, jejichž kandidáti jsou registrovaní členové. Tuto tezi potvrzuje i obec Zábřeh. V zastupitelstvu má 21 členů, z nichž většina jsou právě registrovaní členové. Oproti tomu Mohelnice se svými 21 členy má převahu členů bez politické příslušnosti a stejně tomu je i v Šumperku, který má v zastupitelstvu 27 členů a 2/3 tvoří kandidáti bez politické příslušnosti.

Při sestavování kandidátních listin kandidující strany a hnutí využívají možnosti plného počtu obsazení členů na kandidátní listině. Díky tomu má volič možnost vybírat z velkého množství kandidátů a tím následně ovlivnit další rozvoj města. Zájem občanů o samosprávu je způsoben především nespokojeností občanů se současným vedením obcí. Právě starosta města a zastupitelstvo jsou pro občany těmi hlavními, kteří ovlivňují chod města, realizují projekty pro jeho trvalý rozvoj, vytváří vhodné podmínky pro udržení životní úrovně obyvatel, dávají dostatečný prostor pro činnost různých spolků a sdružení, zajišťují příznivé klima pro rozvoj podnikatelských subjektů. Neméně důležité je také udržet trvale vyrovnaný rozpočet města. Prioritou volených zástupců města by mělo být pravidelné setkávání s občany, komunikace s různými věkovými skupinami a především společná práce k celkovému prospěchu města a jeho občanů během celého volebního období.

Ve své práci se zaměřuji na politické dění v jednotlivých obcích během volebních období 2002 – 2006, 2006 – 2010, 2010 – 2014, 2014 – 2018 a 2018 - 2022 právě z důvodu, že každé z těchto období bylo zcela odlišné, co do rozdílných povah starostů a jejich priorit, složením a působením koalic a způsobem rozhodování v orgánech města.

Toto téma mi je blízké z důvodu, že Zábřeh je mým rodným městem, a jelikož od roku 2003 pracuji na Městském úřadě v Zábřehu, rozhodla jsem se své poznatky a zkušenosti ze zaměstnání použít pro svou diplomovou práci. Zajímavé pro mne bude srovnat Zábřeh s podobně velkými městy jako je Mohelnice a Šumperk a nahlédnout tak do jejich politického dění.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje vybraných obcí. Výzkum je zaměřen na města Zábřeh, Mohelnice a Šumperk, ležící v Olomouckém kraji (okres Šumperk).

Uvedená města byla vybrána z několika důvodů. Město Zábřeh bylo vybráno z důvodu, že od roku 2006 vede s firmou Wanemi CZ a.s. soudní spor o prodeji pozemků v průmyslové zóně pro výstavbu papírny a spalovny biomasy. S tím byla spojená masová nespokojenost občanů a dramatické volby do zastupitelstva v roce 2010, kdy se o post v zastupitelstvu ucházel rekordní počet kandidátů. Následovalo velmi problematické volební období, které zastupitelstvo rozdělilo na dva tábory.

Oproti tomu město Šumperk bylo celé dlouhé roky klidným městem, což se poslední volební období změnilo a na politické scéně panují napjaté a vyhocené vztahy. Zajímavé bylo zjišťovat, z jakého důvodu tato situace nastala.

Město Mohelnice je zase pozoruhodné tím, že působí jako malé nenápadné městečko, ale funguje jako město s velkou průmyslovou tradicí, podporuje podnikání a nezaměstnanost je pro něj opravdu cizí slovo. Vztahy mezi zastupiteli tam jsou ovšem vyhocené již několik volebních období.

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele vybraných obcí a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích (lokální politické subjekty, apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy.
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obce (analyzovat vybrané investiční akce obecních samospráv).

Hlavní výzkumné otázky:

Podle typologie vnitřního uspořádání obcí podle postavení starosty P. E. Mouritzena a J. H. Svary¹ je obecní uspořádání v ČR řazeno k systémům kolektivního vedení. „Jak probíhá politické rozhodování v uvedených obcích? Je také kolektivním rozhodováním, a jakou pozici

---

¹ MOURITZEN, P. E.; SVARA, J. H. Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments. 2002

mají starostové obcí? Jak moc jsou důležité a jaký mají vliv pracovní schůze zastupitelstva pro rozhodovací proces v zastupitelstvu?“

Při zpracování diplomové práce vycházela autorka ze své bakalářské práce, kterou psala pod vedením Ing. Jana Čopíka, Ph.D. na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze, a kterou touto diplomovou prací rozšířila o komparaci s vybranými obcemi Mohelnice a Šumperk.

2.2 Metodika

Ve výzkumu samosprávy (politiky) na lokální (komunální) úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní směry. První ze směrů upřednostňuje pohled shora, přičemž na komunální politiku nahlíží jako na nejnižší patro politiky jako celku. Nezhledňuje však místní specifika. Druhý ze směrů vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je takové množství, jako je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení.²

Práce byla postavena jako komparativní případová studie a ke sběru potřebných dat a podkladů byly využity základní techniky, jako jsou studium dostupných dokumentů vybraných obcí a dotazování. Použity byly především zápisy z jednání zastupitelstev, webové stránky obcí, interní dokumenty a brožury, které mají obce k dispozici. Informace a poznatky z města Zábřeh byly získány v únoru roku 2018 formou tzv. polostandardizovaných rozhovorů s jednotlivými politickými aktéry města. Seznam otázek k jednotlivým rozhovorům se zastupiteli města Zábřeh je uveden v příloze 7.2. Informace z města Mohelnice poskytla tajemnice Městského úřadu Mohelnice v únoru 2020. Otázky byly zaměřené na sestavování koalic a jejich fungování, důležité investice města nebo hodnocení způsobu vedení města současným starostou. Aktéry politického dění z Mohelnice a Šumperka se bohužel nepodařilo dostatečně oslovit tak, aby poskytly své cenné informace ohledně jejich působení v zastupitelstvu. Oslovení pracovníci Městského úřadu Zábřeh, Mohelnice a Šumperk byli nápomocni v oblasti evidence obyvatel, rozpočtu města, projektů a investic. K získání statistických dat byly využity webové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí a Českého statistického úřadu.

---

² BALÍK, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. 2005, s. 166 - 167

3 Teoretická východiska

3.1 Obec

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů a veřejnoprávní korporací, která funguje na vlastním území s vlastním majetkem, s nímž hospodaří dle rozpočtu, vystupuje svým jménem a nese odpovědnost za svá jednání v právních vztazích. Stará se o rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Chrání veřejný zájem. Všechny tyto pravomoci a povinnosti jsou řízeny zákonem o obcích č. 128/2000 Sb.³

Obec, s minimálním počtem 3 000 obyvatel, může už být městem, ale musí tak stanovit předseda PS ČR po vyjádření vlády.

3.1.1 Území

Česká republika tvoří území, jejichž každá část je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Obec tvoří jedno nebo více katastrálních území. Dvě či více sousedících obcí se mohou mezi sebou dohodnout na sloučení. Po sloučení pak tvoří území slučovaných obcí a dohodnou se na společném názvu. V případě, že se nedohodnou, o názvu rozhodne Ministerstvo vnitra.⁴

3.1.2 Občané

Občanem obce je každá fyzická osoba, která má státní občanství ČR a v obci je hlášena k trvalému pobytu. Po dosažení věku 18 let mají občané obce právo volit a být voleni v komunálních volbách za podmínek, které stanoví zvláštní zákon. Mohou také hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva, vyjadřovat se k návrhu rozpočtu a závěrečnému účtu, stejně tak nahlížet do zápisů a usnesení z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, komisí a výborů a z nich pořizovat výpisy. Orgánům obce mohou předkládat návrhy, podněty a připomínky.⁵

3.1.3 Členění

Z hlediska velikosti obce a rozsahu výkonu samosprávy jsou:

1. obce venkovského typu (běžné obce, vesnice)

---

³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

⁵ § 16 zákona č. 128/2000, o obcích

2. obce městského typu (města, statutární města, hl. m. Praha).⁶

Z hlediska rozsahu výkonu státní správy jsou:

1. obce s běžným obecním úřadem vykonávajícím základní rozsah samosprávy (obce I. stupně),
2. obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně),
3. obce s obecním úřadem s rozšířenou působností (obce III. stupně).

Dozor nad obcemi II. a III. stupně vykonávají krajské úřady, stejně tak jako metodickou a odbornou pomoc ve věcech výkonu přenesené působnosti.

3.2 Veřejná správa

Veřejná správa je správou veřejných činností působících ve veřejném zájmu, která koná veřejnou politiku na úrovni místní, regionální a ústřední. Do výkonu veřejné správy náleží výkon státní správy a samosprávy.

3.2.1 Státní správa a samospráva

Státní správa je součástí veřejné správy, která je uskutečňována v zájmu státu. Realizuje výkonnou moc státu, vrcholným orgánem je vláda. Výkon státní správy může být prováděn buď přímo (organizační složky státu) nebo nepřímo – v přenesené působnosti (veřejnoprávní korporace – obce a kraje). Subjektem státní správy je stát, který prostřednictvím svých orgánů provádí kontrolní činnost.⁷

Samospráva je součástí veřejné správy, která není vykonávána státem, nýbrž jinou institucí. Jejími znaky jsou samostatnost a nezávislost na státu. Dělí se na územní a zájmovou. Územní je dána Ústavou, která stanovila, že vyššími územními samosprávnými celky jsou kraje, základními územními samosprávnými celky jsou obce. Zájmová samospráva rozhoduje o vlastních věcech samostatně. Její subjekty spojuje společný zájem. Do zájmové samosprávy patří komory s povinným členstvím, komory s nepovinným členstvím a s vysokoškolskou samosprávou.⁸

---

⁶ OUTLÝ, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2. 2003, s. 19

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

⁸ ČMEJREK, J.; KOPŘIVA R. Základy veřejné správy. 2007, s. 6

3.2.2 Samostatná a přenesená působnost

V České republice funguje „smíšená“ veřejná správa. Ta zahrnuje činnosti obce, které vykonává ve vlastní režii (samostatné působnosti) a určité výkony vykonávané prostřednictvím státní správy (v přenesené působnosti).

Samostatná působnost je správou vlastních záležitostí v zájmu obce a jejích občanů, které se týkají určitého místa, jeho rozvoje, a jsou způsobilé ke správě svého území. Obec v rámci samostatné působnosti vystupuje ve dvou rovinách, buď jako subjekt veřejné moci v první rovině nebo jako právnická osoba soukromého práva v druhé rovině.⁹

Přenesená působnost je výkonem státní správy, kterou stát deleguje na obce. Řídí se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů a opatřeními krajského úřadu učiněnými v rámci kontroly.¹⁰

3.2.3 Orgány obce (aktéři politického života)

Orgány obce – aktéry politického života, jsou zejména zastupitelé, radní a starosta, kteří mívají reprezentativní úlohu. Jejich náplní je mj. sdělovat informace do médií, připravovat různá setkání, vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj vztahů s vnějším okolím.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je nejvyšším rozhodovacím orgánem obce. Je jediným orgánem zakotveným v Ústavě ČR. Zastupitelstvo se skládá z členů zastupitelstva, kteří jsou voleni občany obce na čtyřleté volební období, a to v počtu od 5 do 55 členů dle počtu obyvatel obce a velikosti územního obvodu.

do 500 obyvatel	5 – 15 členů
nad 500 do 3000 obyvatel	7 – 15 členů
nad 3000 do 10000 obyvatel	11 – 25 členů
nad 10000 do 50000 obyvatel	15 – 35 členů
nad 50000 do 150000 obyvatel	25 – 45 členů
nad 150000 obyvatel	35 – 55 členů

Mandát členovi zastupitelstva vzniká zvolením a vykonává ho osobně. Výkon jeho funkce je funkcí veřejnou. Povinností člena zastupitelstva je se účastnit zasedání zastupitelstva, plnit

---

⁹ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. 2009, s. 65

¹⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

úkoly jím uložené, hájit zájmy občanů a jednat a vystupovat tak, aby neznevážil své funkce. Všechna práva a povinnosti členů zastupitelstva jsou obsaženy v zákoně o obcích.¹¹

Věci, které náleží do rozhodovací pravomoci zastupitelstva, řeší obce v rámci jejich samostatné působnosti. Mezi tyto činnosti patří především: schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu obce, schvalování programu rozvoje obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, rozhodování o vyhlášení místního referenda, a další záležitosti, které jsou uvedeny v zákoně o obcích.

Povinností zastupitelstva je zřídit kontrolní a finanční výbor. Zastupitelstvo obce se schází dle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Je usnášeníschopné za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Zasedání zastupitelstva je vždy veřejné. O jeho konání musí být občané obce informováni nejméně 7 dní předem formou úřední desky. Návrhy na zařazení do programu jednání mohou předkládat jak výbory, tak rada obce i samotní členové zastupitelstva. O průběhu zasedání je pořizován zápis, který musí být vyhotoven do 10 dnů od jeho konání a musí být podepsaný starostou, ověřovateli zápisu a zapisovatelem. Aby bylo usnesení zastupitelstva schválené a platné, je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů. Zastupitelstvo obce vydává jednací řád, který obsahuje podrobnosti o průběhu jednání zastupitelstva.¹²

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti, která je odpovědná zastupitelstvu. Je zřizována vždy, s výjimkou menších obcí do 10 000 obyvatel a počtem členů zastupitelstva menším než 15. Mezi členy rady patří starosta, místostarosta a radní, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva. Jejich počet musí být lichý (minimálně 5) a nesmí přesáhnout 1/3 počtu zastupitelstva (maximálně 11 členů).¹³

Rada obce se schází dle potřeby, jednání rady jsou neveřejná. Je usnášeníschopná za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů. Stejně tak je schválené a platné usnesení, pokud je odsouhlasené nadpoloviční většinou všech členů rady. Úkolem rady obce je schvalování bodů pro svá jednání, příprava podkladů pro zasedání zastupitelstva a plnění úkolů uložených usnesením zastupitelstva. Rada obce zabezpečuje hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, provádí rozpočtová opatření, vydává nařízení obce, jmenuje

---

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

¹² ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 39

¹³ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 43

a odvolává vedoucí odborů a oddělení úřadu, zřizuje iniciativní a poradní orgány rady obce, jimiž jsou komise, apod. Z jednání rady je pořizován zápis, který musí být vyhotoven do 7 dnů od jejího konání a musí být podepsán starostou a místostarostou. V případě, že se někdo z nich rady neúčastnil, musí jej podepsat jiný z členů rady. Rada obce vydává jednací řád, který stanovuje podrobnosti o průběhu jednání rady.¹⁴

Starosta (místostarosta)

Starosta je osobou, která zastupuje a reprezentuje obec navenek. Spolu s místostarostou musí být občany ČR a svojí činností jsou zodpovědní zastupitelstvu obce. Starosta, se souhlasem ředitele krajského úřadu, jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu. Je také odpovědný za včasné zajištění přezkumu hospodaření obce za uplynulý rok. Podle zvláštních předpisů plní úkoly zaměstnavatele, rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti svěřené radou obce a plní další úkoly stanovené zákonem. Svolává a řídí jednání rady a zasedání zastupitelstva, podepisuje zápisy z těchto jednání. V rámci přenesené působnosti zřizuje zvláštní orgány obce (např. povodňovou komisi), jmenuje a odvolává jejich členy. Starostu v jeho kompetencích zastupuje místostarosta, a to po dobu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta funkci nevykonává. Zastupitelstvo může stanovit i více pozic místostarostů. Oba dva pak podepisují právní předpisy obce.¹⁵

Obecní úřad a tajemník

Každý obecní úřad obce je tvořen starostou, jeho zástupcem (místostarostou), tajemníkem obecního úřadu, pokud je funkce zřízena, a zaměstnanci obecního úřadu. V čele úřadu stojí starosta. Úřad se zpravidla člení na odbory a oddělení, které vytváří rada obce. V nich jsou začleněni zaměstnanci úřadu, kteří jsou zařazení do organizační struktury úřadu. Obecní úřad, v rámci samostatné působnosti, plní úkoly uložené radou obce nebo zastupitelstvem obce a napomáhá komisím a výborům v jejich činnosti. V rámci přenesené působnosti vykonává činnosti v základním rozsahu a rozhoduje o poskytování informací na základě zvláštního zákona (např. v oblasti ochrany přírody, stavebního zákona, dopravy či živnostenského úřadu). Pokud je obec obcí s rozšířenou působností nebo obcí s pověřeným obecním úřadem, zřizuje se funkce tajemníka úřadu, který je zaměstnancem úřadu. Tajemník úřadu je, za plnění úkolů obecního úřadu, odpovědný starostovi. Zajišťuje výkon přenesené působnosti, plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo, rada nebo starosta, určuje platy zaměstnancům úřadu, vydává vnitřní předpisy úřadu jako je např. spisový a pracovní řád, skartační plán a další

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁵ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 45

vnitřní směrnice, pokud je nevydá rada obce. Zúčastňuje se jednání rad a zastupitelstev jako hlas poradní. Tajemník úřadu nesmí vykonávat žádné funkce v politických stranách a hnutích.¹⁶

Komise rady obce, výbory zastupitelstva obce a zvláštní orgány

Jako své poradní a iniciativní orgány zřizuje rada obce komise. Ty předkládají radě obce své návrhy a stanoviska. Komise může fungovat také jako výkonný orgán, ale pouze v případě, že jí byl svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Svou činností je odpovědná radě obce, v případě výkonu přenesené působnosti starostovi obce. Je usnášeníschopná v případě většinové účasti svých členů.¹⁷

Povinností zastupitelstva obce je zřídit, jako své kontrolní a iniciativní orgány, finanční a kontrolní výbor. Ty své návrhy a stanoviska předkládají právě zastupitelstvu. Předsedou výboru musí být vždy člen zastupitelstva. Účelem těchto výborů je plnit úkoly stanovené zastupitelstvem a tomu jsou také odpovědné za svoji činnost. Počet členů výborů musí být vždy lichý, nejméně tříčlenný. Výbor se schází dle potřeby, z jejich jednání je vyhotovován zápis včetně usnesení, který musí být podepsán předsedou výboru. Usnesení je platné, když je schválené nadpoloviční většinou všech svých členů. Členy výborů nemohou být starosta, místostarosta, tajemník ani osoby, které na úřadě dělají rozpočtové a účetní práce.¹⁸

Finanční výbor kontroluje hospodaření s obecním majetkem, finanční prostředky obce a plní další úkoly, které mu zastupitelstvo obce svěří. Kontrolní výbor plní kontrolu usnesení, která jsou přijata radou a zastupitelstvem obce a také další úkoly, kterými ho zastupitelstvo pověřilo.¹⁹

V místních částech obce může zastupitelstvo zřídit osadní výbory. Počet jejich členů musí vždy schválit zastupitelstvo, musí mít minimálně 3 členy. Těmi jsou občané, kteří mají v příslušné místní části trvalé bydliště a jsou stanoveni zastupitelstvem obce. Předsedou výboru je člen výboru, který je zvolený zastupitelstvem. Posláním těchto výborů je předkládat radě či zastupitelstvu obce návrhy týkající se dané místní části, a to ve věcech rozvoje či rozpočtu místní části, předkládat zastupitelstvu podněty a připomínky občanů místní části.²⁰

Zvláštní orgány obce zřizuje obec pro výkon přenesené působnosti stanovených zvláštními zákony. Příkladem může být povodňová komise, která je řízena vodním zákonem nebo

¹⁶ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 47

¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁸ ČMEJREK, J.; KOPŘIVA R. Základy veřejné správy. 2007, s. 48

¹⁹ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 49

²⁰ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. 2009, s. 78 - 79

komise pro sociálně-právní ochranu dětí. Členy těchto zvláštních orgánů jmenuje a odvolává starosta obce. V čele zvláštního orgánu obce stojí osoba, která prokázala svoji zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti. To však neplatí, pokud v čele zvláštního orgánu obce stojí starosta sám.²¹

3.3 Komunální systém

Způsob obecního uspořádání, obvykle označovaný jako komunální systém, se v různých zemích liší. Odlišné bývá postavení obcí vůči vládě (státní či regionální) z hlediska pravomocí nebo politické a finanční nezávislosti obcí. Odlišná je též kompetence a politická relevance orgánů obcí.²²

P. Jüptner dělí komunální politický systém podle velikosti obcí v závislosti na počtu obyvatel do 4 základních kategorií na nejmenší obce, obce menší střední velikosti, obce větší střední velikosti a největší obce.

Nejmenší obce – v těchto obcích je stanovena horní hranice velikosti na 1 700 obyvatel. V takovýchto politických systémech kandidují především nezávislí kandidáti a jejich sdružení s existencí maximálně dvou politických stran, které mají zanedbatelný počet členů a většinou se zakládají až těsně před volbami. Ty jsou chápány jako zdroj nesvárů a politikaření oproti nezávislým kandidátům, kteří představují pracovitost a schopnost spolupráce.²³

Obce menší střední velikosti – tuto kategorii zahrnují obce s počtem obyvatel v rozmezí 1 701 – 9 000. Poměr mezi nezávislými kandidáty a politickými stranami je vyrovnaný. Vybraní kandidáti politických stran jsou především bezpartijní. V těchto obcích se vyskytují jak nesoutěživý politický systém, tak i systém soutěživý, které se často střídají s volebními obdobími. Kandidátní listiny jsou hodnoceny podle jejich osobností. Někdy jsou na nich uvedeny osoby, které ani nemají o politickou funkci zájem a pouze listinu doplňují, aby vzbudili zájem o ostatní kandidáty na listině.²⁴

Obce větší střední velikosti – počet obyvatel v těchto typech obcí je stanoven v rozmezí od 9 001 – 45 000. Dominují zde politické strany, jejichž kandidáti jsou především registrovaní členové. Nezávislá sdružení se vyskytují pouze zřídka. „Nejčastějším funkčním modelem politických systémů obcí VSO je „polosoutěživý systém“. Pro tento systém je

---

²¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

²² RINGLEROVÁ, Z. Typologie komunálních systémů. In: Evropská lokální politika 2. 2009, s. 37 - 53

²³ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 83 - 86

²⁴ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 87 - 90

charakteristické obsazování exekutivních postů s ohledem na výsledky voleb a snížená míra soutěživosti v mezivolebním období.²⁵

Největší obce – v těchto typech obcí je 45 000 obyvatel a více, jsou to převážně územně členěná statutární města. Politickým systémům zcela dominují politické strany. Nezávislí kandidáti a jejich sdružení se v těchto systémech již nevyskytují. „Politické systémy největších měst fungují zpravidla soutěživě na principu „vlády a opozice“.²⁶

3.3.1 Pozice starosty

Typologiemi zaměřenými na vnitřní uspořádání obcí se zabývají P. E. Mouritzen a J. H. Svára. Ti se zaměřují na pozici starosty, podle které rozlišují čtyři typy komunálního uspořádání. Prvním typem je systém silného starosty, kdy přímo volený starosta ovládá majoritu v zastupitelstvu a také vykonává převahu rozhodujících (exekutivních) pravomocí. Druhé uspořádání nazvali autoři systémem vůdce výboru. Jedna osoba, která ale nemusí být starostou, je jednoznačným politickým vůdcem obce. Může i nemusí mít kontrolu nad zastupitelstvem a rozhodování dělí mezi něj a kolektivní orgán. Následujícím uspořádáním je systém kolektivního vedení obce. Tady jsou exekutivní pravomoci v rukou kolektivního orgánu zastupitelstva. Poslední - čtvrtou podobu vnitřního uspořádání obcí autoři popsali jako systém manažerského výboru. Všechny řídicí funkce jsou v rukou profesionální administrativy, starosta má jen reprezentativní kompetence.²⁷ Je ale třeba si uvědomit, že např. schvalování rozpočtu (investic obce) je vždy v kompetenci zastupitelstva.

Typologie Mouritzena a Svary jsou zaměřeny pouze na země západní Evropy. Země střední a východní Evropy dle typologií rozřídili H. Heinelt a N. K. Hlepas. K tomu ještě zkombinovali Mouritzenovu a Svarovu typologii s další, která hodnotí postavení místních samospráv vůči vyšším vládním úrovním.²⁸

V ČR je uplatňován systém kolektivního vedení, exekutivním kolektivním orgánem voleným zastupiteli je rada obce.²⁹ V obcích s méně než 15 zastupiteli rada volena není a většinu jejích pravomocí vykonává starosta.

Pozice starosty se měnila už v minulosti. Za rakouské monarchie bylo v obci výkonným orgánem tzv. představenstvo (ve městech to byla rada), to však nebylo kolegiem

²⁵ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 93

²⁶ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 95 - 98

²⁷ MOURITZEN, P. E.; SVARA, J. H. Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments. 2002

²⁸ HEINELT, H., HLEPAS, N. K. Typologie of Local Government Systems. 2006, s. 31 – 34

²⁹ HEINELT, H., HLEPAS, N. K. Typologie of Local Government Systems. 2006, s. 31 – 33

a rozhodování záviselo především na starostovi, který byl zodpovědný i za jednání ostatních členů rady. V roce 1919 (po vzniku Československa) došlo k novele obecního zřízení a rozhodujícím orgánem se stala rada. Ta pak byla povinně zřizována ve všech obcích. Tím získalo vnitřní uspořádání obcí podobu systému kolektivního vedení, které se udrželo i nadále.³⁰

Mezi každodenní práci starostů, která se týká především menších obcí a je jich v ČR většina, patří sledování života v obci, diskutování s občany obce, řešení jejich problémů či prosazování jejich zájmů pramenících z participace v občansky či zájmově orientovaných organizacích. Starostové navíc mají roli tzv. „údržbářů“ obce, což znamená, že musí sledovat stav obecní infrastruktury a o vzniklých problémech informovat ostatní zastupitele a veřejnost obce. Dále musí vyhledávat informace o nenárokových dotačních titulech, které lze využít na různé investice v obci. Poznatky získané při výkonu jejich funkce, se stávají základem rozvoje obcí. Velká část investic je iniciována právě starosty. I přesto, že o investicích nebo rozpočtu rozhoduje zastupitelstvo, obvykle starostové jsou těmi, kdo zastupitele přesvědčí.³¹

Typologie vůdcovských stylů starostů

Hlavním a nejdůležitějším politickým aktérem samosprávy je osoba starosty, která má funkci lokálního leadera. Výkon jeho funkce může silně ovlivňovat běh celé samosprávy. Jeho schopnost strategického uvažování může být velmi důležitá pro úspěšné rozvojové dění v obci, hledání a prosazování rozvojových cílů. Všechny roviny rozvojových potenciálů jsou navzájem provázané.

Pro tvorbu typologie existují dvě klíčové dimenze - autoritářský a kooperativní postoj vůči výkonu moci a predispozice k výkonu moci, která má buď strategický, nebo reproduktivní směr. Autoritářští vůdci upřednostňují hierarchické řízení a spoléhají se na vlastní kompetence oproti vůdcům kooperativním, kteří jsou otevření vůči politické participaci a věří v podporu z komunity.

Strategičtí vůdci si dávají dlouhodobé cíle a snaží se dosáhnout změny. Reproductivní vůdci se snaží o udržení stávajícího stavu. Kombinací těchto dvou dimenzí vznikne typologie, která je znázorněna v tabulce č. 1.

---

³⁰ ČOPÍK, J. Proměny a kontinuita české komunální politiky. Územní samospráva v nové době. Díl I. – do roku 1945. 2014, s. 32-34, 73

³¹ KOPŘIVA, R., ČOPÍK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociologia 5. 2017, s. 499

Starostové jako „vizionáři“ při výkonu své role kombinují úsilí o strategické jednání a důraz na plánované změny s otevřeným kooperativním postojem, který vyzývá obyvatele k participaci. Starostové jako „facilitátoři konsenzu“ jsou kooperativní, přemýšlí však méně strategicky. Starostové, označovaní jako „city boss“ kombinují strategický výkon moci s důrazem na autoritářské řízení úřadu.

Starostové „protektori“ trvají na hierarchickém řízení a netvoří rozvojové vize a strategie.³²

V malých obcích se role starostů oproti městům liší, a to hlavně typem a rozsahem agendy a institucionální kapacitou, kterou mají k dispozici. V malých obcích se starostové musí spoléhat především sami na sebe. Tuto typologii, která vychází z politických postojů a hodnot lze aplikovat také v podmínkách malých obcí.³³

Tabulka 1 Typologie vůdcovství

Výkon moci	Kooperativní	Vizionář	Facilitátor konsenzu
	Autoritářský	"City Boys"	Protektor
		Strategický leadership	Reproduktivní leadership
		Orientace leadershipu	

Zdroj: Getimis a Hlepas, Bernard a kol., 2011, s. 29

3.3.2 Rozhodování v obci

K tématu rozhodování byla v roce 2016 vypracována studie autorů R. Kopřivy, J. Čopíka a J. Čmejčka s názvem „Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí“, jejímž hlavním úkolem je odpovědět na otázky, kdo v obci rozhoduje, zda se před veřejným zasedáním zastupitelstva konají pracovní schůze zastupitelů a jak se podle velikosti obce určuje, jaké jsou rozhodovací mechanismy?

³² GETIMIS, P., HLEPAS, N.K. Aspects of Leadership Styles: An Interaction of Context and Personalities“. 2006

³³ BERNARD, J. a kol., Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. 2011, s. 29

V předkládání návrhů v obcích České republiky mají rozhodující úlohu starostové. Pouze ve větších městech (nad 30 000 obyvatel), bývá stěžejním subjektem kolektivní orgán, většinou rada města, popřípadě koalice či kolegium primátora. Právě velikost obce je důležitým ukazatelem mechanismu rozhodování klíčových záležitostí obce.

Obzvláště silná je pozice starostů v menších obcích. Ve větších obcích je lokální politický život pestřejší, do rozhodování (navrhování investic apod.) je zapojeno více aktérů, a to i přes významné postavení starostů. Samozřejmě záleží na charakteru lokální občanské společnosti a na osobnosti starosty. Hranice mezi oběma typy obcí není úplně jasná, ale po stránce rozhodování lze odlišit venkovské obce a malá města (do 15 – 20 tisíc obyvatel, Vajšhar 2008) na straně jedné, kde je role starosty často klíčová, a větší města s větší pluralitou aktérů rozhodovacího procesu a s posílením kolektivního charakteru rozhodování na straně druhé.³⁴

Ke každému politickému procesu patří jak stanovení agendy, tak také její následné projednávání, schválení a prosazení.

Způsobem, jak přijímat rozhodnutí se zabývali J. Bernard a kol. Omezili se však pouze na průběh veřejných zasedání zastupitelstev. Značná část politického rozhodování probíhá mimo oficiální veřejná zasedání. Co se tedy děje předtím, než se příslušný bod jednání dostane na pořad veřejného zasedání zastupitelstva obce?

Z publikace Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj: „Stále ... není k dispozici mnoho informací zejména o vnitřních procesech, kterými jsou v místních samosprávách přijímána rozhodnutí. Nevíme mnoho o vztazích mezi jednotlivými aktéry samosprávy, zejména mezi starostou a zastupitelstvem, o roli případné administrativy, o významu participačních mechanismů.“³⁵

K porozumění mechanismu rozhodování je třeba zodpovědět dvě klíčové otázky - kdo přichází s impulzem k nastolení dané agendy a kdo o stanovení cílů a jejich naplňování reálně rozhoduje. Škála aktérů, kteří podněty k rozhodování přinášejí, může být relativně široká a do jisté míry také ovlivněna charakterem místní politické soutěže. Úlohu sehrává velikost obce, jež do značné míry ovlivňuje míru její politizace. (Ryšavý 2006) Přestože jsou malé obce spojovány s „...poměrně malou intenzitou politické soutěživosti, v některých případech dokonce s absencí“ (Bernard a kol., 2011), klíčové aspekty rozhodování mohou i v těchto typech obcí přinášet konflikty, které aktivizují místní politické aktéry.³⁶

³⁴ KOPŘIVA, R., ČOPÍK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociológia 5. 2017, s. 499

³⁵ BERNARD, J. a kol., Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. 2011, s. 65

³⁶ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 72

„Úloha starostů je z hlediska iniciativy k rozhodování o významných tématech v obci klíčová. Starostové přicházejí s impulzem k investicím ve valné většině obcí (83,6 %). Žádná jiná šetřená kategorie možných „iniciátorů“ není v daném ohledu tak významná. V přibližně každé páté municipalitě (21,7 %) je starosta uváděn dokonce jako jediný, kdo s takovým impulzem přichází. Význam ostatních sledovaných aktérů, kteří přicházejí s impulzem k rozhodování, není zanedbatelný, avšak je výrazně nižší oproti starostům obcí“.³⁷

Když je v obci iniciátorů k rozhodování více, jedni jsou aktivnější a jiní zase aktivní méně. Z toho je zřetelné, že velký význam je kladen na velikost obce. V malých obcích se úloha starostů ukazuje jako rozhodující.

3.3.3 Pracovní schůze zastupitelstva

Pracovní jednání (schůze) zastupitelů jsou v ČR, před veřejným zasedáním zastupitelstva, poměrně častá. Svolává je sám starosta, popřípadě rada obce, dle potřeby. Někdy mívají pouze informativní charakter. Podkladové materiály dostanou zastupitelé k seznámení předem a konkrétní věci jsou zastupitelům vysvětlovány přímo na jednání. Jejich tématem je ve většině obcí projednání návrhu rozpočtu, kdy na to velikost obce nemá vliv. Pracovních jednání týkajících se významnějších investic obce je již méně a lze říci, že čím větší obec, tím je pracovních jednání v oblasti investic méně. Navíc ve větších městech (nad 30 000 obyvatel) je častá praxe schůzek jednotlivých zastupitelských klubů koalice a opozice.³⁸

3.4 Komunální volby

V České republice volby do zastupitelstva obcí řídí zákon č. 491/2001 Sb. Konají se dle všeobecného, rovného a přímého volebního práva formou tajného hlasování a dle zásad poměrného zastoupení.³⁹

Aktivní volební právo (právo volit) má každý občan obce, který je v obci přihlášen k trvalému pobytu a dosáhl věku 18 let. Tím je buď občan České republiky, nebo i jiného státu, kterému toto právo dovoluje mezinárodní úmluva. Pasivní volební právo (právo být volen) je upraveno podobně. V jádru věci má každý volič právo stát se zastupitelem.⁴⁰

³⁷ KOPŘIVA, R., ČOPÍK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociológia 5. 2017, s. 490

³⁸ KOPŘIVA, R., ČOPÍK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociológia 5. 2017, s. 499

³⁹ OUTLÝ, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2. 2003, s. 22

⁴⁰ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 2010, s. 59

3.4.1 Základní typologie volebních systémů

Rozlišujeme 3 základní typy volebních systémů, a to většinové, proporční a smíšené.

Většinové volební systémy

Tento princip spočívá v tom, že ve volbách vítězí strana, která zvítězila většinou hlasů v největším počtu volebních obvodů. V rámci volebního obvodu pak vítěz získává všechny mandáty, které jsou danému obvodu rozděleny. Většinou jde o jednomandátový volební obvod. Zbývající strany již nárok na získání mandátu nemají a volby v daném volebním obvodu prohrávají.

Proporční volební systémy

Tento systém rozděluje mandáty stranám podle poměru k počtu získaných hlasů, pro obdržení mandátu tak není nutné získat většinu hlasů. Volební obvody jsou téměř vždy vícemandátové, jednomandátové jsou jen zcela výjimečně. Hlavním cílem je rovnováha získaných hlasů a mandátů, v praxi je to však, kvůli zkreslení při přepočtech, nemožné.

Smíšené volební systémy

Tento volební systém nazývaný také „polopoměrný“ je kombinací volebního systému proporčního a volebního systému většinového. Část zastupitelů je do zastupitelstva volena proporčním způsobem (úroveň kandidátních listin) a část dle většinového principu (nominální úroveň). V praxi jde o technicky velmi složité volební systémy. Poměr mezi počty volených zastupitelů se většinou liší.⁴¹

3.4.2 Vyhlášení voleb

Volby do zastupitelstev obcí vyhláší Prezident republiky svým rozhodnutím uveřejněným ve Sbírce zákonů. Tam jsou také stanoveny dny jejich konání.⁴²

3.4.3 Volební kampaň, kandidátní listiny

Podle zákona se za volební kampaň považuje období od vyhlášení data voleb ve Sbírce zákonů až po vyhlášení výsledků voleb.

Pro volby do zastupitelstva obce podávají jednotlivé volební strany kandidátní listiny. Do stejného zastupitelstva mohou podat pouze jednu kandidátní listinu. Pokud se volí ve více volebních obvodech, volební strana může kandidátní listinu podat v každém volebním

---

⁴¹ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., LUHANOVÁ, M., Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia. 2004, s. 90

⁴² webové stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, www.psp.cz

obvodě. Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině v jednom volebním obvodu. Kandidátní listina může obsahovat maximálně počet členů do počtu volených členů zastupitelstva. Kandidátní listiny (pro volby do zastupitelstva obcí), jsou otevřené - volič má kombinovaný hlas, tzn., že má možnost hlasovat buď pro konkrétní kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin, a to do stanoveného počtu členů zastupitelstva.⁴³

Nezávislí kandidáti

Charakteristickým rysem současné politické scény obecní úrovně jsou nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Ti totiž vyhovují specifickým rysům lokálního politického procesu. Záleží však na velikosti obce. Nezávislí kandidáti a jejich sdružení zajišťují formování politických subjektů, ve větších obcích doplňují stranické spektrum a mají nemalý význam při vytváření kandidátních listin parlamentních stran v obecních volbách.⁴⁴

V případě, že se chtějí účastnit voleb, musí ke své registraci předložit podepsanou petici občany obce, kteří jejich kandidaturu podporují.⁴⁵

3.4.4 Průběh voleb ve volebním obvodu

Každá obec tvoří jeden volební obvod. Zastupitelstvo však může, dle počtu volených členů zastupitelstva v návaznosti na počet obyvatel v obci, vytvořit více volebních obvodů. Každý volič musí hlasovat osobně, pouze sám za sebe. Hlasovací lístek musí upravit dle pokynů a vložit jej do úřední orazítkované obálky, kterou obdrží od volební komise. Obálku následně vhodí do volební schránky. Po skončení voleb zapečetěné schránky volební komise otevře, posoudí jejich obsah a spočítá pro jednotlivé volební strany a kandidáty platné hlasy. Počet hlasů pro každou volební stranu je dán součtem všech hlasů, které získali její kandidáti.⁴⁶

3.4.5 Výsledky voleb, volební formule a klauzule

„Nejčastějším funkčním modelem politických systémů obcí větší střední velikosti je „polosoutěživý systém“. Pro tento systém je charakteristické obsazování exekutivních postů s ohledem na výsledky voleb a snížená míra soutěživosti v mezivolebním období.“⁴⁷

---

⁴³ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 29

⁴⁴ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 64

⁴⁵ OUTLÝ, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2. 2003, s. 23

⁴⁶ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 35

⁴⁷ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 93

Výsledky hlasování z každé volební komise se, spolu se zápisem o průběhu voleb, předají Českému statistickému úřadu. Ten následně zjišťuje celkový počet platných hlasů pro kandidátní listiny i jednotlivé kandidáty. Dále postupuje dle dané metodiky až do doby, dokud nevyjdou počty mandátů z jednotlivých kandidátních listin, které mají být do zastupitelstva obce obsazeny.⁴⁸

„Volební neboli uzavírací klauzule je uměle stanovený práh, kterého musí strana ziskem hlasů dosáhnout, aby mohla být připuštěna k vlastnímu rozdělování mandátů. Užívá se především v proporcionalním volebním systému, v němž má zabránit přílišné fragmentaci zvoleného zastupitelského orgánu. Určitým rizikem uzavírací klauzule je to, že redukční funkce se může změnit ve funkci konzervační, která stabilizuje postavení etablovaných stran a brání přístupu nových politických subjektů.“⁴⁹

Volební formule je matematickou operací, která umožňuje převádět získané hlasy na mandáty. Existuje jich několik. Pokud jde o politický proces v obcích, používají se proporcionalní volební formule, které jsou založeny buď na volebních kvótách, nebo na volebních dělitelech.⁵⁰

3.4.6 Vznik a zánik mandátu

Mandát každého člena zastupitelstva vzniká zvolením a dochází k němu ukončením hlasování. V případě, že se zvolený člen mandátu vzdá, nastoupí místo něj další člen v pořadí z kandidátní listiny té stejné volební strany, a to následující den po dni, kdy členu původnímu mandát zanikl. Pokud žádný náhradník není, mandát zůstává prázdný, a to až do konce funkčního období.⁵¹

Mandát člena zastupitelstva může zaniknout z více důvodů, například: odmítnutím složení slibu člena zastupitelstva obce, rezignací na mandát člena zastupitelstva, úmrtím člena zastupitelstva, soudním rozhodnutím, atd.

3.4.7 Typologie koalic

V České republice je využíván, a to při volbách do PS ČR a volbách do krajských a obecních zastupitelstev, tzv. poměrný volební systém. Politické straně, která získala největší počet mandátů, se nezaručuje, že bude smět sestavit vládu, konstituovat radu obce nebo kraje. Tito

⁴⁸ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 48

⁴⁹ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 50

⁵⁰ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 51

⁵¹ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. 2009, s. 87

politici mají potom možnost pokusit se vytvořit monochromatickou menšinovou vládu či přistoupit k uzavření koaliční dohody s dalšími politickými subjekty. V českém prostředí je typické druhé řešení. Tento koaliční model je využíván jak na celostátní, tak i na krajské a obecní úrovni.

Druhy koalic se dají různě vzájemně odlišovat, a to v závislosti na počtu stran, které koalice tvoří a také díky jejich povaze v zastupitelském sboru. Podle těchto kritérií se dají identifikovat koalice minimálně vítězné či nadměrné (popř. velké). Rozdíl je pouze v míře soutěživosti systému, nikoli ve stranách, které koalici tvoří.

V nejmenších obcích (dle P. Jüptnera) se objevují zákonem znevýhodněné předvolební koalice, tzv. superkoalice, protože v těchto obcích kandiduje každý. Termín koalice se téměř nepoužívá, způsob fungování zastupitelstva se označuje za velkou rodinu. Pouze jakýsi náznak koalice se vyskytuje těsně před volbami a je založen na nepolitických vztazích osobního uznání. Tento nesoutěživý systém je zřetelný na kandidátních listinách, které se vzájemně podporují.⁵²

V obcích menší střední velikosti mají koalice podobu uzavřené a neformální velké koalice (velké rodiny), kde aktéři proti sobě neútočí. Ani tady se termín koalice moc nepoužívá, předvolební a legislativní koalice se vyskytují jen zřídka. Exekutivní koalice jsou utvářeny pouze na obsazení postů uvolněných zastupitelů a členů rady.⁵³

„Předvolební koalice se v obcích větší střední velikosti vyskytují výjimečně, stěžejní je tvorba exekutivních koalic po volbách – na jejich základě je zvolen starosta, jeho zástupci a zbylí členové městské rady. Nejčastěji se vyskytují velké koalice, které na jednu stranu nezahrnují celé politické spektrum, na druhou stranu zajišťují exekutivní koalici výraznou většinou v zastupitelstvu“.⁵⁴

V kategorii největších obcí jsou koalice samozřejmostí, a to i koalice předvolební. Lídři se snaží o získání zastupitelských křesel, obsazení míst v radě či postu starosty nebo místostarosty. Úplně běžné jsou koalice minimální, které se však často rozšiřují, vytváří se také koalice velké.⁵⁵

Podle Stanislava Balíka se v typologii koalic zohledňuje ideologická blízkost a vzdálenost. Zavádí rozlišování tříd a typů koalic. Počet politických stran, které koalici tvoří, nazývá

---

⁵² JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 86 - 87

⁵³ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 91

⁵⁴ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 93 - 94

⁵⁵ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 98

pojmem třída. Rozlišuje pak dvě třídy koalic – koalice minimální vítězné a koalice nadměrné. Tyto třídy se pojí s několika typy koalic.⁵⁶ Dle této jeho typologie se rozlišují koalice:

1. Jednobarevné a menšinové exekutivy
2. Minimálně vítězné ideově propojené koalice
3. Minimálně vítězné ideově nepropojené koalice
4. Velké koalice
5. Nadměrné ideově propojené koalice
6. Nadměrné ideově nepropojené koalice
7. Široké koalice
8. Všestranné koalice

P. Jüptner považuje za nejracionálnější koalici koalici minimální vítěznou. Ta zabezpečuje většinu v legislativě.⁵⁷

3.5 Hospodaření obce, rozpočet, investice a rozvoj obce

Obec vede evidenci svého majetku, o který pečuje a chrání ho před zničením, odcizením nebo zneužitím. Za závazky fyzických a právnických osob obec neručí a stát zase neručí za závazky a hospodaření obce, pokud se tak smluvně nedohodnou. Obec může mít záměr svůj nemovitý majetek prodat či směnit, darovat nebo pronajmout. V těchto případech musí obec skutečnost zveřejnit na úřední desce, a to po dobu minimálně 15 dnů před rozhodnutím orgánem obce z důvodu, aby se případní zájemci mohli vyjádřit nebo předložit své nabídky.

Obec musí každoročně zajistit přezkum hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Ten provádí buď krajský úřad, nebo auditor hospodaření, a to v závislosti na počtu obyvatel obce. Zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření spolu se závěrečným účtem musí vždy do konce června následujícího roku projednat zastupitelstvo, případně přijmout opatření k nápravě. Pokud obec nezažádá o přezkum hospodaření do 31. ledna, příslušný finanční úřad může obci uložit pokutu až do výše 100 tis. Kč a zajistí přezkum hospodaření na náklady obce.

Obce jsou rozpočtovými organizacemi. Rozpočtový proces každé obce je vymezen zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. V nich jsou vymezeny pravomoci zastupitelstva a rady obce ve vztahu k rozpočtu a rozpočtovým operacím. Finanční toky řídí vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě,

---

⁵⁶ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. 2009, s. 109

⁵⁷ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2. 2004, s. 80

kteřá je vydávána Ministerstvem financí. Od 1. 1. 2015 platí novela č. 362/2014 Sb., která určuje změnu vyhlášky o rozpočtové skladbě.

Rozpočet obce je schvalován zastupitelstvem obce zpravidla vždy ke konci roku na kalendářní rok následující. Zároveň se předkládá také rozpočtový výhled na 2 - 5 let.

Návrh rozpočtu má dvě části, příjmovou a výdajovou. Výdajová část se dělí na výdaje běžné a kapitálové, příjmová část se dělí na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a transfery (dotace). Daňové příjmy tvoří významnou část obecního rozpočtu, jsou řízeny zákonem o rozpočtovém určení daní. Výlučným daňovým příjmem obce je: daň z nemovitostí, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob, výnosy správních poplatků. Nedaňové příjmy tvoří podstatně menší část rozpočtu obce a zahrnují: příjmy z vlastní činnosti, příjmy z hospodářské činnosti, výnosy z místních poplatků, příjmy za pokuty a penále a ostatní nedaňové příjmy (např. dary). Tyto nedaňové příjmy nejsou uloženy zákonem. Kapitálové příjmy, nazývané také návratné zdroje, jsou příjmy nahodilé, např. z prodeje dlouhodobého majetku nebo příjmy z emise komunálních obligací. Přijaté dotace jsou získanými finančními prostředky od státu na investiční a neinvestiční účely. Výdaje obce zahrnují výdaje běžné, které jsou určeny na běžný provoz a výdaje kapitálové, určené pro investiční záměry obce.

Rozpočtové provizorium znamená, že pokud není rozpočet schválený do 31. 12. rozpočtového roku, rozpočtové hospodaření se řídí pravidly rozpočtové provizoria, a to až do doby schválení nového rozpočtu. Tato pravidla rozpočtového provizoria určí zastupitelstvo obce nejpozději na svém posledním zasedání v roce, který předchází roku, na který měl být rozpočet schválen. V případě neschválení rozpočtu či rozpočtového provizoria dojde k porušení rozpočtové kázně.

Návrh rozpočtu, rozpočtový výhled i rozpočtové provizorium se musí vyvěsit na úřední desku fyzicky, ale i způsobem umožňujícím dálkový přístup, tedy elektronicky, nejméně 15 dnů přede dnem schvalování v zastupitelstvu.

Existují tři varianty rozpočtu obce. Ten může být buď vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Vyrovnaný rozpočet znamená, že se příjmy rovnají výdajům. Přebytkový rozpočet vyjadřuje vyšší příjmy než výdaje a tento přebytek pak zůstává na účtu obce. Schodkový rozpočet (deficitní) určuje, že výdaje převyšují příjmy. Rozpočet však musí být vždy schválený jako vyrovnaný. Schodkový rozpočet se dá schválit pouze ve výjimečných případech, a to za skutečnosti, že musí být zároveň schváleno krytí schodku. Schodek a přebytek se v rozpočtu vedou jako financování.

Po ukončení kalendářního roku je zpracováván závěrečný účet, který je souhrnem hospodaření za uplynulý rok. Hospodářský výsledek (hospodaření) musí schválit zastupitelstvo vždy do 30. 6. následujícího kalendářního roku.⁵⁸

„Řešení rozvoje obcí, tj. zvláště rozhodování o investičních akcích, schvalování obecních rozpočtů, prodeje či nákupy významného majetku nebo například rozhodování o přijetí a podobě strategického plánu rozvoje obce, bývá nejčastějším zdrojem polemik a štěpení uvnitř místních komunit.“⁵⁹

Hlavním cílem regionální politiky je především rozvoj místní samosprávy. Pomocí vypracovaných strategických postupů rozvoje dojde k vyhodnocení současné situace v obci, která umožní objektivní výhled rozvoje do budoucnosti. Tzv. „program rozvoje“ je závazným informačním a řídicím dokumentem rozvoje. Tento program rozvoje zajišťuje větší transparentnost při rozdělování finančních prostředků a jejich využití nejen pro budoucí rozvoj obce.⁶⁰

Dostatečné zajištění finančních zdrojů, které slouží k financování dlouhodobých investičních potřeb, je součástí přípravy a realizace strategie rozvoje. K tomuto zajištění slouží právě kapitálové výdaje, které jsou plánovatelné a dají se dopředu projednat v orgánech obce.⁶¹

---

⁵⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů; teorie a praxe. 2009, s. 67 - 70

⁵⁹ BALÍK, S. 2009; ČMEJREK, J. a kol., 2010; BERNARD, J. a kol., 2011

⁶⁰ REKTORÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. 1999, s. 14 – 17

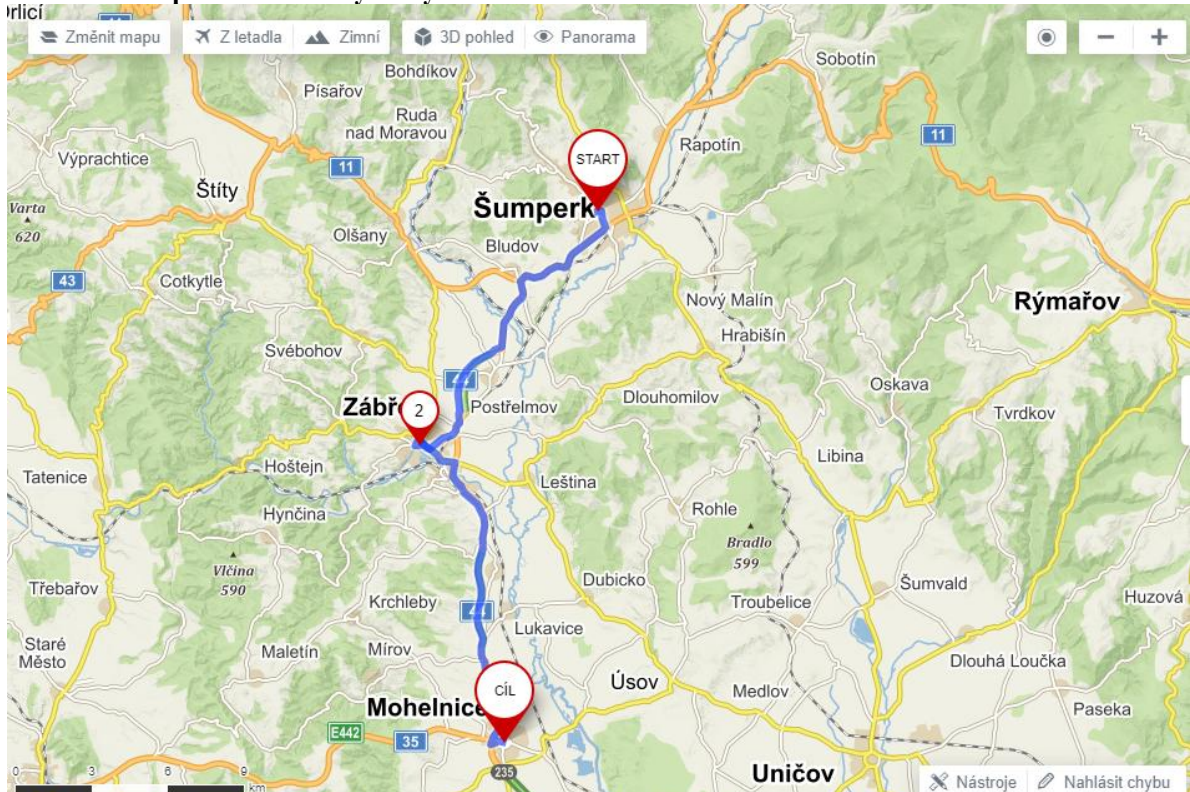
⁶¹ REKTORÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. 1999, s. 75

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika vybraných obcí

Všechny tři porovnávané obce se nacházejí v Olomouckém kraji, v okrese Šumperk a spadají do regionu NUTS 2 Střední Morava. Šumperk je od Zábřeha vzdálený 13 km na severovýchod, Mohelnice od Zábřeha 15 km na jih. Jsou obcemi s rozšířenou působností a s pověřeným obecním úřadem. Dle typologie P. Jüptnera patří do kategorie obcí větší střední velikosti (9 001 – 45 000 obyvatel).

Obrázek 1 Mapa s náhledem vybraných obcí

Zdroj: vlastní úprava, dostupné z www.mapy.cz

4.1.1 Obec (město) Zábřeh

Zábřeh je moderním městem v centru Moravy ležící na řece Moravské Sázavě s nadmořskou výškou 200 – 260 m a katastrální výměrou 34,58 m². Má necelých 14 tisíc obyvatel a patří k němu místní části Václavov, Hněvkov, Pivonín, a Dolní Bušínov. Pro svou výhodnou polohu má velmi dobrou dopravní dostupnost se zbytkem regionu, a to hlavně prostřednictvím železnice, jejíž výstavba proběhla v 19. století. Díky ní se město stalo velmi důležitým obchodním a průmyslovým uzlem. Proto je Zábřeh nazýván „křižovatkou cest“.

Zábřeh nabízí velké spektrum možností využití volnočasových a sportovních aktivit, které napomáhají rozvoji cestovního ruchu.⁶²

Zábřeh je správním územím, do jehož obvodu obce s rozšířenou působností spadá 28 obcí

Obrázek 2 Kostel sv. Bartoloměje

s celkovou výměrou 267,26 km². Od roku 1999 je členem Svazku obcí Mikroregionu Zábřežsko, který je členem MAS Horní Pomoraví, o.p.s. Dle nomenklaturně statistických jednotek je územní jednotkou LAU 2. Partnerskými městy jsou slovenské město Handlová a rakouské město Ochsenfurt.⁶³

Historie města Zábřeh

Zábřeh byl dříve osadou, u které se odhaduje rok založení na rok 1254. Její hlavní funkcí bylo zřejmě chránit brod, vznikla na levém břehu řeky Moravské Sázavy. Od roku 1278 je Zábřeh městem.

Zdroj: <https://www.krasnecsko.cz/foto/f543-3-Farni-kostel-sv.-Bartolomeje-Zabreh.html>

Historii města ovlivnilo několik šlechtických rodů, a to až do počátku 17. století. Nejznámější z nich byl rod Tunklů, a to díky zakládání rybníků. Dodnes se zachoval pouze jediný – Oborník.⁶⁴

Mezi nejvýznamnější historické stavební památky města patří: zábřežský hrad ze 13. století – dnešní sídlo městského úřadu, kostel sv. Bartoloměje z roku 1757, Dům Pod Podloubím z 16. století, který dnes slouží jako budova muzea, kostel sv. Barbory z roku 1772, mariánský morový sloup z roku 1713, kašna ze 14. století a další.

4.1.2 Obec (město) Šumperk

Město Šumperk je správním, politickým a hospodářským centrem severozápadní Moravy, které se svou katastrální výměrou 27,91 m² a nadmořskou výškou 330 m n. m. leží

⁶² Strategie rozvoje města Zábřeh 2015 – 2020

⁶³ Internetové stránky města Zábřeh, www.zabreh.cz

⁶⁴ BARTOŠ, J. a kol; Zábřeh – 750 let. 2004

v malebném údolí řeky Desné v Šumperské kotlině Hanušovické vrchoviny. Má necelých 26 tisíc obyvatel a 3 katastrální území – Šumperk, Dolní Temenice, Horní Temenice. Je chráněné masímem jesenických hřebenů a je jednou ze vstupních bran pohoří Jeseníků. Protože leží na křižovatce cest a železničních tratí, umožňuje přístup do jejich různých částí, a je právem nazývané Živá brána Jeseníků. Dle nomenklaturně statistických jednotek je územní jednotkou LAU 1.

Obrázek 3 Muzeum Šumperk

Zdroj:

https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0umperk#/media/Soubor:%C5%A0umperk,M%C4%9Bstsk%C3%A9_muzeum.JPG

Partnerskými městy Šumperka jsou: polská Nysa, německý Bad Hersfeld, nizozemský Maarssen, slovenská Prievidza, rakouský Ebreichsdorf, běloruský Polock, a naše české město Mikulov.

Historie města Šumperk

Šumperk, z německého Schönberg, byl založen v polovině 13. stol., ale přesný rok založení není znám. Fungoval jako správní centrum s těžbou drahých kovů, horním právem a právem mílovým. Časem se soustředil na řemesla a textilní výrobu. V 16. stol. byl sídlem Žerotínů, v 17. stol. byl v poddanství Lichtenštejnů. Zažil hrůzy třicetileté války, v roce 1669 zcela vyhořel a následně pár let poté byl poznamenán čarodějnickými procesy. Neobyčejný rozkvět přinesl Šumperku v 19. stol. právě textilní a také papírenský průmysl. Ve 2. pol. 19. století se

dostal do moderní podoby díky vídeňským architektům, jejichž díla jsou k nalezení v nejrůznějších částech města a město se poté nazývalo "Malou Vídní".

Mezi nejdůležitější památky města patří: bývalý klášterní kostel Zvěstování Panny Marie, tzv. Geschaderův dům, kostel sv. Jana Křtitele, kostelík sv. Barbory, zbytky městských hradeb a další.⁶⁵

4.1.3 Obec (město) Mohelnice

Mohelnice, německy Müglitz, je moderním průmyslovým městem, které se s katastrální rozlohou 46,21 km² a nadmořskou výškou 267 m n. m. nachází v kotlině Mohelnická brázda ve středu trojúhelníku mezi hrady Mírov, Bouzov a Úsov. Má necelých 9 200 obyvatel a 7 místních částí - Křemačov, Květín, Libivá, Podolí, Řepová, Studená Loučka a Újezd. Město protíná důležitou silniční křižovatkou - ze západní části komunikaci z Olomouce do Moravské Třebové a dále do Čech, na níž navazuje silnice přes Zábřeh do Šumperka a dále do Jeseníků. Městem vede i železniční trať mezi Prahou a Olomoucí. Je ideálním místem pro houbaření, nenáročnou turistiku a cykloturistiku. Známa jsou jezera v místní pískovně,

kteřá vznikla těžbou štěrkopísku a v létě

Obrázek 4 Pohled na město Mohelnice

lákají k přírodnímu koupání.

Mohelnice je členem Svazku obcí Mikroregionu Mohelnicko a tvoří správní obvod obce s rozšířenou působností, ve kterém je dalších 13 obcí. Partnerským městem je Radlin v Polsku.

Zdroj: <https://www.mohelnice.cz/zakladni-informace/d-229008>

Historie města Mohelnice

Starobylé město bylo založeno ve 12. století, ale první osídlení jeho území proběhlo již v pravěku zhruba před 8 000 lety. Ve 13. stol. se osídlení kvůli pravidelným záplavám a případně lepší obraně přestěhovalo na malou vyvýšeninu, která dnes tvoří centrum města. V roce 1275 zde vznikla první škola na území severní Moravy bez povinné školní docházky,

⁶⁵ Internetové stránky města Šumperk www.sumperk.cz

přiřazená k místní faře. Mohelnice má velmi bohatou historii od morové epidemie, až po dobytí a vypálení. V Mohelnici byl v roce 1680 zadržen a později upálen v čarodějnickém procesu Kryštof Alois Lautner, katolický duchovní a ústřední postava románu a filmu Kladivo na čarodějnice. Po skončení bojů začalo docházet k postupnému rozvoji města. V roce 1904 byla postavena elektrotechnická továrna firmy Ludwig Doczekal & Company, která se později stala majetkem Moravských elektrotechnických závodů a po roce 1989 součástí koncernu Siemens. Díky tomu se dne 16. října 1910 v Mohelnici poprvé rozsvítilo elektrické světlo. K velkému a rychlému rozvoji města došlo po roce 1989, který se týkal výstavby jižního obchvatu, průmyslové zóny či výrazného rozšíření nabídky služeb. Mezi nejvýznamnější historické památky patří: pozůstatky hradeb ze 14. století se zachovanou městskou branou, děkanský kostel zasvěcený sv. Tomáši z Canterbury, hřbitovní kostel sv. Stanislava z roku 1584, morový sloup na náměstí Svobody a kašna, biskupský hrádek – dnešní muzeum na Kostelním nám. s expozicemi dějin a pravěku Mohelnicka.⁶⁶

4.2 Demografické a socioekonomické ukazatele obcí

Sledování demografických a socioekonomických ukazatelů udává představu o zájmu lokality, o pracovních příležitostech, věkové struktuře, vzdělanosti, migraci obyvatel, dopravě, školství, volnočasových aktivitách a dalších. Vývoj vyjmenovaných ukazatelů má značný vliv na strategii rozvoje města, a to především v oblasti tvorby pracovních míst, podpory podnikání, nové bytové výstavby, atd.

Důležitým ukazatelem pro komparaci vybraných obcí je právě počet obyvatel a jeho vývoj.

4.2.1 Vývoj počtu obyvatel

Data o počtu obyvatel poskytuje Český statistický úřad, aktuálně vždy k 1. 1. daného roku se stavem k 31. 12. roku předešlého.

Zábřeh

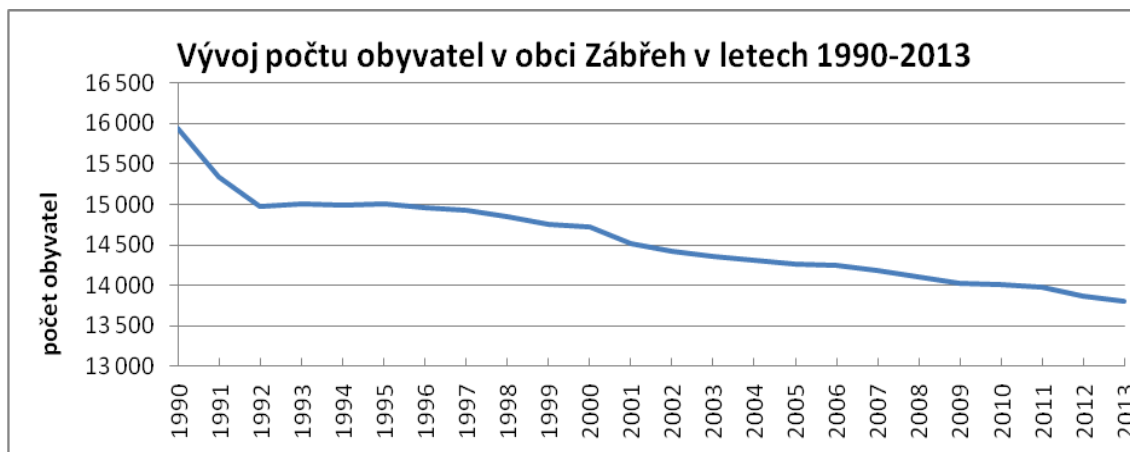
Nejvyššího počtu obyvatel dosáhl Zábřeh v roce 1990, a to 15 937, od té doby však počet obyvatel postupně klesá. Hlavní příčinou je stěhování občanů za prací, další příčinou může být ale i snížení porodnosti.⁶⁷

---

⁶⁶ Internetové stránky města Mohelnice www.mohelnice.cz

⁶⁷ Strategie rozvoje města Zábřeh 2015 - 2020

Obrázek 5 Vývoj počtu obyvatel Zábřeha v letech 1990 - 2013

Zdroj: <http://www.zabreh.cz/strategie-rozvoje/ds-1247/archiv=0&p1=1734>

K 1. 1. 2019 bydlí ve městě Zábřeh 13 506 obyvatel, z toho 6 469 mužů a 7 037 žen. Největší podíl obyvatel má Zábřeh v produktivním věku 15 – 59 let, nejnižší ve věku 0 – 14 let. Tak tomu bylo ale už i v letech předchozích a vyplývá z toho, že populace města Zábřeh postupně stárne. To by mělo být důvodem k zaměření se především na rozvíjení aktivit pro tuto skupinu obyvatel, hlavně na poskytování pracovních příležitostí ve městě a přilákání firem, protože právě tato skupina obyvatel představuje aktivní sílu pro celkový rozvoj města.

Tabulka 2 Věková struktura obyvatel města Zábřeh k 1. 1. 2019

Občané s trvalým pobytem ve městě Zábřeh k 1. 1. 2019				
Pohlaví	Celkem	Věk 0 - 14	Věk 15-59	Věk 60 +
Muži	6469	971	3907	1588
Ženy	7037	934	3886	2220
Celkem	13506	1905	7793	3808

Zdroj: Ročenka města Zábřeh, vlastní zpracování

Tabulka 3 Počet obyvatel města Zábřeh v letech 2013 – 2018 (k 31.12.)

Počet obyvatel města s rozdělením dle pohlaví						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Celkem	13506	13455	13457	13568	13671	13704
Muži	6469	6443	6453	6527	6565	6582
Ženy	7037	7012	7004	7041	7106	7122

Zdroj: Ročenka města Zábřeh, vlastní zpracování

Tabulka 4 Pohyb obyvatel města Zábřeh v letech 2013 – 2018

Pohyb obyvatel v jednotlivých letech						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Přistěhovaní	245	271	233	210	253	215
Narození	154	133	141	159	142	114
Odstěhovaní	332	287	355	340	301	300
Úmrtí	144	122	134	136	119	137

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

Ze statistik uvedených v tabulkách je zřetelné, že v Zábřehu převyšuje počet lidí odstěhovaných nad počtem lidí, kteří se do Zábřehu přistěhovali. Odchod mladší generace z města má značný vliv na sociální a ekonomický rozvoj města. S tímto problémem se ale Zábřeh a jeho správní obvod potýká již dlouhodobě. Občané města mají nedostatek pracovních příležitostí a musí za prací dojíždět do blízkých měst Šumperk a Mohelnice, i vzdálenější Olomouce. V místních firmách pracuje zhruba polovina aktivního obyvatelstva. Místními firmami, které zaměstnávají největší počet obyvatel města a blízkého okolí jsou: SULKO, s.r.o., HDO, s.r.o., Jednota, s. d., MBG, s.r.o., Město Zábřeh, EKOZIS, s.r.o., Slovácké strojírny, a.s. a NordSüd Czech s. r. o.⁶⁸

Šumperk

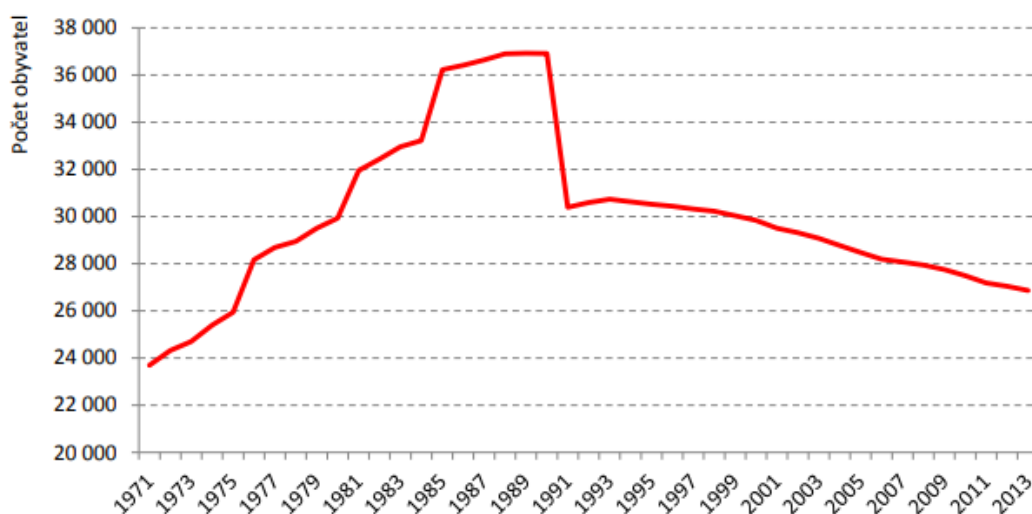
Šumperk zaznamenal od 70. let minulého století postupný nárůst počtu obyvatel, a to až do roku 1991, kdy dosáhl maxima - přes 36 tisíc obyvatel. Od roku 1993 počet obyvatel města ale zase již postupně klesá. Důvodem je odtržení šesti obcí - Rapotína, Vikýřovic, Dolních Studének, Bratrušova, Rejchartic a Hraběšic.⁶⁹

⁶⁸ Strategie rozvoje města Zábřeh 2015 - 2020

⁶⁹ Strategie rozvoje města Šumperk

Obrázek 6 Vývoj počtu obyvatel Šumperka v letech 1990 - 2013

Zdroj: Strategie rozvoje města Šumperk

K 1. 1. 2019 bydlelo ve městě Šumperk 26 055 obyvatel, z toho 12 241 mužů a 13 814 žen. Největší podíl obyvatel má Šumperk stejně jako Zábřeh v produktivním věku 15 – 59 let, nejnižší ve věku 0 – 14 let. Nízký podíl nejmladší věkové složky populace, tedy 0 – 14 let souvisí s nízkou mírou porodnosti a zároveň s prodlužující se délkou života obyvatel nad 60 let. I tady je vidět celorepublikový proces stárnutí obyvatelstva, ze kterého vychází zvýšené nároky na poskytování sociálních a zdravotnických služeb ve městě.⁷⁰

Tabulka 5 Věková struktura obyvatel města Šumperka k 1. 1. 2019

Občané s trvalým pobytem ve městě Šumperk k 1. 1. 2019				
Pohlaví	Celkem	Věk 0 - 14	Věk 15-59	Věk 60 +
Muži	12230	1906	7105	3230
Ženy	13802	1910	7203	4678
Celkem	26032	3816	14308	7908

Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování

Tabulka 6 Počet obyvatel města Šumperka v letech 2013 – 2018 (k 31.12.)

Počet obyvatel města s rozdělením dle pohlaví						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Celkem	26032	26326	26305	26478	26697	26806
Muži	12230	12393	12400	12504	12658	12711
Ženy	13802	13933	13905	13974	14039	14095

⁷⁰ Strategie rozvoje města Šumperk

Zdroj: Ročenka města Šumperka, vlastní zpracování

Tabulka 7 Pohyb obyvatel města Šumperka v letech 2013 – 2018

Pohyb obyvatel v jednotlivých letech						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Přistěhovaní	552	576	630	555	567	577
Narození	248	292	266	253	273	300
Odstěhovaní	633	681	745	710	627	585
Úmrtí	355	332	310	312	316	332

Zdroj: Ročenka města Šumperka, vlastní zpracování

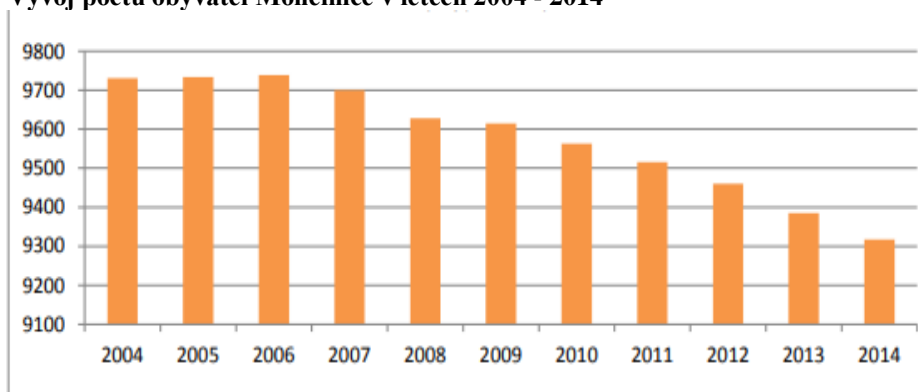
Pokles počtu obyvatel od roku 1993 je ve městě Šumperk přisuzován přirozenému úbytku obyvatelstva z důvodu nízké míry porodnosti a také díky migraci. S tím souvisí i procesy suburbanizace a také pokles významnosti města Šumperka jako správního centra (zrušení okresů) a centra zaměstnanosti (pokles průmyslové produkce). Migrace je způsobena odchodem vysokoškolsky vzdělaných mladých lidí do velkých měst, nízká úroveň mzdového ohodnocení, nedostatečná nabídka bytů pro mladou generaci, atd.

Město Šumperk má kladnou dojížděkovou bilanci, což znamená, že více lidí do města denně dojíždí, než z něj vyjíždí. Mezi hlavní zaměstnavatele na území města Šumperka patří: Šumperská nemocnice, a.s.; TDK Electronics s.r.o., Dormer Pramet s.r.o., Pars Nova a.s., Fortex-AGS, a.s., CeramTec Czech Republic, s.r.o., Město Šumperk a další.

Mohelnice

Město Mohelnice má od roku 2007 postupně klesající počet obyvatel. To je přisuzováno přirozeným úbytkem obyvatel - nízkou porodností a migrací obyvatel do menších obcí v rámci ORP.⁷¹

Obrázek 7 Vývoj počtu obyvatel Mohelnice v letech 2004 - 2014

Zdroj: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Mohelnice

⁷¹ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Mohelnice

Nejvyšší podíl obyvatel má Mohelnice stejně jako dvě předchozí uvedená města v produktivním věku 15 – 59 let, nejnižší ve věku 0 – 14 let. Z tabulky 7 vyplývá, že v Mohelnici populace rychle stárne, stoupá podíl seniorů a klesá podíl dětí na celkovém počtu obyvatel.

Tabulka 8 Věková struktura obyvatel města Mohelnice k 1. 1. 2019

Občané s trvalým pobytem ve městě Mohelnice k 1. 1. 2019				
Pohlaví	Celkem	Věk 0 - 14	Věk 15-59	Věk 60 +
Muži	4519	715	2725	1079
Ženy	4629	616	2579	1434
Celkem	9148	1331	5304	2513

Zdroj: Městský úřad Mohelnice, vlastní zpracování

Tabulka 9 Počet obyvatel města Mohelnice v letech 2013 - 2018 (k 31. 12.)

Počet obyvatel města s rozdělením dle pohlaví						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Celkem	9148	9193	9197	9214	9280	9446
Muži	4519	4544	4541	4544	4581	4664
Ženy	4629	4649	4654	4670	4699	4782

Zdroj: Městský úřad Mohelnice, vlastní zpracování

Tabulka 10 Pohyb obyvatel města Mohelnice v letech 2013 – 2018

Pohyb obyvatel v jednotlivých letech						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Přistěhovaní	115	106	102	91	84	58
Narození	88	94	100	85	84	93
Odstěhovaní	174	168	110	160	172	176
Úmrtí	104	91	86	102	82	104

Zdroj: Městský úřad Mohelnice, vlastní zpracování

I přes to, že v Mohelnici jsou firmy, které zaměstnávají velké množství místních obyvatel i dojíždějících, počet lidí odstěhovaných neustále převyšuje nad počtem lidí přistěhovaných. Největšími zaměstnavateli ve městě, kteří se velmi aktivně podílejí na výrazném snižování nezaměstnanosti jsou průmyslové firmy Siemens Elektromotory s. r. o. a Hella Autotechnik s. r. o. spolu s Hella Autotechnik Nova s. r. o.

4.2.2 Shrnutí

Všechny tři srovnávané obce mají relativně stabilní počet obyvatel bez výrazných odchylek. V každé z nich počet obyvatel postupně klesá, což je přisuzováno přirozenému úbytku obyvatel v rámci postupného snižování porodnosti a také kvůli nedostatečným příležitostem k bydlení a migraci obyvatel buď do jiných měst za prací nebo stěhování obyvatel do větších měst či opačně z větších na venkov, což je však celorepublikovým problémem. Nejméně pracovních příležitostí nabízí město Zábřeh, nejvíce jich je zase v Mohelnici, kde je velmi rozvinutá průmyslová zóna a lidé tam za prací dojíždějí.

4.3 Samospráva vybraných obcí

4.3.1 Starosta, rada a zastupitelstvo města Zábřeh

Starostou města Zábřeha je již třetí volební období kandidát za KDU-ČSL, RNDr. Mgr. František John, Ph. D. Je prvním starostou, který si v Zábřeze obhájil mandát. Osoba starosty má ve městě rozhodující úlohu, ve své funkci je 24 hodin denně. Zastupuje město navenek a spolu s místostarosty je volen do své funkce členy zastupitelstva města. Postavení starosty blíže upravuje § 103 a násl. zákona č. 218/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. Starosta je hlavní osobou města a řídí městskou policii.

1. místostarostou města Zábřeha je také kandidát za KDU-ČSL, Josef Klimek. Je místostarostou neuvolněným, tzn., že svoji funkci nevykonává na plný úvazek a může či nemusí za ni dostávat finanční odměnu. Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta funkci nevykonává. Funkce 2. místostarosty v tomto volebním období zřízena nebyla oproti volebním obdobím předchozím.

Radu města Zábřeh, která se schází většinou 1x za 3 týdny, tvoří 7 členů, z toho 5 členů je za KDU-ČSL, 1 člen za Nezávislou volbu a 1 člen za Starostové a nezávislí. Při svém rozhodování se musí řídit Jediným řádem rady města, který se vždy aktualizuje každé volební období. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li zákon jinak (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Zábřeh má pro volební období 2018 – 2022 zřízeny tyto komise: Komise dopravy a BESIP, Komise prevence kriminality, Komise pro rozvoj města, Komise sociální a zdravotní, Komise pro životní prostředí a místní části, Komise sportovní, Komise kulturní a Komise pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost. Kromě těchto komisí zřídila rada města ještě 2 zvláštní komise rady města, a to Povodňovou komisi města Zábřeh a Komisi sociálně-právní ochrany dětí.

Zastupitelstvo města je nejvyšším orgánem samosprávy města. V jeho kompetenci je např. schvalování rozpočtu města, rozpočtových opatření, vydávání obecně závazných vyhlášek, atd. Je oprávněné udělovat čestná občanství a ceny města.

Zastupitelstvo města Zábřeha se schází dle potřeby, zpravidla 1x za 8 týdnů. Má 21 členů, z toho 10 jich je za KDU-ČSL, 3 za ANO 2011, 2 za Nezávislou volbu, 2 za KSČM, 2 za Starostové a nezávislí, 1 za ODS a 1 za KSČM. Zasedání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná, zasedání se řídí jednacím řádem. Zastupitelstvo obce musí vždy zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány finanční a kontrolní výbor. Zábřeh má kromě těchto dvou povinných orgánů zřízeny ještě 2 osadní výbory pro místní části, a to Osadní výbor Pivonín a Osadní výbor Hněvkov.⁷²

4.3.2 Starosta, rada a zastupitelstvo města Šumperk

Starostou města Šumperka je první volební období Mgr. Tomáš Spurný, kandidát za politické uskupení Pro Šumperk - KDU-ČSL a NK. Zastupuje město navenek a spolu s místostarosty je volen do své funkce členy zastupitelstva města. Za výkon své funkce je odpovědný zastupitelstvu. V rozsahu pověření zastupitelstvem a radou města uděluje pokyny tajemníkovi MěÚ k plnění úkolů, které vyplývají z usnesení těchto orgánů. Zabezpečuje úkoly především v těchto oblastech samostatné působnosti města: krizové řízení, interní audit a kontrola, kancelář tajemníka, finanční a plánovací, majetkoprávní a živnostenský.

1. místostarostou města Šumperka je žena, Ing. Marta Novotná, kandidát za politické uskupení Šumperáci. Na základě rozhodnutí zastupitelstva města zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny starostovi, je odpovědná zastupitelstvu. 1. místostarosta zabezpečuje úkoly v těchto oblastech samostatné působnosti města: doprava, správní a vnitřní věci, školství, kultura a vnější vztahy a sociální věci.

2. místostarostou města Šumperka je Ing. Jakub Jirgl, kandidát za hnutí ANO 2011. Má stejné povinnosti a kompetence jako 1. místostarosta. Zabezpečuje úkoly především v těchto oblastech samostatné působnosti města: strategický rozvoj, územní plánování a investice, výstavba a životní prostředí.

Rada města je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti je odpovědná zastupitelstvu. V oblasti přenesené působnosti rozhoduje v případech, které stanoví zákon. Její členové jsou voleni zastupitelstvem. Rada města Šumperka je zřízena

---

⁷² Internetové stránky města Zábřeh www.zabreh.cz

od roku 1990, má 9 členů a schází se zpravidla 1x za 3 týdny. Jednání rady jsou neveřejná, svolává je starosta města. Kromě starosty a místostarostů jsou v radě města: 3 členové za ANO 2011, 2 členové za Pro Šumperk - KDU-ČSL a NK a 1 člen za ODS. Šumperk má zřízené komise, které jsou to iniciativními a poradními orgány rady města a jsou jí odpovědné. Šumperk má tyto komise: Komise pro dotace z rozpočtu města, Komise strategického rozvoje, výstavby a životního prostředí, Komise školství a sportu, Komise kultury, letopisecká a cestovního ruchu, Komise sociální, Komise dopravy, Komise pro prevenci kriminality a bezpečnost ve městě, Komise majetkoprávní, bytového hospodářství a živností a Komise Studentská rada.

Zastupitelstvo města je nejvyšším orgánem města v oblasti samostatné působnosti a jeho členové jsou každé 4 roky voleni občany města ve volbách do obecních zastupitelstev. Zastupitelstvo města Šumperka má celkem 27 členů (od roku 1994) a schází se zpravidla 1x za 5 týdnů. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná. Šumperské zastupitelstvo je složeno z: 6 členů za ANO 2011, 4 členů za Šumperáci, 4 členů za Sdružení PRO-REGION a Nezávislí, 3 členů za Nezávislou volbu, 3 členů za Pro Šumperk – KDU-ČSL a NK, 2 členů za Svob. a př. dem. – T. Okamura (SPD), 2 členů za ODS, 2 členů za KSČM a 1 člena za ČSSD. Šumperk má také zřízeny finanční a kontrolní výbor, které fungují jako kontrolní orgány zastupitelstva.⁷³

4.3.3 Starosta, rada a zastupitelstvo města Mohelnice

Starostou města Mohelnice je za hnutí Mohelnická demokracie Ing. Pavel Kuba. Ve své funkci je již druhé volební období.

1. místostarostou města Mohelnice je za hnutí Mohelnická demokracie, Jana Kubíčková. Kromě zastupování starosty v jeho nepřítomnosti a dalších kompetencí vyplývajících ze zákona má na starost následující úkoly v samostatné působnosti, které jí byly svěřeny na ustavujícím 1. zasedání zastupitelstva města - spolupráce s tajemníkem úřadu v oblasti personální, zahraniční styky (partnerství) a publicita činnosti města, finance a rozpočet, ekonomický rozvoj, legislativní činnost, majetkoprávní vztahy města, oblast komunální a bytová, rozvoj a údržba zeleně, oblast sociální a střednědobé plánování sociálních služeb, Svazek obcí Mikroregionu Mohelnicko a účast na valných hromadách Svazku obcí Mikroregionu Mohelnicka, zastupování navenek (ve vzájemné spolupráci se starostou). Funkce 2. místostarosty v tomto volebním období nebyla zřízena.

---

⁷³ Internetové stránky města Šumperk www.sumperk.cz

Rada města Mohelnice má 7 členů a je tvořena starostou, místostarostkou a dalšími členy rady – za Mohelnickou demokracii má 5 členů, za ANO 2011 má 1 člena, za KSČM 1 člena. Scházejí se zpravidla 1x za 14 dnů. Jednání rady města jsou neveřejná. Rada města Mohelnice si zvolila jako své iniciativní a poradní orgány Komisi kulturní, Komisi sportovní a Komisi školskou.

Zastupitelstvo města Mohelnice má celkem 21 členů, z toho 11 členů je za Mohelnickou demokracii, 3 členové za ANO 2011, 2 členové za Společně pro město, 1 člen za KDU-ČSL, 1 člen za KSČM, 1 člen za ODS, 1 člen za ČSSD a 1 člen za hnutí Změna je možná! Schází se dle potřeby, zpravidla 1× za 6 týdnů. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná a konají se v zasedací místnosti Městského úřadu. Kromě kontrolního a finančního výboru jsou zřízeny také osadní výbory pro místní části, a to konkrétně: OV Křemačov, OV Květín, OV Libivá, OV Podolí, OV Řepová, OV Studená Loučka a OV Újezd.⁷⁴

4.4 Komunální volby

„V porovnání s ostatními typy voleb se ukázalo, že obyvatelé okresu Šumperk chápou při své účasti komunální volby jako volby „prvního řádu“, jež jsou předstihovány pouze volbami do dolní komory parlamentu. Tendenci ke zvýšení volební účasti lze pozorovat především tam, kde dojde k náhlému zvýšení volební nabídky (což je ovšem s největší určitostí sekundární projev jiného pohybu uvnitř politické obce), dále tam, kde stávající starosta neobhájí svůj mandát a je zcela jisté, že se jím stane někdo jiný“.⁷⁵

Pro analýzu byly sledovány jednotlivé komunální volby ve vybraných obcích od roku 2002 do roku 2018.

4.4.1 Komunální volby v roce 2002 (volební období 2002 – 2006)

Komunální volby do obecních zastupitelstev se v roce 2002 konaly ve dnech 1. – 2. 11. 2002.

Zábřeh

Volební účast: 41,22 %

Kandidatura: 7 kandidátních listin - 147 kandidátů, z toho 105 mužů a 42 žen. Průměrný věk kandidátů byl 46 let.

Do zastupitelstva voleno 21 členů, z toho mandát získali: 4 členové za Volbu pro město, 4 členové za SNK, 4 členové za KSČM, 4 členové za KDU-ČSL, 2 členové za ČSSD,

⁷⁴ Internetové stránky města Mohelnice www.mohelnice.cz

⁷⁵ BALÍK, S. Okresy na severu. 2008, s. 157

2 členové za ODS, 1 člen za Sdružení SZ, NK. Na povolební koalici o 16 členech se dohodly vítězné strany voleb Volba pro město, KDU-ČSL, KSČM a Sdružení nezávislých kandidátů. Na 1., ustavujícím, zasedání zastupitelstva města, které se konalo 13. 11. 2002, byl starostou města zvolen Ing. arch. Petr Fabián (Volba pro město). Prvním (uvolněným) místostarostou se stal Mgr. Milan Kratochvíl (SNK), druhým (uvolněným) místostarostou se stal Lubomír Sommer (KDU-ČSL). 7 členou radu města utvořili 2 z Volby pro město, 1 ze Sdružení nezávislých, 2 z KSČM a 2 z KDU-ČSL.⁷⁶

Šumperk

Volební účast: 33,59 %

Kandidatura: 11 kandidátních listin - 279 kandidátů, z toho 197 mužů a 82 žen. Průměrný věk kandidátů byl 45 let.

Do zastupitelstva voleno 27 členů, z toho mandát získali: 6 členů za KSČM, 6 členů za ODS, 6 členů za Nezávislé, 4 členové za ČSSD, 3 členové za KDU-ČSL a 2 členové Za prosperitu Šumperka. Povolební koalice vznikla z: ODS, Nezávislí, ČSSD a Za prosperitu Šumperka a tím si zajistili 18 mandátů v zastupitelstvu města. Na pozici starosty byl na ustavujícím 1. zasedání zastupitelstva zvolen Mgr. Zdeněk Brož (Nezávislí), 1. místostarostou Ing. Petr Suchomel (KDU-ČSL) a 2. místostarostou Ing. Marek Zapletal (ODS). 9 členou radu města utvořili: 3 za ODS, 2 za Nezávislí, 2 za KDU-ČSL, 1 za ČSSD a 1 Za prosperitu Šumperka.⁷⁷

Mohelnice

Volební účast: 51,74 %

Kandidatura: 8 kandidátních listin - 168 kandidátů, z toho mužů a žen. Průměrný věk kandidátů byl let.

Do zastupitelstva voleno 21 členů, z toho mandát získali: 7 členů z vítězné ODS, 6 členů z ČSSD, 3 členové z KSČM, 2 členové z KDU-ČSL, 2 členové z Unie svobody-DEU a 1 ze SNK. Bez mandátu odešli Nezávislí a Moravská demokratická strana. Na povolební koalici se dohodly ODS, KSČM a US-DEU.

Na 1., ustavujícím, zasedání zastupitelstva města, byl starostou města zvolen Ladislav Kavřík (ODS). Prvním místostarostou se stala Vlasta Hanáková (Unie svobody-DEU), která byla pověřena zastupováním starosty v době jeho nepřítomnosti a zastupitelstvo jí svěřilo úkoly na úseku školství, kultury a sociálních věcí. Druhým místostarostou se stal Vítězslav Šmelko

---

⁷⁶ www.volby.cz

⁷⁷ www.volby.cz, Ročenka města Šumperka 2018

(ODS) a byl pověřen výkonem funkce na úseku ekonomiky. 7 členovou radu města doplnili: 1 z KSČM, 2 z ODS, 1 z US-DEU.⁷⁸

4.4.2 Komunální volby v roce 2006 (volební období 2006 – 2010)

Komunální volby do obecních zastupitelstev se v roce 2006 konaly ve dnech 20. – 21. 10. 2006.

Zábřeh

Volební účast: 43,13 %

Kandidatura: 148 kandidátů na 8 kandidátních listinách

Mandát v zastupitelstvu získaly: Volba pro město 4 mandáty, KDU-ČSL 3 mandáty, Nezávislí 4 mandáty, ODS 4 mandáty, SON 1 mandát, ČSSD 2 mandáty, KSČM 3 mandáty.

Koaliční dohoda po volbách v roce 2006 žádná nevznikla, existovala pouze předvolební dohoda (ODS, NEZ, KSČM, KDU-ČSL) o obsazení postů starosty (ODS) a místostarosty (KDU-ČSL). KSČM tuto dohodu podpořila za podmínky výměny 2 míst v radě města.

Starostou města byl na 1. ustavujícím zasedání zastupitelstva 1. listopadu zvolen Ing. Zdeněk Kolář (ODS), i když vítězem voleb byla Volba pro město. Na starostu města byl navržen také bývalý starosta Ing. arch. Fabián (Volba pro město), ten ovšem získal pouze 4 hlasy a zvolen nebyl. Hlasování členů zastupitelstva pro Ing. Koláře někteří vnímali jako rozpor s výsledky voleb, kde jednoznačným vítězem se stala právě Volba pro město. Místostarostou byl zvolen Lubomír Sommer (KDU-ČSL). Zbývající místa v sedmičlenné městské radě obsadili zástupci těchto politických stran: ODS, KSČM a Nezávislí.⁷⁹

Šumperk

Volební účast: 36,91 %

Kandidatura: 243 kandidátů na 9 kandidátních listinách

Mandát v zastupitelstvu získaly: ODS – 7 mandátů, ČSSD - 6 mandátů, Nezávislá volba - 5 mandátů, KSČM - 4 mandáty, KDU-ČSL - 3 mandáty a 2 mandáty Za prosperitu Šumperka. Ostatní kandidující nezískali žádný mandát. Povolební koalice byla vytvořena z vítězné ODS, Nezávislé volby, KDU-ČSL a Za prosperitu Šumperka a tím si v zastupitelstvu zajistili 17 hlasů. I přesto, že ve volbách zvítězila ODS, na post starosty byl pro nové volební období zvolen opět Mgr. Zdeněk Brož (Nezávislá volba). 1. místostarostou byl opět zvolen Ing. Petr Suchomel (KDU-ČSL) a 2. místostarostou opět Ing. Marek Zapletal

---

⁷⁸ www.volby.cz

⁷⁹ www.volby.cz

(ODS). Za členy rady města byli dále zvoleni: 3 za ODS, 1 za Nezávislou volbu, 1 za KDU-ČSL a 1 Za prosperitu Šumperka.⁸⁰

Mohelnice

Volební účast: 43,81%

Kandidatura: 8 kandidujících stran, 167 kandidátů

Mandát v ZM získaly: ODS 6 mandátů, ČSSD a Nezávislí po 3 mandátech, po 2 mandátech získaly: KSČM, KDU-ČSL, Sdružení pro rozvoj regionu a Moravané, 1 mandát pak Unie svobody-DEU. Následná koalice byla vytvořena z: ODS, ČSSD, a Sdružení pro rozvoj regionu. Funkci starosty Mohelnice obhájil lídr vítězné strany v komunálních volbách Ladislav Kavřík (ODS). Pro toto funkční období byly schváleny pozice 3 místostarostů. Na jejich posty byli jmenováni: prvním místostarostou Pavel Nenkovský (ODS), druhým Pavel Němec (ČSSD), třetím pak Vítězslav Šmelko (ODS). Sedmičlennou radu města doplnili po 1 kandidáti z ODS, Sdružení pro rozvoj regionu a ČSSD.⁸¹

Starosta Kavřík však vydržel na své pozici pouze do února 2008. Nejvyšší soud mu udělil 3letý zákaz výkonu funkce starosty v místní samosprávě. Později byl rozsudek nejvyšším soudem v plném rozsahu zrušen s odůvodněním, že žádný trestný čin spáchan nebyl. Ztráta mandátu však už byla nevratná. Důvodem všeho byly dlouholeté spory s opozicí, které se nakonec dostaly až k soudu. Kavřík vykonával funkci starosty nepřetržitě skoro 18 let (od roku 1990).⁸²

Starostův post po zbytek volebního období převzal Zdeněk Jirásko (ODS).

4.4.3 Komunální volby v roce 2010 (volební období 2010 – 2014)

Komunální volby do obecních zastupitelstev se v roce 2010 konaly ve dnech 15. – 16. 10. 2010.

Zábřeh

Volební účast: 47,41 %, což byl výsledek srovnatelný jak s účastí v Olomouckém kraji, tak s celou Českou republikou.

Kandidatura: neuvěřitelných 337 kandidátů na 17 kandidátních listinách. Tento rekordní počet kandidátů ukázal právě velkou nespokojenost občanů s vedením města v předchozím volebním období a chtěli novými volbami hodně změnit. Na jedné straně kandidovali příznivci projektu firmy Wanemi CZ a.s., na straně druhé jeho odpůrci.

⁸⁰ www.volby.cz, Ročenka města Šumperka 2018

⁸¹ <https://www.mohelnice.cz/mohelnicky-zpravodaj-prosinec-2006/d-201419/p1=98065>

⁸² https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/dnes-uz-bych-se-choval-jinak-rika-kavrik.html

Vítězem voleb se stala strana Slovo občana Zábřeha, která získala 4 mandáty, následovaly KDU-ČSL se 3 mandáty, ČSSD se 3 mandáty, Zdravý Zábřeh se 3 mandáty, Volba pro město se 2 mandáty, Nezaníci se 2 mandáty, KSČM se 2 mandáty, Nezávislá volba a ODS získaly po 1 mandátu.⁸³

Z výsledků voleb je zřejmé, že došlo k většinové změně v zastupitelstvu města. Ze stávajících zastupitelů se znovu do vedení dostala pouze jedna třetina. Ostatní byli noví členové ze stran levice a odpůrců projektu firmy Wanemi CZ a.s. Do nového složení rady města se dostal pouze 1 člen z rady původní.

Na prvním, ustavujícím, zastupitelstvu, které bylo svoláno na 10. 11. bohužel k žádnému zvolení starosty, místopředsedy a členů rady města nedošlo, a to z důvodu, že tzv. „vládní koalice“ se na obsazení funkcí ve vedení města na následující čtyři roky nedokázala dohodnout. Vlna byla také přikládána kandidátům, kteří během zasedání skládali svůj mandát a bylo tak potřeba ustanovit členy zastupitelstva nové. Bohužel se nepodařilo udržet ani předjednanou jedenáctičlennou koalici.⁸⁴

Zvolit starostu a ostatní členy rady města se podařilo až na třetí pokus 8. prosince. Starostou byl zvolen teprve 32letý RNDr. Mgr. František John, Ph.D. (KDU-ČSL). 1. místopředsedou PaedDr. Karel Crhonek (ČSSD), 2. místopředsedou Mgr. Lucie Michalová (Slovo občana Zábřeha) a ostatní 4 členy rady města doplnili zvolení zástupci KDU-ČSL, ČSSD, Volba pro město a ODS.⁸⁵

Dvanáctičlennou koalici, která byla dohodnuta pouze ústně, se podařilo sestavit ze zástupců KDU-ČSL, ČSSD, Slovo Občana Zábřeha (SOZ), Volby pro město (VPM), Nezávislé volby a ODS. V úvodu programového prohlášení koaličních zastupitelů, které vzniklo až v roce 2014, stojí: „Naší vizí je město s perspektivou stabilního rozvoje, disponující kvalitním životním prostředím. Město sebevědomých a zodpovědných občanů se zájmem o budoucnost obce a s ochotou podílet se na správě věcí veřejných. Město s širokou nabídkou kulturního a sportovního vyžití.“⁸⁶ Jako hlavní prioritu si tato koalice stanovila dosažení stabilizace ekonomické situace města. Důrazem byla otevřená komunikace s veřejností a plná informovanost občanů. Realizace konkrétních projektů bude záviset na finančních možnostech města.⁸⁷

---

⁸³ www.volby.cz

⁸⁴ Šumperský a jesenický deník ze dne 13. 11. 2010

⁸⁵ Zpravodaj Zábřeh č. 21/2010

⁸⁶ http://www.zabreh.cz/multisites/zabreh/images/stories/zpravodaj/2011/Bulletin_Zabreh_11_13.pdf

⁸⁷ Programové prohlášení Rady města Zábřeh

Šumperk

Volební účast: 36,99 %

Kandidatura: 256 kandidátů na 11 kandidátních listinách

V těchto volbách zvítězila „Nezávislá volba“ a získala tím 8 mandátů v zastupitelstvu, další v pořadí se umístily ČSSD s 6 mandáty, KSČM se 4 mandáty, ODS se 3 mandáty a Křesťanští demokraté pro Šumperk, TOP 09 a Mladá krev Šumperka a Suverenita – blok J. Bobošíkové po 2 mandátech. Ostatní kandidující strany zůstaly bez křesel.

Povolební koalici s výjimkou KSČM vytvořily: Nezávislá volba, ČSSD, ODS, TOP 09 a Mladá krev Šumperk, Křesťanští demokraté pro Šumperk a Suverenita Jany Bobošíkové. Získaly tak 23 hlasů z 27členného zastupitelstva. Pozice starosty a místostarostů byly obsazeny stejnými kandidáty jako v předchozích 2 volebních obdobích - Mgr. Zdeněk Brož (Nezávislá volba) – starosta, Ing. Marek Zapletal (ODS) – 1. místostarosta a Ing. Petr Suchomel (KDU-ČSL) – 2. místostarosta. Do rady města byli dále zvoleni: 2 z Nezávislé volby, 2 z ČSSD, 1 z TOP 09 a Mladá krev Šumperka a 1 ze Strany zdravého rozumu.⁸⁸

Mohelnice

Volební účast: 46,5 %

Kandidatura: 167 kandidátů na 8 kandidátních listinách

Mandát v zastupitelstvu získali: 7 mandátů Nezávislí, po 3 mandátech TOP 09 a ODS, po 2 mandátech KDU-ČSL, KSČM, ČSSD a Věci veřejné. Po volbách podepsalo dohodu o spolupráci 10 zvolených zastupitelů (ODS, NEZ, KDU-ČSL). Pro nejtěsnější většinu jich přitom musí být kvůli hlasování alespoň 11. Nakonec (při volbě starosty města a rady města) koalici podpořili i 2 lídři za KSČM.

Pro toto volební období získal dne 10. listopadu post starosty Aleš Miketa (Věci veřejné) a funkce 2 místostarostů - Antonín Navrátil (TOP 09) a Pavel Kuba (ČSSD). Radní: Igor Machálek (TOP 09), Ing. Vítězslav Šmelko (ODS), Karel Junek (ČSSD), Jiří Veverka (ODS). V těchto volbách znovu kandidoval i bývalý starosta Kavřík (ODS), což bylo pro všechny překvapením.

Toto volební období bylo v Mohelnici raritou tím, že se během něj čtyřikrát vyměnilo vedení, a to jak starostové, místostarostové, tak i radní. Starosta Miketa vydržel na své pozici do srpna 2012, kdy nastal zlom, Miketa politickou situaci na radnici nezvládal a sám na post starosty rezignoval. Vyhnul se tak návrhu na odvolání ze své funkce, které se připravovalo. Na jeho funkci nastoupil dosavadní místostarosta Antonín Navrátil (TOP 09). Miketa nakonec skončil

---

⁸⁸ www.volby.cz, Ročenka města Šumperka 2018

na postu místostarosty. Špatná politická situace však panovala i nadále a po dalším půlroce se koalice rozpadla a Navrátil jako starosta byl odvolán. Novou starostkou se stala Jana Hamplová a Nezávislí se tak vrátili zpět do vedení. Následovala výměna místostarostů a části radních. Hamplová se však také do konce volebního období na postu starostky neudržela a v dubnu 2014 na svou funkci starostky rezignovala. Výkonem funkce byl následně pověřen Pavel Kuba (ČSSD).⁸⁹

4.4.4 Komunální volby v roce 2014 (volební období 2014 – 2018)

Komunální volby do obecních zastupitelstev se v roce 2014 konaly ve dnech 10. – 11. 10. 2014.

Zábřeh

Volební účast: 37,33 %

Kandidatura: V těchto volbách mohli voliči vybírat z 223 kandidátů na 11 kandidátních listinách, což bylo o třetinu méně než v předchozích volbách.

Volby ukázaly, že občané města byli s vedením města volebního období 2010 – 2014 nadmíru spokojeni. Skončily totiž drtivým vítězstvím KDU-ČSL (33,47 %), jejímž lídrem byl současný starosta John, který získal přes 2000 hlasů voličů. Do zastupitelstva města lidovci získali celkem 9 křesel.

Nižší počet kandidátů oproti předešlým volbám a malá volební účast byly přisuzovány klidnou situací ve městě, občané neměli potřebu něco měnit. Druhá v pořadí skončila ČSSD (12,07 %), v čele se stávajícím místostarostou Crhonkem, v zastupitelstvu získala 3 křesla. Spolupráce lidovců a ČSSD se ve vedení města minulého volebního období osvědčila, proto chtěli v této spolupráci pokračovat i po následující volební období.

Další v pořadí skončily KSČM (10,22 %), Strana svobodných občanů (8,45) %, ANO 2011 (8,35 %), a další. Mandátu dosáhlo pouze 7 nových členů zastupitelstva, ostatní zůstali stejní jako v předchozím volebním období.⁹⁰

Z důvodu přesily KDU-ČSL a vytvořené koalice ustavující zastupitelstvo 5. listopadu nemělo problém zvolit starostu města ihned na poprvé. Tím se znovu, podle předpokladů, stal RNDr. Mgr. František John, Ph.D. Radost z vítězství také podpořili dlouhým potleskem zúčastnění občané, kteří vnímali, že město má jasný směr, kterým se chce ubírat. Uvolněným místostarostou byl zvolen také již pro druhé volební období PaedDr. Karel Crhonek (ČSSD).

⁸⁹https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/dalsi-z-nekonecne-serie-politickyh-zmen-na-radnici-v-mohelnici.A140321_2048001_olomouc-zpravy_mip

⁹⁰ www.volby.cz

Zřízení postu druhého místostarosty nebylo podpořeno. Radu města doplnili 3 zvolení zástupci z KDU-ČSL, a z koalice po 1 zástupci z Nezávislé volby a Svobodných.⁹¹

„Posláním města je vytvářet podmínky pro kvalitní život obyvatel, udržovat veřejný pořádek, udržovat majetek města i veřejná prostranství, zajistit dopravní bezpečnost ve městě a vytvářet příznivé podmínky pro živnostníky a podnikatele, usilovat o udržení a o vznik nových pracovních míst.“ sdělil John.⁹²

Šumperk

Volební účast: 29,91 %.

Kandidatura: 12 kandidátních listin s 282 kandidáty

Jako první se opět umístila „Nezávislá volba“, která získala 5 mandátů, dále ČSSD také s 5 mandáty, KSČM, ANO 2011 po 4 mandátech, KDU a nezávislí – pro Šumperk 3 mandáty, Sdružení PRO-REGION a Piráti, ODS po 2 mandátech, TOP 09 a Strana zdravého rozumu po 1 mandátu.

Povolební koalice byla vytvořena z vítězné Nezávislé volby, KDU a Nezávislých pro Šumperk, ČSSD a Strany zdravého rozumu. Získala tak celkem 14 hlasů, což je těsná většina z celkového počtu hlasů. Koaliční dohoda obsahovala obsazení postů na šumperské radnici. Z důvodu, že TOP 09 nezískala žádné místo ani v radě města, ani v jiných orgánech města, nepřipojila se k podepsání koaliční dohody, přesto však byla tichou podporou sestavené koalice. Na ustavujícím zasedání byl již počtvrté za Nezávislou volbu zvolen starostou Mgr. Zdeněk Brož. Místostarostové však byli obměněni a stali se jimi: za ČSSD RNDr. Jan Přichystal a za KDU-ČSL Mgr. Tomáš Spurný.

Do rady města mimo starosty a místostarostů přibyli: 2 z Nezávislé volby, 2 z ČSSD, 1 z KDU-ČSL a 1 za Stranu zdravého rozumu.⁹³

Mohelnice

Volební účast: 38,9 %

Kandidatura: 10 kandidátních listin s 210 kandidáty

Volby vyhrálo sdružení Mohelnické demokracie, které získalo 9 mandátů. Nezávislí a ANO 2011 po 3 mandátech a TOP 09, KSČM a KDU-ČSL po 2 mandátech. Lídr Mohelnických demokratů Pavel Kuba, který v minulém volebním období vykonával funkci místostarosty a následně vedl a zastupoval město jako radní pověřený výkonem funkce starosty, obdržel

---

⁹¹ Zpravodaj Zábřeh č. 20/2014

⁹² https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/volby-frantisek-john-chceme-sestavit-vetsi-koalici-slusnych-a-schopnych-lidi-201.html

⁹³ www.volby.cz, Ročenka města Šumperka 2018

od voličů nejvyšší počet hlasů, 1 229. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva 26. listopadu byl zvolen starostou pro následující volební období. Místostarostkou se stala Jana Kubíčková taktéž z Mohelnické demokracie. Další členy rady města obsadili: 2 za Mohelnickou demokracii, 1 za ANO 2011, 1 za TOP 09 a 1 za KDU-ČSL.⁹⁴

Následná 16 členná koalice byla sestavena z Mohelnické demokracie, hnutí ANO 2011, TOP 09 a KDU-ČSL. Ta se dohodla na tom, že opozici (Nezávislí a KSČM) vůbec neumožní dohled nad jejich výkonem formou kontrolního a finančního výboru, jak je obvyklým zvykem. Z tohoto důvodu rezignovala na svůj mandát Jana Zwyrtek Hamplová (Nezávislí).

Podle Pavla Šaradína, politologa Univerzity Palackého v Olomouci, jsou finanční a kontrolní výbor nejdůležitějšími orgány. „Opozici na nich velmi záleží a je obvyklé, že tyto výbory získá a také do nich vybere lidi,“ řekl. Krok mohelnické koalice vidí jako špatné poselství, i když není v rozporu se zákonem. „Pokud kontrolní a finanční výbor získá opozice, je to pojistka, aby komunální politika byla co nejvíc transparentní. Jinak řečeno, je od koalice velmi netaktické, že opozici takto přehlíží.“⁹⁵

4.4.5 Komunální volby v roce 2018 (volební období 2018 – 2022)

Komunální volby do obecních zastupitelstev se v roce 2018 konaly ve dnech 5. – 6. 10. 2018.

Zábřeh

Volební účast: 42,19 %

Kandidatura: 7 kandidátních listin se 147 kandidáty

Volby skončily jasným vítězstvím KDU-ČSL (41,69 % hlasů). Oproti volbám v roce 2014 si ještě o jeden mandát polepšili – z celkového počtu 21 získali 10 mandátů. Byli velice blízko šance získat v zastupitelstvu nadpoloviční většinu. Největší podporu voličů získal právě současný starosta za KDU-ČSL František John, který získal 2 802 hlasů, což vypovídá o skutečnosti, že ho zakřížkovalo na 60 % všech voličů, kteří přišli k urnám. Druhé v pořadí skončilo hnutí ANO 2011 (na 15,34 %) a získalo tak 3 mandáty. Starostové a nezávislí získali 10,37 % hlasů a s tím 2 mandáty. Po 2 mandátech získala Nezávislá volba (9,83 % hlasů) a KSČM (8,3 %). Šestá skončila ODS (8,22 % hlasů) s 1 mandátem. Jen těsně se do zastupitelstva dostala i strana ČSSD s 5,24 %.

⁹⁴https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/volby-v-mohelnici-jasne-zvitezila-kandidatka-ktera-vznikla-na-truc-20141012.html

⁹⁵https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/v-mohelnici-opozice-nedostala-kontrolni-a-financi-vybor-jak-byva-zvykem.A141129_2120453_olomouc-zpravy_stk

Jak výsledky voleb již dopředu naznačily, jednání o budoucí povolební koalici vůbec nebyla složitá. 25. října koaliční dohodu podepsali zastupitelé zvolení za tři politické subjekty – KDU-ČSL, Starostové a nezávislí, Nezávislá volba. Kromě personálního obsazení rady města či zásad spolupráce dohoda obsahuje i programové priority na další čtyři roky. Kdo usedne na post starosty, místostarosty a členů rady města, bylo již dopředu jasné. Ustavující zasedání zastupitelstva bylo svoláno do sálu kulturního domu na 1. listopadu. Proběhlo v poklidu a ve znamení jednomyslného hlasování. Post starosty již potřetí obhájil František John (KDU-ČSL), a tím se jako první starosta pokračující ve třetím funkčním období zapsal do novodobé historie. Novým místostarostou (neuvolněným) se stal Josef Klimek (KDU-ČSL). 7členná rada se bude skládat z 5 členů KDU-ČSL, 1 člena za Starostové a nezávislí a 1 člena za Nezávislou volbu, tedy všichni zástupci stran, kteří uzavřeli koaliční dohodu.⁹⁶

Šumperk

Volební účast: 38,28 %

Kandidatura: 379 kandidátů na 15 kandidátních listinách, což je rekordní počet po několika volebních obdobích. To ukazuje na nespokojenost občanů s dosavadním politickým vedením města. Povolební vyjednávání trvalo dlouho. Za vítěznou stranu ANO 2011 přijel lobovat dokonce i sám hejtman Olomouckého kraje, což považovala většina z ostatních stran za velmi nestandardní postup. „Ostatní strany by měly odmítnout s někým takovým jednat. Není to standardní ani v krajských městech,“ sdělil Stanislav Balík.⁹⁷

Nakonec se však hnutí ANO 2011, Šumperáci, seskupení Pro Šumperk – KDU-ČSL a NK dohodli na sestavení koalice a také na obsazení míst na radnici. Získali tak 13 hlasů pro rozhodování v zastupitelstvu. Tuto dohodu potvrdilo ustavující zasedání zastupitelstva 1. listopadu, na kterém post starosty obsadil dosavadní místostarosta Mgr. Tomáš Spurný a posty místostarostů Mgr. Irena Jonová (ČSSD) a Ing. Jakub Jirgl (ANO 2011). 9člennou radu města doplnili ještě 3 zastupitelé za hnutí ANO 2011, 2 zastupitelé za uskupení Šumperáci a 1 zastupitel za seskupení Pro Šumperk.⁹⁸

Členy v zastupitelstvu (mimo koalice) doplnili: 2 kandidáti za SPD, 3 za Nezávislou volbu, 4 za Sdružení Pro-region a nezávislí, 2 za ODS, 2 za KSČM a 1 za ČSSD.⁹⁹

---

⁹⁶ Zpravodaj Zábřeh č. 20/2018, 21/2018, 22/2018

⁹⁷ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/mestske-koalice-za-ano-vyjednava-hejtman-oklestek-20181011.html

⁹⁸ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/sumperk-zvolil-vedeni-mesta-starostovat-bude-tomas-spurny-20181102.html

⁹⁹ www.volby.cz

Mohelnice

Volební účast: 43,78 %

Kandidatura: 9 kandidátních listin se 188 kandidáty

Vítězem se opět stala Mohelnická demokracie, která získala většinu - 11 mandátů, 3 mandáty pak hnutí ANO 2011 a 2 mandáty Společně pro město - TOP 09/Zelení. Do zastupitelstva se vrátily ČSSD a ODS, které zároveň s ostatními (KDU-ČSL, KSČM a Změna je možná!) získaly už jen po 1 mandátu. Ze zastupitelstva naopak vypadli NEZÁVISLÍ. Mohelnická demokracie vytvořila koalici společně s KSČM a ODS, v opozici pak skončili zástupci ČSSD, KDU-ČSL, Společně pro město a Změna je možná! Hnutí ANO 2011 je koalici oporou. Jako starosta a místostarosta místní samosprávy budou i nadále pokračovat dosavadní starosta Pavel Kuba a místostarostka Jana Kubíčková z Mohelnické demokracie.

„Rada města bude i další čtyři roky sedmičlenná. Za Mohelnickou demokracii jejími členy kromě starosty a místostarostky budou Petr Erneker, Stanislav Jakubec a Stanislav Přidal. Hnutí ANO bude zastupovat Vladimír Daněk, sedmým členem bude Petr Wolf zvolený za KSČM“.¹⁰⁰ Strany zastoupení v radě nepojí žádná koaliční smlouva.

4.4.6 Zhodnocení výsledků komunálních voleb ve vybraných obcích

Zábřeh

Volební strany a kandidáti

Nejsilnějšími stranami podle vítězství ve volbách a následné tvorby koalic jsou ve městě Zábřeh od roku 2002 do roku 2018 KDU-ČSL a nezávislí kandidáti v různých formách, poté KSČM, ČSSD, ODS a Volba pro město. V roce 2002 komunální volby vyhrála Volba pro město, v roce 2006 také, i když starostou se nakonec stal kandidát ODS, v roce 2010 Slovo občana Zábřeha, ale starostou se stal kandidát KDU-ČSL a od roku 2014 pak KDU-ČSL. Pokud nejsou kandidáti přímo členové příslušné politické strany, jsou kandidáty bez politické příslušnosti.

Volební účast

Nejvyšší volební účast se v Zábřeze projevila v roce 2010. Ta dosáhla 47,41 % a byla srovnatelná jak s volební účastí v kraji, tak celorepublikově. Vysoká volební účast v Zábřeze byla v těchto volbách přisuzována především nespokojeností občanů se stávajícím vedením města a snahou v těchto volbách hodně změnit. To bylo vidět také na rekordním počtu

---

¹⁰⁰https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-cele-mohelnice-pokracuji-pavel-kuba-a-jana-kubickova-20181031.html

kandidujících volebních stran a počtu kandidátů. Naopak nízká volební účast je způsobena buď nedůvěrou občanů o místní komunální politiku nebo nezájmem o dění ve městě. I tak se volební účast při komunálních volbách v Zábřeze drží téměř pořád přes 40 %, což znamená, že zájem občanů o dění ve městě je relativně velký.

Koalice

Rok 2002 - 16členná povolební koalice byla utvořena z vítězné Volby pro město, KDU-ČSL, KSČM a Sdružení nezávislých kandidátů (SNK).

Rok 2006 - Koaliční dohoda nevznikla, existovala pouze předvolební ústní dohoda ODS, NEZ, KSČM a KDU-ČSL, která se týkala především obsazení postů starosty (ODS) a místostarosty (KDU-ČSL).

Rok 2010 – 12členná koalice byla dohodnuta pouze ústně a byla složena ze zástupců KDU-ČSL, ČSSD, Slovo Občana Zábřeha (SOZ), Volby pro město (VPM), Nezávislé volby (NV) a ODS.

Rok 2014 – Vznikla 17členná „duhová“ koalice napříč politickým spektrem. Kromě hnutí ANO 2011 a KSČM v ní byly zastoupeny všechny strany, které uspěly ve volbách - KDU-ČSL, ČSSD, Strana svobodných občanů, Nezávislá volba (NV), ODS a Nezávislí.

Rok 2018 – 14 členná koalice složena z KDU-ČSL, Starostové a nezávislí a Nezávislá volba.

Celkový přehled je uveden v tabulce č. 11.

Tabulka 11 Přehled výsledků voleb do ZM Zábřeh

VOLBY ROK	VOLEBNÍ ÚČAST	TYP KOALICE (S. Balík)	KOALIČNÍ STRANY	STAROSTA	MÍSTOSTAROSTOVÉ
2002	41,22 %	Velká	VPM, SNK, KDU-ČSL, KSČM	P. Fabián (Volba pro město)	M. Kratochvíl (SNK), L. Sommer (KDU-ČSL)
2006	43,13 %	Velká	ODS, NEZ, KSČM, KDU-ČSL	Z. Kolář (ODS)	L. Sommer (KDU-ČSL)
2010	47,41 %	Široká	Slovo občana Zábřeha, KDU-ČSL, ČSSD, VPM, ODS, NV	F. John (KDU-ČSL)	K. Crhonek (ČSSD), L. Michalová (Slovo občana Zábřeha)

2014	37,33 %	Široká	KDU-ČSL, ČSSD, NV, Svobodní	F. John (KDU-ČSL)	K. Crhonek (ČSSD),
2018	42,19 %	Široká	KDU-ČSL, NV, Starostové a nezávislí	F. John (KDU-ČSL)	J. Klimek (KDU-ČSL)

Zdroj: vlastní zpracování

Šumperk

Volební strany a kandidáti

Mezi nejsilnější politické strany se v Šumperku od roku 2002 do roku 2018 řadí ODS, Nezávislí, ČSSD, KSČM a Pro ŠUMPERK – KDU-ČSL – a nezávislí kandidáti.

V roce 2002 vyhrály komunální volby 3 strany – KSČM, ODS a Nezávislí. Starostou byl zvolen kandidát Nezávislých. V roce 2006 zvítězila ODS, ale opakovala se situace z předešlého volebního období, kdy byl za starostu zvolen kandidát za Nezávislé. V roce 2010 i 2014 se vítězem voleb stali Nezávislí a v roce 2018 došlo ke změně, kdy se vítězem voleb stalo hnutí ANO 2011. Přesto se starostou stal kandidát za sdružení Pro ŠUMPERK – KDU-ČSL – a nezávislí kandidáti.

Volební účast

Nejvyšší volební účast se v Šumperku ukázala až při komunálních volbách v roce 2018. Dosáhla 38,28 %. 4 volební období byl starostou města Zdeněk Brož za Nezávislé a až v roce 2018 došlo k razantní změně, kdy volby vyhrálo hnutí ANO 2011 a na post starosty se dostal kandidát za sdružení Pro ŠUMPERK – KDU-ČSL – a nezávislí kandidáti. Komunální politici tuto změnu přisuzují především nespokojenosti se současným vedením radnice, a to především ve špatné veřejné komunikaci s občany, nezájmu o občany města, nevíli předávat občanům informace a neochotě řešit jejich problémy.

Koalice

Rok 2002 - 18členná povolební koalice byla utvořena z ODS, Nezávislých, ČSSD a Za Prosperitu Šumperka.

Rok 2006 – 17členná povolební koalice byla vytvořena z vítězné ODS, Nezávislé volby, KDU-ČSL a Za prosperitu Šumperka.

Rok 2010 – 23členná povolební koalice byla utvořena z: Nezávislá volba, ČSSD, ODS, TOP 09 a Mladá krev Šumperk, seskupení Pro Šumperk – KDU-ČSL a NK a Suverenita Jany Bobošíkové.

Rok 2014 – 14členná koalice byla vytvořena z vítězné Nezávislé volby, seskupení Pro Šumperk – KDU-ČSL a NK, ČSSD a Strany zdravého rozumu.

Rok 2018 – 13členná koalice byla dohodnuta z ANO 2011, Šumperáci, seskupení Pro Šumperk – KDU-ČSL a NK.

Celkový přehled je uveden v tabulce č. 12.

Tabulka 12 Přehled výsledků voleb do zastupitelstva města Šumperk

VOLBY ROK	VOLEBNÍ ÚČAST	TYP KOALICE (S. Balík)	KOALIČNÍ STRANY	STAROSTA	MÍSTOSTAROSTOVÉ
2002	33,59 %	Nadměrná ideově nepropojená	ODS, NEZ, ČSSD, Za prosperitu Šumperka	Z. Brož (NEZ)	M. Zapletal (ODS), P. Suchomel (KDU-ČSL)
2006	36,91 %	Nadměrná ideově propojená	ODS, NEZ, KDU-ČSL, Za prosperitu Šumperka	Z. Brož (NEZ)	M. Zapletal (ODS), P. Suchomel (KDU-ČSL)
2010	36,99 %	Široká	NV, ČSSD, ODS, TOP 09, Mladá krev, KDU-ČSL pro Šumperk, Suverenita J. Bobošíkové	Z. Brož (NEZ)	M. Zapletal (ODS), P. Suchomel (KDU-ČSL)
2014	29,91 %	Nadměrná ideově nepropojená	NV, KDU-ČSL pro Šumperk, ČSSD, Strana zdravého rozumu	Z. Brož (NEZ)	J. Přichystal (ČSSD), T. Spurný (KDU-ČSL)
2018	38,28 %	Nadměrná ideově nepropojená	ANO 2011, Šumperáci KDU-ČSL pro Šumperk, NK	T. Spurný (KDU-ČSL)	I. Jonová (ČSSD), J. Jirgl (ANO 2011)

Zdroj: vlastní zpracování

Mohelnice

Volební strany a kandidáti

Nejsilnějšími politickými stranami jsou během volebních období 2002 – 2018 KSČM a KDU-ČSL, následně pak ODS, ČSSD a Sdružení nezávislých kandidátů (SNK).

V roce 2002 i 2006 komunální volby vyhrála ODS. V roce 2010 Sdružení nezávislých kandidátů, v roce 2014 i v roce 2018 Mohelnická demokracie. S výjimkou roku 2010, kdy byl starosta zvolen z kandidátů Věcí veřejných, starostové vždy vyšli z vítězných volebních stran.

Volební účast

Nejvyšší volební účast komunálních voleb za sledované období se ukázala v roce 2002. Dosáhla účasti 51,74 % občanů.

Koalice

Rok 2006 – 11členná povolební koalice byla vytvořena opět z vítězné ODS, ČSSD a SPRR.

Rok 2010 – 14členná povolební koalice byla utvořena z: Sdružení nezávislých kandidátů, ODS, KSČM a KDU-ČSL. Ta však časem díky politickým neshodám v zastupitelstvu zcela zanikla.

Rok 2014 – 16členná koalice byla vytvořena z vítězné Mohelnické demokracie, KDU-ČSL, TOP 09 a ANO 2011.

Rok 2018 – 13členné povolební koaliční uskupení bylo dohodnuto opět z vítězné Mohelnické demokracie, ODS a KSČM.

Celkový přehled je uveden v tabulce č. 13.

Tabulka 13 Přehled výsledků voleb do zastupitelstva města Mohelnice

VOLBY ROK	VOLEBNÍ ÚČAST	TYP KOALICE (S. Balík)	KOALIČNÍ STRANY	STAROSTA	MÍSTOSTAROSTOVÉ
2002	51,74 %	Minimální vítězná ideově nepropojená	ODS, KSČM, US-DEU	L. Kavřík (ODS)	V. Hanáková (US-DEU), V. Šmelko (ODS)
2006	43,81 %	Minimální vítězná ideově nepropojená	ODS, ČSSD, Sdružení pro rozvoj regionu	L. Kavřík (ODS) do r. 2008 Z. Jirásko (ODS)	P. Nenkovský (ODS), P. Němec (ČSSD), V. Šmelko (ODS)

2010	46,5 %	Velká	ODS, NEZ, KDU-ČSL, KSČM	A. Miketa (VV), A. Navrátil (TOP 09) J. Hamplová (NEZ) P. Kuba (Moh.dem.)	A.Navrátil, P. Kuba P. Kuba, A. Miketa P. Kuba, A. Miketa O. Klemš
2014	38,9 %	Velká	Moh. dem., ANO 2011, TOP 09, KDU-ČSL	P. Kuba (Moh.dem.)	J. Kubíčková (Moh.dem.)
2018	43,78 %	Minimální vítězná ideově nepropojená	Moh. dem., KSČM, ODS	P. Kuba (Moh. dem.)	J. Kubíčková (Moh.dem.)

Zdroj: vlastní zpracování

„Na Šumpersku je podstatně více koalic velkých a širokých,...“¹⁰¹

4.5 Hospodaření a majetek vybraných obcí

„Ekonomický rozvoj města, zlepšování jeho infrastruktury, prosperita podnikatelských subjektů na jeho území, vyšší kvalita každodenního života ve městě, jeho pozitivní image i budování občanské společnosti, to všechno jsou cíle, jejichž dosažení je závislé na našich schopnostech komunikace. Chce-li obec, město nebo region naplňovat určitou vizi, musí zvolit priority a cíle svého snažení a vybrat si strategii, se kterou vytčené cíle dokáže realizovat.“¹⁰²

Smyslem strategie je definovat prioritní oblasti rozvoje města propojením společných zájmů veřejného, soukromého a neziskového sektoru. Základem je vzájemná podpora, respekt a komunikace mezi zmíněnými sektory.

Podklady k níže uvedeným údajům byly získány z materiálů poskytnutých obcemi Zábřeh, Šumperk a Mohelnice, dále z veřejného informačního portálu Ministerstva financí ČR – MONITOR, státní pokladna a z vydaných ročenek vybraných měst. Analýza hospodaření jednotlivých obcí byla provedena od roku 2012 do roku 2018.

¹⁰¹ BALÍK, S., Okresy na severu. 2008, s. 115

¹⁰² REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol., Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. 1999, s. 99

4.5.1 Hospodaření města Zábřeh

Tabulka 14 Hospodaření města Zábřeh v letech 2012 – 2018 (v tis. Kč)

Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové	137396	162589	169655	180308	193689	205957	223531
Nedaňové	12418	13080	15690	19089	18322	17836	18691
Kapitálové	4274	1156	13718	4711	3496	607	5709
Dotace	47915	38785	45844	63993	56399	46601	57281
Celkem	202003	215610	244907	268101	271906	271000	305212
Výdaje	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kapitálové	22832	34021	47598	139918	35740	59994	80754
Běžné	152630	151041	152312	180237	222614	183586	190266
Celkem	175462	185062	199910	320154	258353	243580	271020
Saldo	26541	30548	44997	-52053	13552	27420	34192

Zdroj: Ročenky města Zábřeh, Monitor, vlastní zpracování

Od roku 2012 se každým rokem postupně zvyšuje podíl daňových příjmů, což je připisováno novým rozpočtovým určením daní a daňové konjunktře. Oproti tomu (až do roku 2018) klesají příjmy kapitálové, a to z důvodu, že město Zábřeh běžně neprodává svůj dlouhodobý majetek ani akcie. Výjimkou je rok 2014, kdy město získalo finanční prostředky za prodej městského pozemku. Oproti běžným výdajům jsou výdaje kapitálové pouze příležitostné a pojí se s investičními akcemi. Kapitálové výdaje byly nejvyšší v roce 2015, výdaje běžné pak v roce 2016.¹⁰³

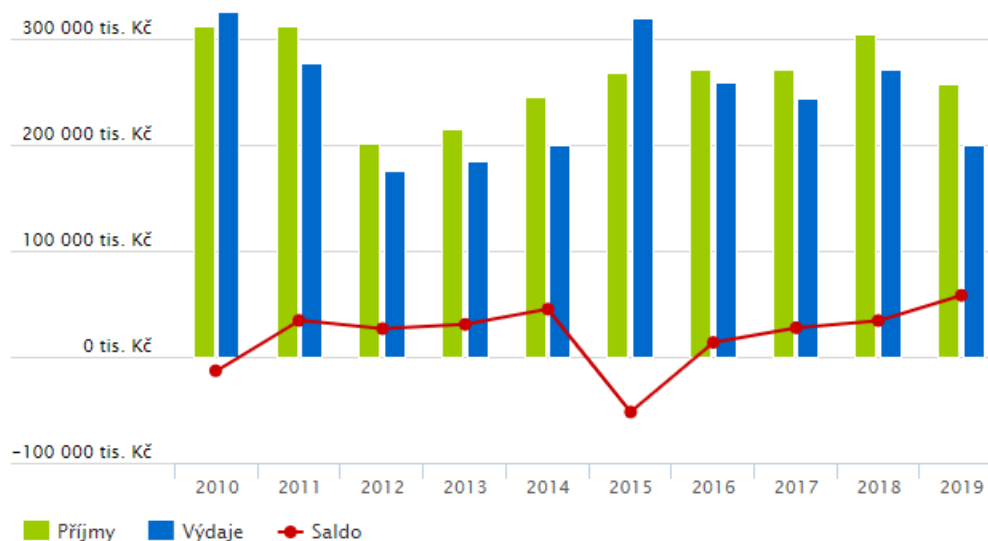
Poskytnuté příspěvky z rozpočtu města Zábřeh v roce 2018

V roce 2018 bylo z rozpočtu města vydáno na dotace externím subjektům 31.526.107,00 Kč, na podporu činnosti v oblasti kulturní, sportovní, sociální, volnočasových aktivit, sborů dobrovolných hasičů a krizového řízení a na oblast podpory neinvestičních a investičních výdajů příspěvkových organizací zřizovaných městem Zábřeh.

¹⁰³ Internetové stránky města Zábřeh www.zabreh.cz

Tabulka 15 Meziroční vývoj rozpočtu města Zábřeh

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Zdroj: Monitor obecních rozpočtů na portálu MF ČR

Poskytnuté příspěvky společnostem, kde je město 100% vlastníkem:

- Zábřežská kulturní s.r.o. 2.500.000,00 Kč na dorovnání nákladů závazku veřejné služby pro oblast zajištění kulturních potřeb obyvatel města,
- EKO servis Zábřeh, s.r.o., 4.000.000,00 Kč na dorovnání nákladů závazku veřejné služby pro oblast zajištění sportovních potřeb obyvatel města (plavecký bazén).¹⁰⁴

K 30. 9. 2018 dosahoval celkový majetek města 1.477.781 tis. Kč, z toho nemovitý majetek v hodnotě přes 784 mil. Kč. Ke správě a vlastnictví má město Zábřeh 22 objektů k hospodářské činnosti bytové správy (bytové domy, léčebna, dům s pečovatelskou službou) a ke své hospodářské činnosti 18 objektů (bazén, kino, atd.). I přes to, že je Zábřeh od roku 2015 zatížen splátkami za rekonstrukci kanalizace ve městě ve výši 75 mil. Kč, k 30. 9. měl Zábřeh na svých běžných účtech disponibilní zůstatek cca 386 mil. Kč. Ten představuje velmi důležitou, nejlíživější rezervu pro město pro případ nenadálých situací nebo pro možnost realizace rozvojových projektů. Jelikož je rozpočet města většinou přebytkový, hospodaření města se zdá být zdravým.¹⁰⁵

¹⁰⁴ Ročenka města Zábřeh 2018

¹⁰⁵ Monitor městského rozpočtu Zábřeha na portálu MF ČR

Investice a projekty

S rozpočtem města a jeho hospodařením souvisí také plánované investice, které jsou důležité pro budoucí rozvoj města. Město Zábřeh se řídí zpracovanou strategií rozvoje města na období 2015 – 2020. Dokument byl vytvořen v roce 2014 pomocí aktivního zapojení veřejnosti, formou dotazníkového šetření.

V roce 2018 město Zábřeh realizovalo tyto významné projekty:

- Rekonstrukce kuželny (7.229.798,69 Kč)
- Stavební úpravy ulice 17. listopadu (7.226.633,73 Kč)
- Bezbariérový přechod a chodník na ul. ČSA (4.568.908,85 Kč)
- Šatní skříňky pro venkovní plavecký areál (510.077 Kč)
- Sněhové zachytávače ZŠ a DDM Krasohled (723.271,45 Kč)
- Sportovní povrch víceúčelového hřiště u III. ZŠ Zábřeh (1.437.734,84 Kč)
- Stavební úprava přechodu pro chodce u gymnázia včetně VO (531.911,16 Kč)

Celkové výdaje na projekty k 31. 12. 2018 činily 58.526 tis. Kč.

4.5.2 Hospodaření města Šumperk

Tabulka 16 Hospodaření města Šumperk v letech 2012 – 2018 (v tis. Kč)

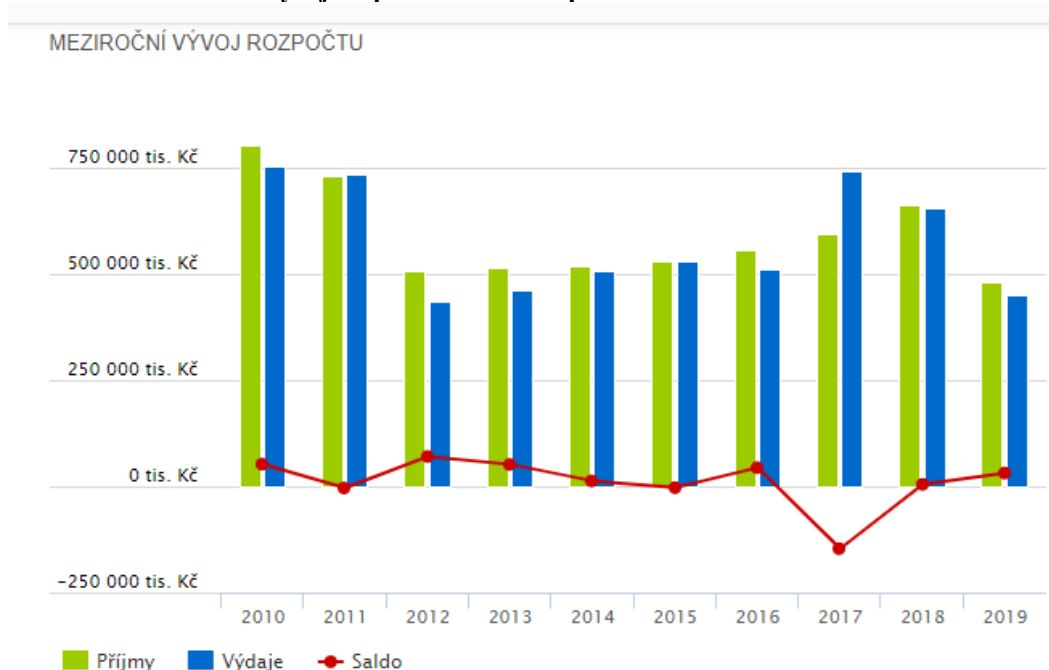
Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové	288853	328637	342284	352815	374047	404755	437597
Nedaňové	75339	78686	83507	79056	98760	96429	80295
Kapitálové	15022	15858	12745	3912	6769	11402	38345
Dotace	126654	92031	80349	93145	75525	83164	105182
Celkem	505869	515212	518885	528928	555101	595750	661419
Výdaje	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kapitálové	80982	108288	143205	150968	136705	344813	212873
Běžné	354587	355383	362925	381182	374419	397790	443953
Celkem	435569	463671	506130	532150	511124	742603	656826
Saldo	70300	51541	12755	-3222	43977	-146853	4593

Zdroj: Monitor – státní pokladna, vlastní zpracování

Daňové příjmy (daně z příjmů, zisku, výnosů, daně ze zboží a služeb, daně a poplatky z vybraných činností a služeb, majetkové daně), které tvoří nejvýznamnější položku příjmů (až 70 %), se opět díky daňové konjunkturu rok od roku postupně navyšují. Příjmy nedaňové byly nejvyšší v roce 2016. Kapitálové příjmy byly nejvyšší v roce 2018, a to díky prodeji

městských pozemků. Přijaté dotace byly nejvyšší v roce 2012. Běžné výdaje pak v roce 2018, výdaje kapitálové v roce 2017.¹⁰⁶

Tabulka 17 Meziroční vývoj rozpočtu města Šumperka

Zdroj: Monitor obecních rozpočtů na portálu MF ČR

K 30. 9. 2018 dosahoval celkový majetek města 3.798.077 tis. Kč, z toho nemovitý majetek v hodnotě 2.725.278 tis. Kč. Ke stejnému datu měl Šumperk na svých běžných účtech hotovost ve výši 144.296 tis. Kč.¹⁰⁷

Investice a projekty

Město Šumperk se řídí zpracovaným strategickým plánem rozvoje. Z něj vychází rozpočtový i investiční výhled, který je pak rozpracován do jednotlivých akčních plánů.

V roce 2018 investovalo město Šumperk částku 158.959 tis. Kč do investičních akcí města.

Mezi nejvýznamnější patří:

- Knihovna (48.797 tis. Kč)
- Předprostor knihovny (2.447 tis. Kč)
- Kino Oko (11.075 tis. Kč)
- Parkoviště u nemocnice (2.222 tis. Kč)
- Areál Benátky 2. etapa (3.577 tis. Kč)

¹⁰⁶ Monitor – státní pokladna, vlastní zpracování

¹⁰⁷ Monitor rozpočtu města Šumperka na portálu MF ČR

- Lokalita Za Hniličkou (10.271 tis. Kč)
- Úřadovna nám. Míru (34.082 tis. Kč)
- Letiště přistávací dráha (3.618 tis. Kč)
- Domov se zvláštním režimem pro osoby bez přístřeší (6.384 tis. Kč)
- Veselá školka – navýšení kapacity MŠ (13.088 tis. Kč)
- Manufaktura (7.644 tis. Kč)
- Regenerace panel. sídliště Prievidzská, 5. etapa (2.395 tis. Kč)¹⁰⁸

4.5.3 Hospodaření města Mohelnice

Tabulka 18 Hospodaření města Mohelnice v letech 2012 – 2018 (v tis. Kč)

Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové	102019	117727	122982	124888	134894	153148	166694
Nedaňové	16605	15071	15634	20350	18599	20087	16349
Kapitálové	7641	9299	5019	1589	42437	40167	21059
Dotace	39568	26510	36982	44924	31098	33562	104212
Celkem	165834	168607	180616	191751	227028	246964	308314
Výdaje	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kapitálové	43339	22299	39149	74252	63605	60266	186852
Běžné	123053	113045	120918	123811	123686	137027	151344
Celkem	166392	135344	160067	198064	187291	197293	338196
Saldo	- 558	33263	20549	-6313	39737	49671	-29882

Zdroj: Monitor – státní pokladna, vlastní zpracování

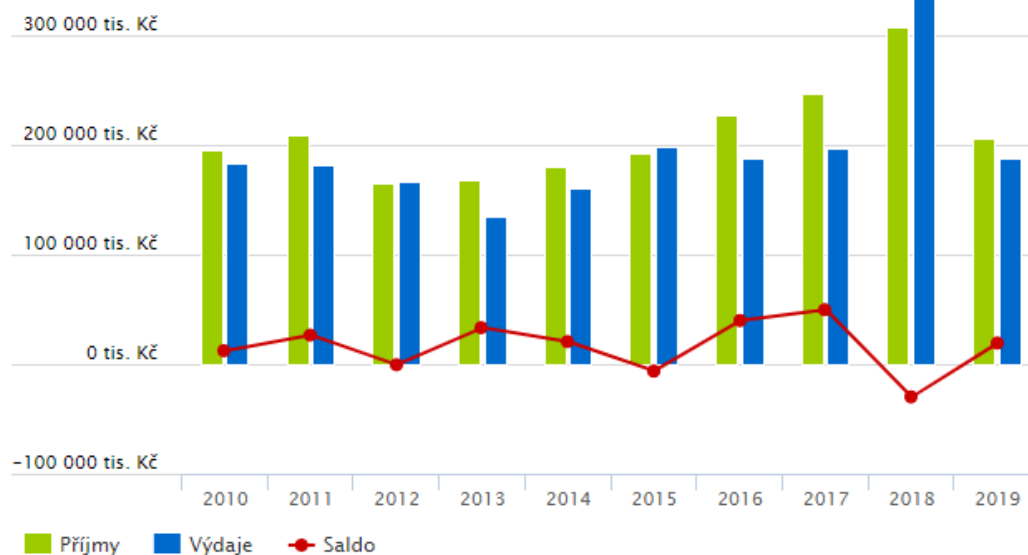
Stejně jako ve městě Zábřeh a Šumperk se od roku 2012 postupně zvyšuje podíl daňových příjmů. Kapitálové příjmy byly razantně, oproti ostatním roků, vyšší v roce 2016 a 2017 z důvodu prodeje městských bytů v ulici Za Penzionem. Vyšší byly také v roce 2018, a to z důvodu prodeje městských pozemků. Přijaté dotace byly nejvyšší v roce 2018. Jednalo se zejména o účelovou investiční dotaci z IROP na „Revitalizaci autobusového nádraží“ ve výši 48.835 tis. Kč, dále na „Bezpečnost dopravy“ ve výši 8.683 tis. Kč, 8.617 tis. Kč na cyklostezku Libivá – Květín a Mírovka, také 8.048 tis. Kč z OPŽP na „Sběrné středisko odpadu“ atd. Běžné i kapitálové výdaje byly nejvyšší také v roce 2018.¹⁰⁹

¹⁰⁸ Ročenka města Šumperka 2018

¹⁰⁹ Internetové stránky města Mohelnice www.mohelnice.cz

Tabulka 19 Meziroční vývoj rozpočtu města Mohelnice

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

Zdroj: Monitor obecních rozpočtů na portálu MF ČR

Město Mohelnice mělo ke dni 31. 12. 2018 celkem 53.831.481,78 Kč dlouhodobých závazků, což jsou především úvěry a půjčka od VHZ na výstavbu kanalizace a 52.913.515,15 Kč krátkodobých závazků, což jsou závazky vůči dodavatelům, uhrazené zálohy na služby od obyvatel, odvody na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance za prosinec 2018 atd.

Celková výše krátkodobých pohledávek ke stejnému datu činila 50.654.973,99 Kč. Značnou část z tohoto objemu tvoří zálohy na služby spojené s bydlením, dále zálohy na energie, plyn, vodu atd.¹¹⁰

K 30. 9. 2018 dosahoval celkový majetek města 1.480.770 tis. Kč, z toho nemovitý majetek (dlouhodobý hmotný) v hodnotě 1.055.921 tis. Kč. Zůstatek na běžných účtech města činil cca 130 mil. Kč.¹¹¹

Investice a projekty

V oblasti investic a rozvoje se město Mohelnice řídí Programem rozvoje města Mohelnice 2018 – 2022, který obsahuje významné projekty, investiční akce, podporu aktivit a další ujednání. Byl vytvořen ve spolupráci s osadními výbory a s pracovníky Odboru rozvoje

¹¹⁰ Internetové stránky města Mohelnice www.mohelnice.cz

¹¹¹ Monitor městského rozpočtu Mohelnice na portálu MF ČR

města. V roce 2018 město Mohelnice realizovalo tyto významné investiční akce, jejichž celkové výdaje činily 186.852.396,02 Kč:

- Revitalizace autobusového nádraží (55.511.531,88 Kč)
- Sběrné středisko odpadu (16.005.012,74 Kč)
- Rekonstrukce Domu dětí a mládeže (19.419.879,69 Kč)
- Cyklostezka Libivá - Květín (4.423.038,70 Kč)
- Cyklostezka Mírovka (6.041.094,72 Kč)
- Rekonstrukce ulice 1. máje (6.439.280,11 Kč)
- Most 1. máje (4.626.762,42 Kč)
- Rekonstrukce ulice Smetanova (5.204.417,14 Kč)
- Rekonstrukce ulice Robotnická (3.407.721,83 Kč)
- Rekonstrukce ulic Růžová - Staškova (5.113.729,94 Kč)
- Rekonstrukce ulic Staškova - 1. máje (1.121.528,03 Kč)
- Rekonstrukce ulic kolem Havlíčkova náměstí II. etapa (2.807.264,50 Kč)
- Veřejné osvětlení Sadová - P. Bezruče (2.174.382,00 Kč)
- Rekonstrukce ulice Mlýnská - zadní část (3.327.156,36 Kč)
- Chodník Křemačov (2.895.267,97 Kč)
- Veřejné osvětlení Libivá (3.126.296,30 Kč)
- Snížení energetické náročnosti VO - efekt (1.782.782,60 Kč)
- Chodník Podolí (865.767,05 Kč)
- Přechod pro chodce k nádraží ČD (1.113.393,30 Kč)

Tyto investiční akce byly financovány ze schváleného rozpočtu města na rok 2018, dále ze zůstatku finančních prostředků z roku 2017 a ze získaných dotací.¹¹²

4.5.4 Shrnutí

Všechna 3 vybraná města jsou rozpočtovými organizacemi, které se řídí návrhem rozpočtu schváleného usnesením zastupitelstva. Toto schvalování probíhá vždy v prosinci na rok následující. V případě, že ke schválení rozpočtu nedojde, obce se řídí rozpočtovým provizoriem, což znamená, že rozdělení finančních prostředků je až do schválení nového rozpočtu řízeno předešlým rokem, a to vždy jednou dvanáctinou loňských výdajů na každý měsíc. Většinou však ke schválení rozpočtu dojde a je schválen jako deficitní. Tento deficit je

---

¹¹² Internetové stránky města Mohelnice www.mohelnice.cz

však třeba pokrýt, nejlépe zapojením finančních prostředků ušetřených z minulých let anebo zapojením prostředků z čerpajících úvěrů. Pokud je výsledek hospodaření kladný, je to známka rozpočtové kázně, úsporného hospodaření a možnosti přesunutí některých investic do dalších let. V případě, že hospodaření vykazuje schodek, je to většinou ovlivněno vysokými nebo nečekanými investicemi dané obce.

Ze zjištěných informací jednotlivých obcí vyplývá, že hospodaření ve všech komparovaných obcích je celkem na dobré úrovni, ve většině sledovaných období obce hospodařily s rozpočtovým přebytkem.

Nejdůležitější položku příjmů tvořily příjmy daňové. Ve všech komparovaných obcích, se dle sledovaného období od roku 2012, podíl daňových příjmů postupně zvyšuje, což je způsobeno novým rozpočtovým určením daní a daňové konjunktury. Výše nedaňových příjmů je ve všech sledovaných obcích stabilní. Tato položka zahrnuje příjmy z vlastní činnosti, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté sankční platby a vratky transferů. Nejnižší položkou příjmů jsou příjmy kapitálové, a to z důvodu, že obce většinou svůj majetek neprodávají. Obce také využívají čerpání dotací, které jsou použity na rozvoj obcí. Výdaje jsou tvořeny výdaji běžnými na provoz obce a výdaji kapitálovými, které jsou příležitostné a pojí se s investičními akcemi. Všechny 3 obce se řídí strategickým plánem rozvoje a mají za sebou spoustu realizovaných investičních akcí a spoustu projektů, které je ještě čekají. V případě Zábřeha šlo především o investice do sportovišť a škol, v Šumperku o investice do kultury (kino, knihovna) a v Mohelnici se nejvíce investovalo do budování cyklostezek a rekonstrukce komunikací. Nejdůležitější akcí posledních let byla však rekonstrukce kanalizace a s tím spojené investování do oprav chodníků a komunikací, které zatížilo rozpočty všech sledovaných obcí. Do dnešního dne obce tuto investici splácejí (viz příloha).

4.6 Místní politické mechanismy

„Politické strany mají v zastupitelské demokracii mimořádně významnou úlohu, která spočívá ve zprostředkování mezi občany a politickou mocí. Strany umožňují fungování demokratického politického systému, a proto jsou jeho neodmyslitelnou součástí. V jednotlivých stranách se sdružují politicky aktivní občané na základě společných názorů, zájmů a cílů. Strany tak odrážejí politickou vůli lidu. Prostřednictvím voleb usilují o získání

co největšího podílu na státní moci, snaží se obhajovat zájmy svých stoupenců a uskutečňovat jejich cíle. Proto politické strany představují důležitý nástroj integrace společnosti.“¹¹³

„Po skončení voleb a zveřejnění výsledků začnou politické strany, které ve volbách uspěly sestavovat koalici. Po dlouhém a náročném vyjednávání vznikne koalice, jejíž součástí nemusí být politická strana, která ve volbách zvítězila. Průběh volebního období, které trvá čtyři roky, spočívá v plnění stanovených cílů a zodpovědného vykonávání získaného mandátu.“¹¹⁴

4.6.1 Město Zábřeh

Zábřeh jako jeden volební obvod má 15 volebních okrsků, ten nejmenší má asi 50 voličů, největší kolem 1 200 voličů. Do zastupitelstva města Zábřeh se od roku 1994 volí 21 členů zastupitelstva.

Sestavování kandidátních listin v Zábřehu

Kandidátní listiny vítězné politické strany KDU-ČSL navrhuje místní výbor a schvaluje členská schůze (stejně tak i u ODS). Jejich obsazení tvoří z většiny stálí členové. V ČSSD se lídr strany snaží, mimo členskou základnu, najít další lidi na kandidátku, a to většinou z řad svých známých a kamarádů podle jejich odborných znalostí a mravního profilu, kteří se nějak angažují ve společenském životě, jsou aktivní, mají předpoklady pro činnost v zastupitelstvu, jsou ochotni veřejně pracovat a nebojí se, což není vůbec jednoduché. O pořadí kandidátů na kandidátní listině rozhoduje místní organizace společnou dohodou nebo formou tajného hlasování. Stejný postup mělo i sdružení nezávislých kandidátů Nezávislá volba.¹¹⁵

Kandidátky bývají většinou stabilní, občas dojde k částečné obměně. Kandidátní listina vítězné KDU-ČSL je v příloze č. 7.3.1.

Předvolební kampaň v Zábřehu

KDU-ČSL vnímá předvolební kampaň jako promyšlenou propagaci kandidující politické strany, s cílem oslovit občany města a dosáhnout tak kladného výsledku voleb s následným získáním mandátu v zastupitelstvu města. Strana preferovala kontaktní kampaň s občany města, ale i volební kampaň přes tisk a média. Jejich volební program je uveden v příloze 7.3.2. Formu distribuce letáků, setkávání s občany, účast na společenských akcích s propagací

¹¹³ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. 2008, s. 57

¹¹⁴ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., LUHANOVÁ, M. Politika v regionálním rozvoji. 2004, s. 62

¹¹⁵ Rozhovor č. 1 – 4

strany, kandidátů a představení jejich volebního programu preferovala ČSSD. Na komunální úrovni převažují osobní vlastnosti nad politickou orientací.¹¹⁶

Komunální koalice v Zábřehu

„Složení koalice zohledňuje výsledek voleb, důležitým kritériem je také zkušenost z dosavadní spolupráce a programová shoda. Vytváříme tým, který bude efektivně pracovat pro město Zábřeh, budeme navazovat na dosavadní práci,“ okomentoval vznikající koalici starosta Zábřeha František John.¹¹⁷

Vítěz voleb pozve potencionální členy koalice na společné jednání. V roce 2018 to byla právě KDU-ČSL, která začala vyjednávat. Koaliční rozhovory probíhaly v poklidu a výslednou koalici se podařilo sestavit bez problémů. Hodně záleželo na programových věcech jednotlivých stran a na osobních vztazích uvnitř zastupitelstva. Koalice byla sestavena ze 14 členů stran KDU-ČSL, Nezávislé volby a Starostů a nezávislých, kteří tvoří nadpoloviční většinu v zastupitelstvu města. Koaliční dohoda byla podepsána 25. října 2018 a obsahuje jak personální obsazení rady města či zásady spolupráce, tak také programové priority koalice, které vycházejí ze strategických dokumentů „Strategie rozvoje města Zábřeh 2015–2020“ a „Komunitní plánování rozvoje sociálních služeb města Zábřeh.“¹¹⁸

Pracovní schůze zastupitelstva města Zábřeh

Pracovní (informativní) schůzky zastupitelstva svolává starosta John dle potřeby, většinou k tématu rozpočtu, rozpočtových změn, územnímu plánu nebo větších plánovaných investic města, na kterých se podrobně probírají připravené materiály, diskutuje se a vysvětluje. Účast zastupitelů na těchto schůzkách je ovšem mizivá, nedostatečná. I přesto téměř všichni členové zastupitelstva pokládají pracovní schůzky za velmi důležité a prospěšné. Absence členů zastupitelstva na těchto schůzkách je způsobena především jejich pracovní vytížeností.¹¹⁹

Rozhodování v zastupitelstvu města Zábřeh

S výsledky voleb jsou zvolení členové zastupitelstva Zábřeha spokojeni. Svůj post berou jako poctu, závazek, odpovědnost s cílem něco změnit, prosadit, udělat mnohé pro město a jeho občany.¹²⁰

---

¹¹⁶ Rozhovor č. 1 - 2

¹¹⁷ <https://zpravodajstvi.sumpersko.net/Koalicni-dohoda-v-Zabreze-bude-podepsana-25-rijna-12689/clanek>

¹¹⁸ Koaliční smlouva o spolupráci ve městě Zábřeh ve volebním období 2018 – 2022

¹¹⁹ Rozhovor č. 1 - 4

¹²⁰ Rozhovor č. 1

Každému zasedání zastupitelstva předchází koaliční schůzka. Svolává ji starosta a její členové se snaží předjednat postup hlasování v konkrétních věcech předložených zastupitelstvu. V naprosté většině se dohodnout dokážou, každý rozhoduje sám za sebe. Tento postup v rozhodování města se velmi osvědčil a zastupitelé ho hodnotí jako užitečný. Členové se drží programového prohlášení, koaliční dohody a seznamu priorit pro město.

Zastupitelstvo samotné se většinou koná jedenkrát za dva měsíce a má, za současného starosty, hladký průběh, probíhá bez problémů.¹²¹ Je to způsobeno především většinovým zastoupením sestavené koalice. Tím je schvalování v zastupitelstvu jednodušší. Každý zastupitel se zaměřuje na určitou oblast, kterou se snaží prosazovat a udělat pro ni maximum. V případě starosty to jsou komunikace, zeleň, dětská hřiště, v případě místostarosty vzdělání, cyklostezky a doprava města, jiní se zase zaměřují více na sport, kulturu, výstavbu bytů a další. Důležité však je, že mezi členy zastupitelstva panuje určitá shoda a vzájemná důvěra, což tomu tak v předchozích volebních obdobích rozhodně nebylo. Podněty a problémy občanů řeší buď sami nebo se obrátí na zaměstnance úřadu, radu města či zastupitelstvo.¹²²

Pozice starosty Zábřeha

Starosta je osoba, která má ve městě rozhodující úlohu. Pracovat pro město a jeho občany bere John jako určitou výzvu a závazek. Je prvním starostou, kterému se od roku 1989 podařilo v Zábřehu již podruhé obhájit mandát. To vnímá jako velkou výhodu pro město. Do politiky se angažoval kvůli zájmu o veřejné dění. Nelehkou pozici má v řešení sporů s firmou Wanemi, kterou převzal po předchozím starostovi Kolářovi. Celou kauzu vnímá jako nelehké břemeno pro město, nepřijaté veřejností. Velký vliv na jeho práci mají především občané, kteří se na něj obracejí velmi často. I přesto, že ne všechny prosby a podněty patří do kompetence města, snaží se lidem vyhovět a podněty předat dále příslušným institucím. Je rád, že město má konečně jasný směr, jasnou vizi, realizuje mnoho projektů, vytvářejí se funkční týmy pro správný rozvoj města. Tím, že svůj mandát znovu obhájil, plynule navázal na rozdělanou práci z předchozích 2 volebních období. Ve většině případů on je tou osobou, která dává impuls k rozhodování, nicméně se nebrání ani podnětům od ostatních. Zastupitelé jeho práci hodnotí velmi kladně, jako dobrého člověka, úspěšného a schopného manažera na odborné výši s odvahou a schopností komunikovat. Někteří kolegové kritizují jeho nadměrnou vstřícnost a radí mu, aby v určitých případech přitvrdil.¹²³

---

¹²¹ Jednací řád ZM Zábřeh

¹²² Rozhovor č. 1 - 4

¹²³ Rozhovor č. 1 - 4

4.6.2 Město Šumperk

Šumperk má jeden volební obvod a 30 volebních okrsků. V nejmenším je kolem 130 voličů, v největším kolem 1 600 voličů. Do zastupitelstva města Šumperka se oproti Zábřehu a Mohelnici volí 27 členů zastupitelstva.

Sestavování kandidátních listin v Šumperku

Seskupení Šumperáci, které v komunálních volbách v Šumperku skončilo na 2. místě, vzniklo sestavením kandidátů z TOP 09, Starostů a nezávislých a také řady nezávislých osobností.

„Jdeme do toho s jednoduchým sloganem „Šumperk má na víc“. Jsme krásné město s obrovským potenciálem, které je ale momentálně na špici statistik stárnutí obyvatel a snižování jejich počtu. Chybí silná vize pro město do budoucna. Bez ní se budou dál mladí lidé stěhovat jinam,“ řekl předseda místní TOP 09 Radovan Auer.

Sestavení kandidátní listiny toto uskupení považovalo za velmi jednoduché, protože jejich pohled na klíčové záležitosti města byl shodný.

„Už nyní nás pozitivně překvapilo, kolik zajímavých regionálních osobností napříč věkovým i profesním spektrem se rozhodlo s námi společně pracovat pro Šumperk. Jsem rád, že jsou ještě stále lidé, kteří výrazně uspěli ve svých oborech v rámci města i celostátně a zároveň mají chuť a potřebu pro svůj kraj něco dělat,“ sdělil Radim Sršeň, starosta Dolních Studének a celostátní místopředseda Starostů a nezávislých.¹²⁴

Kandidátní listina vítězného hnutí ANO 2011 je v příloze 7.3.3.

Předvolební kampaň v Šumperku

Vítězem voleb v Šumperku se stalo hnutí ANO 2011. Volební kampaň tohoto hnutí byla, z mého pohledu, dostatečná. Preferovali kontaktní kampaň s občany města, ale i volební kampaň přes tisk a média. Předvolební kampaň byla zahájena setkáním s občany 12. září Festivalem dobrého jídla, následovaly akce Medový den se SOŠ Šumperk, Dětský den v Bludově, zábavné odpoledne v Rapotíně a spousta následujících kontaktních kampaních v Šumperku na Hlavní třídě „Točáku“. 1. října 2018 zveřejnili toto prohlášení:

„Vážení spoluobčané, v nadcházejících komunálních volbách do šumperského zastupitelstva se ucházíme o Vaše hlasy, neboť chceme pokračovat v započatých projektech a úspěšně je dokončit. (např. rekonstrukce plaveckého areálu, kulturního domu, autobusového nádraží či

---

¹²⁴ <https://www.top09.cz/regiony/olomoucky-kraj/tiskove-zpravy/v-sumperku-se-demokratice-sily-spojuji-do-voleb-24119.html>

problematika s vodou). Ale co dál? V našem Programu Vás seznamujeme i s trendem, jakým by se naše působení v komunální politice mělo ubírat. Chceme, aby se Šumperk rozvíjel kvalitně, takže jediné ve spolupráci s "Radou městských architektů". Pouze tak zamezíme výstavbě naprosto nevhodných budov v samém centru města. Parkování ve městě je pro mnohé noční můra, a tak bychom se nad touto problematikou rádi zamysleli více z dlouhodobého hlediska i s našimi politickými partnery. Efektivní čerpání prostředků z fondů EU je jednou z našich nejdůležitějších priorit, přičemž i koncept "Smart City" bychom chtěli více prosazovat. Cítíme, že téma ekologie bychom měli dostat více mezi lidi, ať už v souvislosti s odpadovým hospodářstvím, nebo v souvislosti se vzděláváním dětí a mladých. A v neposlední řadě je to snaha a touha udělat ze Šumperka fungující občanskou společnost - komunitu, která bude spolupracovat napříč generacemi a s ohledem na případná omezení jednotlivců. Jaká je tedy naše cesta? Je to cesta pohledu do budoucna za využití moderních technologií s ohledem na druhé lidi a odpovědností vůči přírodě. V následujících dnech Vám stručně představíme naši první 5ku. Nezapomeňte, že číslo kandidátky máme 8. Přijďte k volbám. Děkujeme za Vaše hlasy".¹²⁵

Volební program pro komunální volby 2018 byl zveřejněn 26. srpna a je uveden v příloze č. 7.3.4.

Na 2. místě komunálních voleb v Šumperku skončilo uskupení Šumperáci. Česká tisková kancelář (ČTK) 28. září 2018 vydala zprávu, která začíná: „Bezproblémovým průběhem se zatím vyznačuje letošní kampaň před komunálními volbami ve městech Olomouckého kraje, kde se politické strany a hnutí místo vzájemných útoků a výraznějšího hašteření snaží voliče zaujmout hlavně svými programy a neotřelými nápady...“ Šumperáci s touto zprávou souhlasí a hrdě se hlásí k těm kandidátkám, které neboří, ale tvoří.¹²⁶

Komunální koalice v Šumperku

13členná koalice sestavená po říjnových volbách z hnutí ANO 2011, seskupení Šumperáci a seskupení Pro Šumperk – KDU-ČSL a NK běžela od 1. listopadu 2018. Konstruktivní spolupráci přislíbila také ODS. Koalice na začátku vydala společné prohlášení „Při jednáních se partneři shodli, že mezi stranami koalice není zásadní programová neshoda, na všechna důležitá témata mají podobný pohled.“¹²⁷

---

¹²⁵ Facebookový profil hnutí ANO 2011 Šumperk

¹²⁶ Facebookový profil uskupení Šumperáci

¹²⁷ <https://sumperk24.cz/>

Tato shoda ovšem netrvala dlouho a koaliční spolupráce přestala fungovat. Radniční krize vyvrcholila v srpnu 2019 rezignací místostarostky Jonové (ČSSD), jejíž post obsadila Ing. Novotná (Šumperáci) a pokračovala odvoláním 2 členů (Šumperáci) z rady města. Na jejich místa byli zvoleni zástupci Ščambura (Pro Šumperk) a Macek (ODS).¹²⁸

Šumperáci se tak tímto krokem z městské koalice vyřadili a tím došlo ke zrušení koaliční dohody. Důvodem byla především neshoda na obsazení nového postu místostarosty a celkově několikaměsíční špatná spolupráce s tímto uskupením.¹²⁹

O sestavení nové koalice jednali zástupci hnutí ANO 2011 a uskupení PRO Šumperk s ODS. Doposud ale pro sestavení nové koalice nezískali dostatek hlasů a budou se proto i nadále obracet na další opoziční uskupení s žádostí o tichou podporu.¹³⁰

Pracovní schůze zastupitelstva města Šumperk

Klasické pracovní schůzky zastupitelstva před zasedáním zastupitelstva starosta Šumperka svolává jen zcela výjimečně, ale v případě nutnosti projednávání důležitých a složitějších věcí či při přípravě stanovisek a odborných posudků ke konkrétním věcem schvalovaných v zastupitelstvu zřizuje zastupitelstvo pracovní skupiny. Členové takovýchto pracovních skupin jsou členové zastupitelstva, ale i odborníci k dané problematice, jak z úřadu, tak externí v případě potřeby. Tato jednání pracovních skupin se konají před plánovaným veřejným zasedáním zastupitelstva. Kromě podrobných informací jsou probírány také dotazy k dané problematice. Tato jednání jsou oproti zasedání zastupitelstva neveřejná, řešené téma je probíráno více do hloubky, protože je na to více časového prostoru. Nejčastějšími tématy jsou větší plánované nebo nečekané investice nebo rozpočet města. I když zastupitelé, stejně jako v Zábřehu, považují tato jednání za důležitá, většinou se jich neúčastní.¹³¹

Rozhodování v zastupitelstvu města Šumperk

Zastupitelstvo města Šumperka se, stejně jako v ostatních vybraných obcích, řídí platným jednacím řádem. Starosta ho svolává většinou za 5 – 6 týdnů, jinak dle potřeby. Přípravu zajišťuje starosta ve spolupráci s místostarosty, radou, výbory a tajemníkem úřadu.¹³²

---

¹²⁸ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/zemetreseni-na-radnici-sumperk-ma-novou-mistostarostku-i-dva-radni-20190919.html.

¹²⁹ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/zemetreseni-na-radnici-sumperk-ma-novou-mistostarostku-i-dva-radni-20190919.html

¹³⁰ <https://olomouc.rozhlas.cz/v-sumperku-se-rozpadla-radnicni-koalice-o-vzniku-nove-jedna-hnuti-ano-pro-8077461>

¹³¹ Internetové stránky města Šumperka www.sumperk.cz

¹³² Jednací řád ZM Šumperka

Samotné hlasování v zastupitelstvu probíhá formou hlasovacího zařízení, což ulehčilo práci především skrutátorovi s počítáním hlasů. Z hlasovacího zařízení je také zřejmé, kdo ze zastupitelů je přítomen, kdo omluven, atd. Ve volebním období 2014 – 2018 bylo rozhodování v zastupitelstvu velmi složité. Práce starosty Brože byla kritizována ostatními zastupiteli a dohodnout se na společné věci bylo téměř nereálné. Z toho důvodu se spousta zastupitelů rozhodla kandidovat ve volbách znovu, aby zajistili městu Šumperk a jeho vedení na radnici určitou změnu. V současné době vede radnici a město Šumperk starosta Tomáš Spurný, ale i při vytoužené změně ve vedení se tato situace o moc nezměnila. K rozporům v zastupitelstvu dochází i nadále. Naposledy se zastupitelstvo rozdělilo na dva tábory v případě rozhodování o vykácení lip u radnice na horním náměstí. Někteří byli pro, jiní proti. Nakonec došlo ke schválení, ale celou situaci začala řešit ČIŽP a ochránci přírody, kdy došlo i na petici občanů. Lípy byly v listopadu, i přes jejich protesty, vykáceny a nahrazeny javory. Podle vyjádření některých zastupitelů je situace v zastupitelstvu vyhrocená již delší dobu, koalice se rozpadla a spolupráce mezi zastupiteli nefunguje, rozhodování tedy není kolektivní.

Pozice starosty Šumperka

Budoucí podobu vedení města určila dlouhá povolební jednání. I když ve volbách zvítězilo hnutí ANO 2011, nakonec se starostou stal dosavadní místostarosta Tomáš Spurný (Pro Šumperk), který chce navázat především na dosavadní práci svých předchůdců. „Děkuji za tuto volbu, která mi dává neuvěřitelně silný mandát, je to pro mne velká pocta,“ uvedl Spurný. Sdělil, že pro město bude nadcházející období velmi složité už kvůli náročným investicím.¹³³

1. zvolená místostarostka Irena Jonová se rozhodla jen pár měsíců po volbách, k 31. 8. 2019, na svůj post rezignovat. Důvodem její rezignace byla skutečnost, že nemohla přesvědčit kolegy z radnice o nutnosti vytvoření ucelené koncepce vzdělávání a nezbytnosti vytvoření nových sociálních bytů v Šumperku. Na její pozici se v září loňského roku dostala Ing. Novotná. „Každý potřebuje zdokonalovat své dovednosti a ráda budu pracovat na rozvoji města. Do mé práce bych kromě tvrdých dovedností chtěla přinést lepší komunikaci při řešení problémů. Svou práci bych chtěla přispět ke konci hašteření,“ řekla bezprostředně po svém zvolení.¹³⁴

---

¹³³ <https://olomoucka.drba.cz/zpravy/politika/10498-novym-starostou-sumperka-je-tomas-spurny-z-hnuti-pro-sumperk.html>

¹³⁴ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/zemetreseni-na-radnici-sumperk-ma-novou-mistostarostku-i-dva-radni-20190919.html

4.6.3 Město Mohelnice

Mohelnice má jeden volební obvod a 13 volebních okrsků. Nejmenší okrsek má cca 110 voličů, největší přes 1500 voličů. Do zastupitelstva města se volí, stejně jako v Zábřehu, 21 členů.

Sestavování kandidátních listin v Mohelnici

Vítěz voleb - Mohelnická demokracie je hnutí občanů Mohelnicka, které bylo složeno převážně z různých nezávislých kandidátů minulých volebních období. Toto hnutí vzniklo jako reakce na vyhocené vztahy místní politické scény s cílem tuto napjatou situaci změnit. Oproti roku 2014 obměnilo hnutí svou kandidátní listinu o 1/3 svých členů. Tito kandidáti byli osloveni ostatními stávajícími členy hnutí. S kandidaturou souhlasili především z důvodu, že se v minulém volebním období hodně v Mohelnici změnilo, realizovala se spousta nových projektů a také z důvodu, že také chtěli přispět k dalšímu rozvoji města. Jelikož Mohelnická demokracie není klasickým politickým uskupením, ukládá jim zákon získat nejméně 700 podpisů na petici podporující jejich kandidaturu do městského zastupitelstva. Hnutí nakonec získalo necelých 800 podpisů místních občanů a tím si zajistilo možnost účasti v komunálních volbách. Kandidátní listina Mohelnické demokracie je uvedena v příloze č. 7.3.5¹³⁵

Předvolební kampaň v Mohelnici

1. 10. 2018 se v kulturním domě konala předvolební debata a prezentace lídrů všech kandidujících uskupení a stran s občany města, která proběhla v důstojné a neútočné atmosféře.

Vítězná Mohelnická demokracie, která byla ve vedení radnice i minulé volební období, použila jako volební kampaň natočený mikro seriál Proměny města Mohelnice 2014 – 2018, ve kterém uvedla všechny projekty, které byly za končící volební období zrealizovány a také projekty, které by chtěla ještě realizovat, úspěchy v politice, atd. Zveřejnili také vyhodnocení volebního programu za toto končící volební období, uskutečnili setkání s občany na náměstí. I přes opoziční ČSSD a Změna je možná, kteří je hrubě v předvolební kampani napadali, to

---

¹³⁵ Facebookový profil hnutí Mohelnická demokracie, rozhovor s tajemnicí městského úřadu

ustáli a občané jim dali svoji důvěru i nadále. Představený volební program Mohelnické demokracie je uveden v příloze č. 7.3.6.¹³⁶

Komunální koalice v Mohelnici

Vzhledem k vítězství Mohelnické demokracie v komunálních volbách by si toto uskupení ani koaliční partnery hledat nemuselo, získalo totiž 11 mandátů.

„Se všemi, kteří byli zvoleni a budou chtít, se sejdeme a dáme jim možnost jít do rady. Nepotřebujeme mít v radě většinu. Nedělím zastupitele na koalici a opozici, pro mě je partner každý. Jediný, s kým se určitě nebudu bavit, je Pavel Němec z ČSSD,“ řekl Pavel Kuba s odkazem na negativní předvolební text vůči své osobě, pod nímž byl Pavel Němec podepsán.¹³⁷

Mohelnická demokracie nakonec vytvořila 13 členné „vítězné volební uskupení“ společně s KSČM a ODS. Podporu mají i od hnutí ANO 2011. V opozici pak skončili zástupci ČSSD, KDU-ČSL, Společně pro město a Změna je možná! Písemnou dohodu nemají, pouze ústní, ale i přesto toto uskupení funguje bez problémů. Schází se neveřejně, mimo půdu radnice, a to vždy, když potřebují něco vyřešit, na něčem se domluvit.¹³⁸

Pracovní schůze zastupitelstva města Mohelnice

Pracovní schůzky zastupitelů svolává starosta pravidelně před každým zasedáním zastupitelstva. Tyto schůzky jsou neveřejné, účastní se jich jak zastupitelé, tak vedoucí odborů a tajemník. Projednává se vždy vše, co bude na programu řádně svolaného zastupitelstva. I když zastupitelé schůzky považují za důležité a usnadňuje to samotné rozhodování na zasedání zastupitelstva, většinou se jich účastní asi 2/3. Důvodem jejich neúčasti je pracovní vytíženost.¹³⁹

„Zastupitelstvo může pro přípravu odborných stanovisek a expertiz zřídit pracovní komise složené z členů zastupitelstva a odborníků - nečlenů zastupitelstva. Činnost pracovní komise končí splněním úkolu, pro který byla zřízena.“¹⁴⁰ V současné době však žádné pracovní komise zřízeny nejsou.

---

¹³⁶ Facebookový profil hnutí Mohelnická demokracie, rozhovor s tajemnicí městského úřadu

¹³⁷ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-mohelnici-ziskalo-vladnouci-uskupeni-absolutni-vetsinu-20181007.html

¹³⁸ Rozhovor č. 5

¹³⁹ Rozhovor č. 5

¹⁴⁰ Jednací řád ZM Mohelnice

Rozhodování v zastupitelstvu města Mohelnice

Zasedání zastupitelstva města se řídí schváleným jednacím řádem zastupitelstva ze dne 23. 10. 2019, který však byl o některé body nově aktualizován 14. 02. 2020 na základě připomínek členů zastupitelstva.

Zastupitelé se schází dle potřeby, nejméně však 1x za 3 měsíce.¹⁴¹ Dle skutečnosti je to většinou častěji.

I když členové volebního uskupení dodržují svou ústní dohodu a v zastupitelstvu mají většinové zastoupení, samotné zasedání zastupitelstva hladký průběh nemá kvůli vyhroceným vztahům s ČSSD v opozici. Zasedání většinou trvají do pozdních nočních hodin. I přes tyto neshody je starosta tou osobou, která dává návrhy pro rozhodování (nejprve na pracovních schůzích, poté na zastupitelstvu) a zastupitelé ve většině případů jeho názor respektují. Zastupitelé se při svém rozhodování drží schváleného programu rozvoje města, který určuje plánování a cíle na čtyřleté volební období. Ze zasedání zastupitelstva je pořizován videozáznam, který je uveřejněn na webových stránkách města. Hlasování probíhá pomocí hlasovacího zařízení.¹⁴²

Pozice starosty Mohelnice

Jako starosta a místostarosta místní samosprávy pokračují již druhé volební období Pavel Kuba a Jana Kubíčková, oba z Mohelnické demokracie.

„Budu pracovat, jak jsem zvyklý. Budu se snažit, abychom sliby dané občanům ve volbách naplnili. Máme na to čtyři roky, čeká nás hodně práce,“ řekl Pavel Kuba bezprostředně po svém zvolení.¹⁴³

Mohelnice však od té doby zažila nejedno zemětřesení a opoziční zastupitelé se snažili starostu Kubu ze své pozice ještě několikrát odvolat. Jedním z důvodů bylo to, že rezignoval na funkci člena představenstva společnosti Vodohospodářská zařízení Šumperk, a.s., v níž město zastupoval. Zastupitelé tento krok hodnotili velmi negativně. Neměl totiž za sebe domluveného žádného zástupce. K jeho odvolání však nedošlo kvůli malému počtu hlasů potřebných k odvolání. K tomuto jejich kroku se starosta vyjádřil: „Pokud si zastupitelé myslí, že je potřeba mě odvolat a bylo by deset hlasů, já bych si dal ten jedenáctý. Na funkci

---

¹⁴¹ Jednací řád ZM Mohelnice

¹⁴² Rozhovor č. 5

¹⁴³https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-cele-mohelnice-pokracuji-pavel-kuba-a-jana-kubickova-20181031.html

starosty nelpím. Pokud si lidé myslí, že ji vykonávám špatně, musím odejít,“ odůvodnil svůj postup starosta Kuba.¹⁴⁴

Dalších pár pokusů o odvolání zažil starosta Kuba během léta 2019. Tento návrh podali opoziční zastupitelé. Jelikož ho však podržela sestavená koalice, k odvolání opět nedošlo z důvodu nízké účasti přítomných zastupitelů, kdy zastupitelstvo nebylo usnášeníschopné.

Vztahy v městském parlamentu jsou však vyhrocené pořád. Opozice kritizuje starostu kvůli neochotě svolávat zastupitelstvo podle jejich požadavků a o odvolání starosty se v budoucnu chtějí pokusit i nadále.¹⁴⁵

4.6.4 Shrnutí

V kapitole místní politické mechanismy jsou porovnávány zjištěné informace k sestavování kandidátních listin, tvorbě koalic, rozhodování v zastupitelstvech či pozici starostů, které byly získány u města Zábřeh pomocí médií a rozhovorů s několika zastupiteli, u města Šumperka z webových stránek města a facebookových profilů politických stran a hnutí, a u města Mohelnice z rozhovoru s tajemnicí městského úřadu a také z webových stránek města a facebookových profilů politických stran. U všech třech porovnávaných obcí jsou některé rysy shodné, ale i rozdílné.

Sestavování kandidátních listin

Kandidátní listiny politických stran či hnutí většinou navrhuje místní organizace a schvaluje ji její členská schůze. Kandidáti jsou oslovováni z řad svých známých a kamarádů podle jejich odborných znalostí a mravního profilu, kteří se nějak angažují ve společenském životě, jsou aktivní, mají předpoklady pro činnost v zastupitelstvu, jsou ochotni veřejně pracovat a nebojí se. O pořadí kandidátů na kandidátní listině rozhoduje místní organizace společnou dohodou nebo formou tajného hlasování. Kandidátky bývají většinou stabilní, občas dojde k částečné obměně, zpravidla minimální. Sestavení kandidátní listiny považují ve většině za jednoduché, spojuje je společný zájem k určité věci, rozvoj obce či například snaha o změnu současného vedení obce.

---

¹⁴⁴ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/starosta-mohelnice-ustal-pokus-o-odvolani-20190329.html

¹⁴⁵ https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-mohelnici-opet-chteji-odvolat-starostu-20190724.html

Předvolební kampaň

Předvolební kampaň je promyšlenou propagací kandidující politické strany, s cílem oslovit občany města a dosáhnout tak kladného výsledku voleb s následným získáním mandátu v zastupitelstvu města. Ve všech 3 komparovaných obcích probíhá formou distribuce letáků, setkávání s občany, pořádání různých společenských akcí s propagací strany, kandidátů a představení jejich volebního programu. Na komunální úrovni převažují osobní vlastnosti nad politickou orientací. V současné době je moderní dělat volební kampaň přes webové stránky a facebookové profily politických stran.

Komunální koalice

Složení koalice zohledňuje výsledek voleb, kdy důležitým kritériem je programová shoda. Vítěz voleb pozve potencionální členy koalice na společné jednání. Vytvořený tým se pak snaží navázat na dosavadní práci pro město. Spolupráce koaličních partnerů je velmi důležitá. Někdy však osobní vztahy uvnitř zastupitelstva zaskřípou, nastanou různé názory na řešení věci a koalice se nakonec rozpadne. Tak to je i v případě města Šumperka, kde se koalice rozpadla po necelém roce po komunálních volbách. V Mohelnici zase nevytvořili koalici, ale jakési vítězné povolební uskupení, které zatím funguje i na základě ústní dohody. Nejlépe je na tom Zábřeh, kde utvořené koalice vítězné KDU-ČSL fungují bez problémů už třetí volební období.

Pracovní schůze zastupitelstva

Pracovní schůze zastupitelstva svolává v Zábřehu starosta dle potřeby, většinou k tématu rozpočtu, rozpočtových změn, územnímu plánu nebo větších plánovaných investic města, na kterých se podrobně probírají připravené materiály, diskutuje se a vysvětluje. Účast zastupitelů na těchto schůzkách je ovšem mizivá, nedostatečná. I přesto téměř všichni členové zastupitelstva pokládají pracovní schůzky za velmi důležité a prospěšné. Absence členů zastupitelstva na těchto schůzkách je způsobena především jejich pracovní vytížeností. V Mohelnici jsou tyto schůze stejně organizované, jsou však pravidelné před každým zasedáním zastupitelstva, a to k celému připravovanému programu zastupitelstva. V Šumperku tyto schůze nejsou vůbec nebo jen zcela výjimečně, jsou však zřizovány pracovní skupiny, a to vždy k důležitým věcem jako je rozpočet, či investice města. Takovéto pracovní schůze zastupitelstva jsou neveřejné, tudíž se na nich ani nehlasuje.

Rozhodování v zastupitelstvu

Zasedání zastupitelstva jsou zasedání veřejná, která se řídí platným jednacím řádem. Ve všech komparovaných obcích samotné hlasování v zastupitelstvu probíhá formou hlasovacího zařízení. V případě Zábřeha se zasedání konají 1x za 2 měsíce a mají ve většině případů hladký průběh díky většinovému zastoupení sestavené koalice, v Šumperku se konají za 5 - 6 týdnů, ale hladký průběh díky rozpadené koalici nemají a v Mohelnici se konají 1x za 3 měsíce, ale i když má město sestavené jakési koaliční uskupení, zasedání klidná nebývají kvůli politickým stranám v opozici. Zastupitelé tuto funkci berou jako poctu, závazek, odpovědnost s cílem něco změnit, prosadit, udělat mnohé pro město a jeho občany. Ve většině případů se však, ve všech zmíněných obcích, nakonec dohodnout dokážou, každý rozhoduje sám za sebe.

Pozice starosty

Starosta je osobou, která má ve městě rozhodující úlohu. Pracuje pro celé město a jeho občany 24 hodin denně. Jeho pozice je určitou výzvou a nelehkým závazkem. Ve všech komparovaných obcích je starosta tou osobou, která přichází s impulsy k rozhodování. V Zábřeze je starosta již třetí volební období, což mu umožňuje plynule navazovat na jeho práci z předchozích období. To vnímá jako velkou výhodu pro město. Mohelnický starosta působí na radnici již druhé volební období, ale pozici nemá, díky opozičním stranám, vůbec lehkou. V Šumperku je starosta v nelehké pozici, protože se snaží po bývalém starostovi, který působil na radnici 4 volební období, hodně věcí změnit, což od něj očekávají jak zastupitelé, tak občané Šumperka a povolební sestavená koalice již v současné době neexistuje.

5 Zhodnocení a závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo charakterizovat problematiku fungování místních samospráv a rozvoje ve vybraných obcích Zábřeh, Mohelnice a Šumperk, ležících v Olomouckém kraji v okrese Šumperk. Dílčím cílem potom bylo identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích, analyzovat jejich vzájemné vztahy, definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv na základě vývoje lokálního stranického systému a vývoje v oblasti rozvoje obcí. Výzkum byl postaven jako komparativní případová studie uvedených obcí.

U všech porovnávaných obcí nalezneme řadu znaků shodných, ale také rozdílných. Zábřeh, Mohelnice i Šumperk mají relativně stabilní počet obyvatel bez výrazných odchylek. V každé z nich počet obyvatel postupně klesá, což je přisuzováno přirozenému úbytku obyvatel v rámci postupného snižování porodnosti a také kvůli nedostatečným příležitostem k bydlení a migraci obyvatel buď do jiných měst za prací nebo stěhování obyvatel do větších měst či opačně z větších na venkov, což je však celorepublikovým problémem. Nejméně pracovních příležitostí nabízí město Zábřeh, nejvíce jich je zase v Mohelnici, kde je velmi rozvinutá průmyslová zóna a lidé tam za prací dojíždějí.

Uvedené komparované obce mají z demografického hlediska největší podíl obyvatel v produktivním věku 15 – 59 let. Z toho je patrné, že v uvedených obcích populace postupně stárne. Právě z tohoto důvodu by se obce měly zaměřit především na rozvoj aktivit a na možnosti pro tuto skupinu obyvatel v produktivním věku, na poskytování pracovních příležitostí a přilákání investorů, rozšíření příležitostí k bydlení, protože právě tato skupina obyvatel představuje aktivní sílu pro celkový rozvoj obce.

Uvedené komparované obce jsou rozpočtovými organizacemi, které se řídí návrhem rozpočtu schváleného usnesením zastupitelstva. Jelikož mají všechny dlouhodobě vyrovnaný rozpočet, jejich hospodaření je vcelku na dobré úrovni a zdá se být zdravým.

Nejdůležitější položku příjmů tvořily příjmy daňové. Ve všech komparovaných obcích se, dle sledovaného období od roku 2012, podíl daňových příjmů postupně zvyšuje, což je způsobeno novým rozpočtovým určením daní a daňovou konjunkturou. Výše nedaňových příjmů je ve všech sledovaných obcích stabilní. Tato položka zahrnuje příjmy z vlastní činnosti, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté sankční platby a vratky transferů. Nejnižší položkou příjmů jsou příjmy kapitálové, a to z důvodu, že obce většinou svůj majetek neprodávají. Obce také využívají čerpání dotací, které jsou použity na rozvoj obcí. Výdaje jsou tvořeny výdaji běžnými na provoz obce a výdaji kapitálovými, které jsou

příležitostné a pojí se s investičními akcemi. Všechny 3 obce se řídí strategickým plánem rozvoje a mají za sebou spoustu realizovaných investičních akcí a spoustu projektů, které je ještě čekají. V případě obce Zábřeh šlo především o investice do sportovišť a škol, v Šumperku o investice do kultury (kino, knihovna) a v Mohelnici se nejvíce investovalo do budování cyklostezek a rekonstrukce komunikací. Nejdůležitější akcí posledních let byla však rekonstrukce kanalizace a s tím spojené investování do oprav chodníků a komunikací, které zatížilo rozpočty všech sledovaných obcí. Do dnešního dne obce tuto investici splácejí.

„V porovnání s ostatními typy voleb se ukázalo, že obyvatelé okresu Šumperk chápou při své účasti komunální volby jako volby „prvního řádu“, jež jsou předstihovány pouze volbami do dolní komory parlamentu. Tendenci ke zvýšení volební účasti lze pozorovat především tam, kde dojde k náhlému zvýšení volební nabídky (což je ovšem s největší určitostí sekundární projev jiného pohybu uvnitř politické obce), dále tam, kde stávající starosta neobhájí svůj mandát a je zcela jisté, že se jím stane někdo jiný“ (Balík, S., Okresy na severu, str. 157). Toto tvrzení Stanislava Balíka potvrzují i obce Šumperk a Mohelnice, kde díky vyhocené politické situaci v minulém volebním období došlo k výměně politických aktérů obce. Tím se zvýšil zájem o kandidaturu v komunálních volbách a vzrostl také zájem občanů o politické dění v obci, což se projevilo vyšší volební účastí v komunálních volbách. Zábřeh tohle zažil v roce 2010, kdy jak zastupitelé, tak občané města usilovali o výměnu starosty. Od té doby, po změně vedení, je v Zábřeze na politické scéně klid a občané jsou s novým starostou města spokojeni.

Podle typologie místních politických systémů P. Jüptnera patří všechny srovnávané obce mezi obce větší střední velikosti. V těchto obcích dominují politické strany, jejichž kandidáti jsou především registrovaní členové. Nezávislá sdružení se vyskytují pouze zřídka. „Nejčastějším funkčním modelem politických systémů obcí VSO je „polosoutěživý systém“. Pro tento systém je charakteristické obsazování exekutivních postů s ohledem na výsledky voleb a snížená míra soutěživosti v mezivolebním období.

Z vybraných obcí tezi k registrovaným politickým stranám potvrzuje pouze Zábřeh. V zastupitelstvu má 21 členů, z nichž většina jsou právě registrovaní členové. Mohelnice se svými 21 členy má převahu svých členů bez politické příslušnosti a stejně tomu je i v Šumperku, který má v zastupitelstvu 27 členů a 2/3 tvoří kandidáti bez politické příslušnosti. To je dáno především silou a početností místních organizací politických stran a také počtem „místních uskupení.“ Obsazování exekutivních postů s ohledem na výsledky voleb opět kopíruje Zábřeh, kde vítěz voleb KDU-ČSL má v zastupitelstvu většinové zastoupení a zvolený starosta je také lídrem této politické strany. Mohelnice tuto tezi

potvrzuje také, a to jak vítězstvím Mohelnické demokracie ve volbách, tak i obsazením postu starosty z tohoto politického hnutí. V Šumperku se však vítězem voleb stalo hnutí ANO 2011, ale většinu v zastupitelstvu netvoří a získali pouze místo druhého místostarosty.

Úkolem této diplomové práce bylo zodpovědět výzkumné otázky: Jak probíhá politické rozhodování v uvedených obcích, zda je kolektivním rozhodováním, jakou pozici mají starostové obcí a jak moc ovlivňují a jsou důležitá pracovní jednání zastupitelstva pro rozhodovací proces v zastupitelstvu?

V této studii se předpokládá, že má starosta klíčovou úlohu, potvrdil. Ve všech 3 obcích je právě starosta tou osobou, která má rozhodující úlohu, jsou bráni jako důležití aktéři samosprávy, a to i přes neshody v zastupitelstvu, které v obcích občas nastanou (např. v Šumperku, kde se koalice rozpadla úplně nebo v Mohelnici, kde nefunguje tak, jak má). Ve většině případů je starosta ten, který dává impulsy k rozhodování, nicméně se nebrání ani podnětům od ostatních zastupitelů. Ti názory starosty většinou respektují a dohodnout se dokážou. Zastupitelé se při svém rozhodování drží schváleného plánu (programu) rozvoje, který určuje plánování a cíle na celé čtyřleté volební období. V Zábřehu je rozhodování stoprocentně kolektivní, což je způsobeno tím, že většinu členů zastupitelstva tvoří vítězové voleb - KDU-ČSL a mají tak převahu v rozhodování. V Mohelnici je, i přes určité neshody v zastupitelstvu, rozhodování ve výsledku také kolektivní. V Šumperku však kolektivní rozhodování nefunguje, zastupitelstvo je díky rozpadené koalici a v důsledku tuhého odporu opozice rozdělené na dva tábory.

Pracovní schůze zastupitelů jsou neveřejná jednání zastupitelů za účasti potřebných zaměstnanců obcí, případně cizích odborníků k danému tématu a jsou svolávány starostou obce většinou k problematice rozpočtu, rozpočtových změn, územnímu plánu nebo větších investic obcí. V Zábřehu je starosta svolává dle potřeby. Účast zastupitelů na těchto schůzkách je ovšem mizivá, nedostatečná. I přesto téměř všichni členové zastupitelstva pokládají pracovní schůzky za velmi důležité a prospěšné pro následné rozhodování v zastupitelstvu. Absence členů zastupitelstva na těchto schůzkách je způsobena především jejich pracovní vytížeností. V Mohelnici jsou tyto schůze organizované stejně jako v Zábřehu, jsou však pravidelné před každým zasedáním zastupitelstva, a to k celému připravovanému programu zastupitelstva. I přes absenci zastupitelů, která je též způsobena pracovní vytížeností zastupitelů, je také všichni hodnotí jako velmi důležité pro budoucí rozhodování v zastupitelstvu, protože se na jejich jednáních podrobně probírají připravené materiály, diskutuje se a vysvětluje, což budoucí rozhodování velmi usnadňuje. V Šumperku jsou tyto

schůze jen zcela výjimečné, jsou však zřizovány pracovní skupiny, a to také k tématům jako je rozpočet či investice města.

Ve výsledku lze konstatovat, že hospodaření všech komparovaných obcí je na dobré úrovni, rozpočet mají přebytkový a snaží se o neustálý rozvoj, což je vidět na investičních projektech, které byly v obcích za poslední roky zrealizovány. Pro rozvoj obcí je důležité vytváření dobrých vztahů mezi lidmi, zapojování občanů města do dění v obci, do rozhodování. Zastupitelé vybraných obcí by měli občanům zajistit dostatek pracovních příležitostí a možností k bydlení, aby jim aktivní občané neodcházeli do jiných měst, ale naopak, aby se počet obyvatel navyšoval a aby se jim v obcích dobře žilo.

Závěrem lze říci, že v komparovaných obcích je většinou starosta tou osobou, která dává impulsy k rozhodování a s výjimkou města Šumperka jsou rozhodovací mechanismy postaveny na systému kolektivního vedení.

6 Seznam použité literatury a zdrojů

6.1 Odborná literatura

BALÍK, S., 2008. Okresy na severu. Komunální politika v okresech Šumperka a Jeseník v letech 1989-2006. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK). ISBN 978-80-7325-174-1.

BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky, 1. vydání, Grada Publishing a.s., Praha, 2009, 256 s., ISBN 978-80-247-2908-4

BALÍK, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In DANČÁK, Břetislav, Petr FIALA a Vít HLOUŠEK. *Evropeizace nové téma politologického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2005. s. 26-39, 14 s. ISBN 80-210-3865-9

BARTOŠ, J. a kol; Zábřeh – 750 let, Zábřeh: Město Zábřeh, 2004, 161 s., ISBN: 978-80-239-47-205

BERNARD, J. a kol., 2011. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Nakladatelství SLON Praha. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, 176 s., ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, J; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: GradaPublishing, 2010, ISBN: 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, J; BUBENÍČEK, V.; LUHANOVÁ, M. Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004, 162 s., ISBN: 80-213-1157-6.

ČMEJREK, J; KOPŘIVA R. Základy veřejné správy. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2007, 126 s., ISBN: 978-80-213-1626-3.

ČOPÍK, J. Proměny a kontinuita české komunální politiky. Územní samospráva v nové době. Díl I. – do roku 1945. Praha: Scriptorium, 2014, 320 s, ISBN 978-80-87271-89-6.

GETIMIS, P.; HLEPAS, N. K. „Aspects of Leadership Styles: An Interaction of Context and Personalities“. 2006. Pp. 177-199 in H. Bäck, H. Heinelt, A. Magnier (eds) *The European Mayor*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften.

HEINELT, H., HLEPAS, N. K. (2006). Typologies of Local Government Systems. In Bäck, H., H. Heinelt, A. Magnier (eds.) *The European Mayor. Political Leaders in the Changing Context of Local Democracy*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue* č. 2, 2004, s. 80-101

KOPŘIVA, R., ČOPÍK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. *Sociologia* 5, 2017, s. 482 - 506.

MOURITZEN, P.E.; SVARA, J.H. *Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments*. Pittsburgh. University of Pittsburgh Press, 2002.

OUTLÝ, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. *Politologická revue* č. 2, 2003, s. 17-44.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů*. 3. aktualizované

a rozšířené vydání, GRADA Publishing, a.s. Praha. 280 s., ISBN 978-80-247-5608-0.

REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999, 99 s., ISBN 80-210-2126-8.

RINGLEROVÁ, Z. Typologie komunálních systémů. In: Evropská lokální politika 2. 1. vyd. Praha: Institut politologických studií FSV UK, 2009, s. 37-53. ISBN 978-80-254-3510-6.

6.2 Použité legislativní zdroje

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 130/2000 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích.

6.3 Použité internetové zdroje

Internetové stránky města Zábřeh. www.zabreh.cz

Internetové stránky města Šumperk. www.sumperk.cz

Internetové stránky města Mohelnice. www.mohelnice.cz

Internetové stránky MPSV. www.mpsv.cz

Facebookové profily vybraných politických stran a hnutí. www.facebook.com

Mapový portál. www.mapy.cz

Český statistický úřad. Statistiky. [online]. [cit. 2019-11-29]. Dostupné z: <www.czso.cz>

Vyhlášení voleb. [online]. [cit. 2020-01-17]. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=300>>

Český statistický úřad. Statistiky voleb. [online]. [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <www.volby.cz>

Historie města Zábřeh. [online]. [cit. 2019-11-16]. Dostupné z: <<https://www.krasnecsko.cz/foto/f543-3-Farni-kostel-sv.-Bartolomeje-Zabreh.html>>

Historie města Šumperk. [online]. [cit. 2019-11-16]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0umperk#/media/Soubor:%C5%A0umperk,M%C4%9Bstsk%C3%A9_muzeum.JPG>

Volební kampaň, kandidátní listiny. [online]. [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: <<https://www.psp.cz/docs/texts/elections.html>>

Komunální volby v roce 2006 (volební období 2006 – 2010). [online]. [cit. 2019-12-10]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/dnes-uz-bych-se-choval-jinak-rika-kavrik.html>

Komunální volby v roce 2010 (volební období 2010 – 2014). [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/dalsi-z-nekonecne-serie-politickyh-zmen-na-radnici-v-mohelnici.A140321_2048001_olomouc-zpravy_mip>

Komunální volby v roce 2014 (volební období 2014 – 2018). [online]. [cit. 2019-11-15]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/volby-frantisek-john-chceme-sestavit-vetsi-koalici-slusnych-a-schopnych-lidi-201.html>

Komunální volby v roce 2014 (volební období 2014 – 2018). [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/volby-v-mohelnici-jasne-zvitezila-kandidatka-ktera-vznikla-na-truc-20141012.html>

Komunální volby v roce 2014 (volební období 2014 – 2018). [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/v-mohelnici-opozice-nedostala-kontrolni-a-financni-vybor-jak-byva-zvykem.A141129_2120453_olomouc-zpravy_stk>

Komunální volby v roce 2018 (volební období 2018 – 2022). [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/mestske-koalice-za-ano-vyjednavajetman-oklestek-20181011.html>

Komunální volby v roce 2018 (volební období 2018 – 2022). [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/sumperk-zvolil-vedeni-mesta-starostovat-bude-tomas-spurny-20181102.html>

Komunální volby v roce 2018 (volební období 2018 – 2022). [online]. [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-cele-mohelnice-pokracuji-pavel-kuba-a-jana-kubickova-20181031.html>

Komunální koalice v Zábřehu. [online]. [cit. 2019-12-21]. Dostupné z: <<https://zpravodajstvi.sumpersko.net/Koalicni-dohoda-v-Zabreze-bude-podepsana-25-rijna-12689/clanek>>

Sestavování kandidátních listin v Šumperku. [online]. [cit. 2020-01-08]. Dostupné z: <<https://www.top09.cz/regiony/olomoucky-kraj/tiskove-zpravy/v-sumperku-se-demokratice-sily-spojuji-do-voleb-24119.html>>

Komunální koalice v Šumperku. [online]. [cit. 2020-01-08]. Dostupné z: <<https://sumperk24.cz/>>

Komunální koalice v Šumperku. [online]. [cit. 2020-01-08]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/zemetreseni-na-radnici-sumperk-ma-novou-mistostarostku-i-dva-radni-20190919.html>

Komunální koalice v Šumperku. [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/zemetreseni-na-radnici-sumperk-ma-novou-mistostarostku-i-dva-radni-20190919.html>

Komunální koalice v Šumperku. [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <<https://olomouc.rozhlas.cz/v-sumperku-se-rozpadla-radnicni-koalice-o-vzniku-nove-jednani-ano-pro-8077461>>

Pozice starosty Šumperka. [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <<https://olomoucka.drbna.cz/zpravy/politika/10498-novym-starostou-sumperka-je-tomas-spurny-z-hnuti-pro-sumperk.html>>

Pozice starosty Šumperka. [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/zemetreseni-na-radnici-sumperk-ma-novou-mistostarostku-i-dva-radni-20190919.html>

Komunální koalice v Mohelnici. [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-mohelnici-ziskalo-vladnouci-uskupeni-absolutni-vetsinu-20181007.html>

Pozice starosty Mohelnice. [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-cele-mohelnice-pokracuji-pavel-kuba-a-jana-kubickova-20181031.html>

Pozice starosty Mohelnice. [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/starosta-mohelnice-ustal-pokus-o-odvolani-20190329.html>

Pozice starosty Mohelnice. [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/v-mohelnici-opet-chteji-odvolat-starostu-20190724.html>

6.4 Další použité zdroje

Jednací řád města Mohelnice ze dne 23. 10. 2019, aktualizovaný 14. 2. 2020

Jednací řád města Šumperka ze dne 24. 1. 2019

Jednací řád města Zábřeh ze dne 1. 11. 2018

Koaliční smlouva o spolupráci ve městě Zábřeh ve volebním období 2018 - 2020

Programové prohlášení Rady města Zábřeh

Ročenka města Zábřeh 2018

Ročenka města Šumperka 2018

Strategie rozvoje města Zábřeh 2015 – 2020

Strategie rozvoje města Šumperk

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb SO ORP Mohelnice

Zpravodaj Zábřeh č. 21/2010, 20/2014, 20/2018, 21/2018, 22/2018

6.5 Rozhovory

Rozhovor č. 1 se starostou města Zábřeh RNDr. Mgr. Františkem Johnem, Ph.D. (KDU-ČSL) ze dne 16. 2. 2018

Rozhovor č. 2 s bývalým místostarostou města PaedDr. Karlem Crhonkem (ČSSD) ze dne 15. 2. 2018

Rozhovor č. 3 se zastupitelem města RNDr. Lubomírem Pekem (KDU-ČSL) ze dne 12. 2. 2018

Rozhovor č. 4 se zastupitelem města PhDr. Zdeňkem Davidem (Nezávislá volba) ze dne 27. 2. 2018

Rozhovor č. 5 s tajemnicí Městského úřadu Mohelnice Mgr. Janou Malou ze dne 10. 2. 2020

7 Přílohy

7.1 Nejdůležitější realizovaný projekt komparovaných obcí - rekonstrukce kanalizace

Všechny tři komparované obce mají několik desítek zrealizovaných projektů, které jsou pro jejich obce důležité. Nejdůležitějším projektem se však pro všechny tři obce stala v roce 2014 rekonstrukce kanalizace, která je i nadále aktuálním tématem z důvodu, že ještě stále zatěžuje jejich rozpočty, a to jak splácením úvěrů na danou rekonstrukci, tak opravami chodníků a komunikací po rekonstrukci.

Projekt, který nese název Zlepšení kvality vod horního povodí řeky Moravy – II. etapa byl připravován a realizován z důvodu snížení rizika znečišťování povrchových vod v Olomouckém kraji. Týkal se pěti měst šumperského okresu – Hanušovic, Šumperka, Zábřeha, Mohelnice a Loštic. Zadavatelem a realizátorem celého projektu byla společnost Vodohospodářská zařízení Šumperk, a.s.

Cílem projektu byla oprava stávající a už vysloužilé kanalizace o celkové délce 21 km pro skoro 42 tisíc obyvatel v regionu a rozšíření kanalizační sítě o dalších 60 km, díky níž se do systému připojilo dalších 7 a půl tisíc obyvatel regionu. Zcela zásadní byla také oprava čističky odpadních vod v Mohelnici, která patří ke klíčovým součástem vodního hospodářství v Olomouckém kraji.

Pro město Zábřeh projekt představoval 17 km nové kanalizace v místních částech Rudolfov, Ráječek a Skalička a 10 km zrekonstruovaného stávajícího potrubí s investicí 715 mil. Kč, ze které dotace z evropských a národních zdrojů činily přes 540 mil. Kč. Částku přes 100 mil. Kč zainvestovala spol. Vodohospodářská zařízení Šumperk, a.s. a 75 mil. Kč zainvestovalo město Zábřeh. Realizace projektu proběhla od března roku 2014 do října roku 2015. Tato akce byla a stále je považována za jednu z největších vodohospodářských projektů v ČR. V rámci celého projektového území bylo zrekonstruováno a vybudováno přes 80 km nových kanalizačních stok a zároveň se modernizovala čistírna odpadních vod v Mohelnici. Celková hodnota projektu dosáhla 1,6 miliardy Kč, přičemž cca 1,2 miliardy Kč tvořily dotace EU a ČR. S tímto projektem souvisely další nezbytné investice pro všechna 3 města, jako jsou opravy městských chodníků a komunikací nad rámec povrchů dotčených projektem. Opravy svých cest finančně podpořil také Olomoucký kraj.

Slavnostní ukončení projektu se konalo 23. května 2016 na zábřežském zámku Skalička za účasti všech, kteří se na projektu podíleli a přispěli k jeho zdárnému dokončení.

7.2 Seznam otázek k rozhovorům s jednotlivými zastupiteli města Zábřeh

Otázky pro starostu, místostarostu a zastupitele města Zábřeh (rozhovory byly vedené v roce 2018 před komunálními volbami)

- Co Vás přimělo se angažovat do komunální politiky?
- Jak se sestavuje kandidátní listina? Jak se řadí členové na kandidátní listině? Kolik má místní organizace členů?
- Dělal jste před volbami předvolební kampaň? Jak hodnotíte výsledek voleb? Jak probíhaly koaliční rozhovory? Měl jste od začátku ambice stát se starostou (místostarostou, zastupitelem) nebo to byla čistě náhoda? Jak hodnotíte ostatní politické strany?
- Jaká byla Vaše očekávání, když jste byl zvolen na post starosty (místostarosty, zastupitele) města?
- Existuje nějaké rozhodnutí, které byste některému z minulých zastupitelstev vytknul?
- Jaký mají občané města vliv na Vaši práci? Chodí Vám od nich hodně podnětů? Snažíte se je řešit sám nebo s pomocí zaměstnanců městského úřadu?
- Oslovují Vás na ulici občané města s nějakými návrhy a podněty? Snažíte se jim vždy vyhovět?
- Ve funkci starosty (místostarosty, zastupitele) města jste x let, co se Vám podařilo ve Vaší práci, na co jste opravdu hrdý?
- Jaké jste si dal předvolební cíle a které z nich se Vám podařilo splnit?
- Jaké, pro Vás důležité, investice čekají město v nejbližších měsících (letech)?
- Kdo je iniciátorem pracovních schůzí před zasedáním ZM? Co považujete za důležitá témata ke svolání pracovní schůze? Účastníte se jich? Jak hodnotíte účast (neúčast) členů ZM?
- Jak funguje sestavování koalice a jejího programu?
- Co je programem jednání sestavené koalice?
- Jaký je postup při rozhodování v zastupitelstvu (radě)? Panuje vždy mezi členy společná shoda?

- Kdo přichází s impulsem rozhodování, starosta nebo koalice? Zasahuje do rozhodování starosty i místostarosta?
- V říjnu letošního roku se budou konat komunální volby. Budete znovu kandidovat? V případě, že ano, jak se na ně budete připravovat? Budete dělat nějakou předvolební kampaň?
- Budete rád, když budete znovu zvolen starostou (místostarostou, zastupitelem) města? Chtěl byste něco změnit?
- Jak hodnotíte způsob vedení města nynějším starostou?

7.3 Komunální volby v r. 2018 – kandidátní listiny a volební programy vítězných stran komunálních voleb v komparovaných obcích

7.3.1 Kandidátní listina KDU-ČSL – vítězné strany města Zábřeh

7.3.2 Volební program KDU-ČSL a její priority

Pokud se v komunálních volbách rozhodnete dát někomu svůj hlas a důvěru, potřebujete zajisté vědět, kam budou tyto lidé naše město vést, co budou prosazovat. Nebudeme Vám slibovat nic, o čem víme, že není reálné. Slibujeme poctivou snahu a maximální nasazení k dosažení společného cíle. Vize není záležitostí jednoho volebního období, vždy tuto krátkou dobu několikrát přesahuje. Vize je cíl, kterého chceme postupně dosáhnout. Program KDU-ČSL nechápeme pouze jako program na jedno volební období, vždyť řada projektových úkolů na sebe časově navazuje. Vyřešení všech současných výzev a problémů za dobu čtyř let slíbit nemůžeme a ani nechceme. Realizace konkrétních bodů programu tak bude záviset na ekonomické situaci města, vyhlášených dotačních výzvách a úspěšnosti v dotačních žádostech; v neposlední řadě pak na jejich aktuálnosti a významu pro rozvoj města. Z mnoha problémů a potřeb města v našich prioritách uvádíme ty, které považujeme za nejdůležitější. Určitě se nám nepodaří všechny v průběhu čtyřletého volebního období uskutečnit, ale s Vaší podporou budeme o jejich splnění usilovat. Tuto strategii systematicky uplatňujeme posledních osm let a již přinesla své plody v řadě splněných projektových záměrů či zdravé ekonomiky města. Do programu patří: komunikace s občany, kvalita života, bezpečnost a práva občanů, veřejný pořádek, majetek města, životní prostředí a čistota města, doprava,

zaměstnanost, sociální problematika, bydlení, školství, sport, kultura, volnočasové aktivity. Program KDU-ČSL není pouze proklamací toho, co považujeme v rozvoji města za důležité. Považujeme za nutné sdělit, kde hodláme zajistit finanční krytí dlouhodobých priorit i jednorázových rozvojových projektů. Nezbytnou podmínkou je zajistit finanční zdraví města a uvolnit prostředky na spolufinancování projektů, které mohou být z větší části financovány evropskými fondy, veřejnými prostředky (České republiky, Olomouckým krajem) a nadacemi. Za poslední čtyři roky jsme předvedli, jak je možné dotační prostředky do města získávat a efektivně využívat. Pro zajištění finančního krytí výše uvedených priorit při zachování stabilní ekonomiky města proto:

- využijeme bohatých zkušeností našich kandidátů s čerpáním prostředků z národních a evropských zdrojů
- budeme maximálně hospodární při nakládání s prostředky města
- budeme prosazovat transparentní politikou u veřejných zakázek
- vytvoříme podmínky pro zapojení podnikatelů, firem i občanů do projektů rozvoje města

7.3.3 Kandidátní listina hnutí ANO 2011 – vítěz města Šumperka

**Volte č.
8**

Přijďte k volbám
5.–6. října 2018

ANO BUDĚ LÍP

7.3.4 Volební program hnutí ANO 2011

Volební program pro komunální volby 2018

Hnutí ANO 2011 Šumperk

Strategický rozvoj

- Chceme podporovat model vlastního provozování naší vodohospodářské infrastruktury, kterého chceme dosáhnout dohodou o odkupu 100 % akcií společnosti ŠPVŠ nebo dalšími postupnými kroky, vedoucími k vlastnému provozování s pozitivním vlivem na cenu vodného a stočného.
- Změnou územního plánu umožníme majitelům nemovitostí svobodné rozhodování o systému vytápění svých nemovitostí.
- Podpoříme rozvoj zastavitelných pozemků a bytovou výstavbu.
- Zasadíme se o revitalizaci (konec velkému parkovišti) náměstí Míru a využití tohoto prostoru jako místa pro obchod, rodiny s dětmi, odpočinek a městské akce včetně výsokých stromů.
- Prosazujeme podzemní parkovací dóm v blízkosti centra města jako řešení nedostatku parkovacích míst a zároveň žádné dodatečné zatížení veřejného prostoru zaparkovanými auty.
- Budeme inkubovat vznik Rady městských architektů, abychom o město začali pečovat s odbornou péčí a citem.
- Chceme poskytnout výhodné a motivační podmínky pro podnikatele a živnostníky a inkubovat spolupráci s perspektivními firmami a odbornými školami. Tím i podpoříme učitelské vzdělání.
- Chceme získat nové investory v rámci průmyslových zón města Šumperka.

Bezpečnost

- Posílíme Městskou policii v ulicích a městských parcích.
- Konec velkému počtu markomanů a podnapilých osob ve veřejném prostoru včetně parků - chceme tato místa zpřístupnit zejména rodinám a dětem, starým lidem a těm, co tato místa chtějí užívat, ne zneužívat.
- Chceme pokrýt větší počet rizikových míst kamerovým systémem.
- Spolupráce se spolkami zabývajícími se prevencí kriminality a bezpečností je důležitou součástí.
- Využijeme všechny legislativní možnosti k likvidaci heren ve městě.

Hospodaření

- Zahájíme revizi priorit investičních akcí města.
- Budeme apelovat na maximální využití dotačních titulů a zefektivnění jejich čerpání pro městské rozvojové investice, a to jak krajských, státních, tak i z fondů EU.
- Chceme zefektivnit zajištění péče o městskou zeleně a městský majetek pravidelnou údržbou.
- Rozšíříme dostupnost grantového programu.
- Zapojíme občany do aktivního rozhodování o financích města - zachováme a rozšíříme projekt „Participativní rozpočet“.
- Chceme rovnoměrněji a spravedlivěji podporu mladých sportovců.
- Zavedeme koncept „Smart city“ při plánování rozvoje města - zefektivnění života ve městě díky novým technologiím a úspory v městských financích.

Životní prostředí

- Chceme více podpořit vzdělávání dětí i dospělých v oblasti ochrany přírody a péče o místo, ve kterém žijeme.
- Zrevitalizujeme lesopark Cibělina, aby opět důstojně sloužil široké veřejnosti pro sportovní aktivity i odpočinek. Zároveň se z něj stane místo pro vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí, fauny i flory.
- Budeme podporovat systém svazu odpadů, který bude zvyšňovat občany, kteří třídí odpad a šetří tak životní prostředí.
- Zintenzivníme výsadbu zeleně a zeleňování města (Inspirace v partnerských městech).

Město pro lidi

- Zachováme a nadále budeme podporovat projekt „Setkávání generací“ - společenské, kulturní a sportovní akce pro všechny generace.
- Budeme pracovat na dlouhodobé a komplexní vizi rozvoje sportovních aktivit ve městě - modernizace areálu Tyršova stadionu, rozvoj cyklostezek - single track.
- Podpoříme rozvoj dobřejtech stanic pro elektromobily a elektrická jízdní kola.
- Pomocí „rodinných pasů“ poskytneme slevy na sportovní a kulturní aktivity ve městě i okolí.
- Zrušíme poplatek za svaz komunálního odpadu pro děti do 3 let.
- Chceme podpořit vznik hračivo centra pro malé děti, které by poskytovalo i jiné atrakce než dnes dostupné ve městě.
- Rádi bychom občanům zajistili multifunkční městskou halu jak pro sportovní, tak kulturní účely.
- Podpoříme udržení profesionální herecké scény Šumperckého divadla a další rozvoj kulturních organizací ve městě jako důležitou součást společenského života občanů.
- Chceme nadále zlepšovat úroveň ZŠ a MŠ včetně udržení kapacit.
- Chceme podporovat nejen finančně komunitní a spolkový život jako základ občanské společnosti ve městě.
- Obnovíme plnohodnotné městskou tržnici a podpoříme její provozování tak, aby podporovala lokální produkci.

7.3.5 Kandidátní listina hnutí Mohelnická demokracie – vítěz města Mohelnice

Pojďte s námi dál
naši práci už znáte

Mohelnická
demokracie

<p>1</p> <p>Ing. Pavel Kuba 34 let, podnikatel, 1.2. starosta města Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>2</p> <p>Jana Kubičková 37 let, knihovnice, politička KSČM Mohelnice, 1.2. místopředska městského zastupitelstva Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>3</p> <p>Ing. Stanislav Pídel 44 let, v. úřadová Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>4</p> <p>Ing. Stanislav Jakubec 42 let, Benetka Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>5</p> <p>Karel Junek 57 let, ředitel Dopravního podniku Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>6</p> <p>Mgr. Petr Erneker 42 let, ředitel odboru technické správy Opatovské ulice Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>7</p> <p>Miroslav Konečný 52 let, vedoucí oddělení ČIAD Logistik Opatovské ulice Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>
<p>8</p> <p>Eva Štrupková 46 let, odborná asistentka Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>9</p> <p>MDDr. Zdeněk Ambrož 29 let, zubní lékař Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>10</p> <p>Aleš Heidenreich 34 let, technik Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>11</p> <p>Mgr. Pavel Grünwald 34 let, učitel ZŠ Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>12</p> <p>Pavel Homola 43 let, embový mistr Seman Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>13</p> <p>Mgr. Hana Peškarová 43 let, učitelka ZŠ Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>14</p> <p>Petr Miller 54 let, vedoucí oddělení Seman Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>
<p>15</p> <p>Bc. Martina Malatová 42 let, vedoucí oddělení Dopravního podniku Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>16</p> <p>Ing. Miloš Palla 38 let, ředitel ZŠ Mohelnice, 1.2. místopředska městského zastupitelstva Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>17</p> <p>Mgr. Miloš Kopa 43 let, učitel ZŠ Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>18</p> <p>Bc. Václav Knop 38 let, učitel ZŠ Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>19</p> <p>Božena Berková 40 let, učitelka Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>20</p> <p>Ing. Jaroslav Mikulčík 41 let, podnikatel Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>	<p>21</p> <p>Tomáš Váciavek 42 let, ředitel Mohelnice, bez politické příslušnosti</p>

Vaše volba č.3

www.mohelnickademokracie.cz

7.3.6 Volební program hnutí Mohelnická demokracie

Nezvolili jsme konfrontační strategii, žádného z protikandidátů neznámkuje a nepomlouváme, nabízíme reálný program a zkušenosti.

Víme, že bez peněz není rozvoj, umíme hospodařit, neděláme dluhy, náš program je reálný a uskutečnitelný, jsme realisté, ne populisté.

Budeme podporovat tradiční společenské, sportovní a kulturní aktivity, založíme nové městské akce a podpoříme oživení centra města: Brusovy slavnosti (zábavná akce pro celou rodinu), Food festival (setkání občanů u dobrého jídla), Letní divadelní představení na Kostelním náměstí, Koncerty, kulturní a sportovní akce, akce zaměřené pro seniory.

Máme připraveno spoustu nových projektů, které chceme realizovat, a mezi naše významné investiční priority patří: dokončení výstavby DDM a Domova pro seniory na ulici Lidická, dokončení nového sběrného dvora na ulici 1. Máje, výstavba nové knihovny v ulici U Brány, výstavba parkovacího domu na ulici Zábřežská, nové parkoviště u bazénu s novou silnicí k fotbalovému stadionu, rekonstrukce prostor za bazénem na venkovní bazén v létě a bruslení v zimě, zaslepení ulice Za Penzionem s novou silnicí z ulice Družstevní na jižní obchvat, revitalizace prostranství Ztracená – Na Zámečku – Na Příkopech, revitalizace prostranství před vlakovým nádražím = terminál 2, výstavba kruhových objezdů u Obchodní akademie a za hřbitovem, kanalizace Újezd s kompletní celoplošnou opravou komunikací a chodníků, cyklostezka Újezd – Líšnice a Mohelnice – Křemačov, inženýrské sítě pro novou výstavbu ŘD v lokalitě „Jih“, inženýrské sítě pro novou výstavbu nájemních startovacích bytů v lokalitě „Sever“, revitalizace prostranství v okolí zdravotního domu Nádražní 35, rekonstrukce hřiště na ZŠ Vodní a jeho zpřístupnění široké veřejnosti, rekonstrukce chátrající budovy bývalé MŠ v Řepové na sociální byty pro svobodné nebo týrané matky s dětmi, rekonstrukce sportovního areálu v Podolí, generální oprava ulic Příčná, Pionýrů, Květná, Vrchlického, Generála Svobody a další.

Zrealizujeme demolici objektů bývalého areálu „Esmo“ a jeho prodej. Připojíme nové objekty k centrálnímu zdroji tepla (CZT) a zajistíme snížení ceny dodávek tepelné energie pro všechny připojené občany k CZT po roce 2022. Zakonzervujeme bývalé těleso skládky „Líšnice“. Zvýšíme příspěvky města a dotace na podporu sportu a kultury ve městě. Jsme připraveni pokračovat v dobře nastavené spolupráci s místními částmi města. Klademe důraz na kvalitní péči o seniory v městských zařízeních a budeme navrhovat, po vzoru již 70 měst naší republiky, zřízení senior taxi pro všechny seniory (doprava k lékaři, na úřady, na nákup, na návštěvu atd.). Zrealizujeme taková technická opatření v oblasti prevence kriminality,

veřejného pořádku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, aby byla zajištěna bezpečnost občanů. Rozšíříme kamerový systém i mimo centrum města a do problematických míst, kde opakovaně dochází k porušování zákona nebo obecně závazných vyhlášek. Pokud nedojde k výraznému zlepšení situace, nastane čas vzniku městské policie. V tomto případě povedeme diskusi s dalšími obcemi, aby byla zajištěna její maximální efektivita. Zdokonalíme nastavený způsob údržby města s prioritou čistoty ulic a drobných oprav majetku. Zvýšíme počet ploch s květinami, vrátíme záhony s květinami i do našeho městského parku. Jsme proti zmenšování zelených ploch ve městě na úkor parkování, pokud dojde k vynuceným ztrátám zeleně ve městě, budeme se zabývat jejich kompenzací (zelené střechy, doplnění stromů na parkovištích atd.) Upravíme stávající místa pro tříděný a komunální odpad. Zvýšíme jejich počet. Snížíme provozní náklady bazénu a Domova pro seniory získanou dotací na instalaci fotovoltaických panelů. Do dozorčích rad městských společností a představenstva společnosti VHZ budeme prosazovat nezávislé lidi, kteří jsou odborně zdatní, fundovaní a s dostatečnou praxí. Podpoříme snahu ředitelů ZŠ, MŠ a DPS vedoucí ke zlepšení vybavení v našich budovách a organizacích. Jsme připraveni za podmínky, že Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásí dotační program na výstavbu nájemních bytů, postavit startovací byty s rozumnou výší nájemného pro mladé začínající rodiny v lokalitě „Sever“. Pokusíme se zajistit profesionalizaci našeho hasičského sboru kategorie JPO II s apelací přímo na ministra vnitra. V maximální možné míře využijeme na realizaci projektů všechny formy dotačních titulů.